

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ**CUMHURİYET MECLİSİ**
TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Birleşim
29 Aralık 1992, Salı

	Sayfa
I. GELEN EVRAK	4293-4294
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A. GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Musatafa Adaoğlu'nun, "1992 Yılı'nın Siyasal, Sosyal ve Ekonomik Değerlendirilmesi" konusunda gündem dışı konuşması.	4296-4317
- Ekonomi ve Maliye Bakanı Sayın Salih Coşar'ın, ilgili yanıtı.	
2. HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, "Demokrasimiz ve 1992'nin Değerlendirilmesi" konulu gündem dışı konuşması.	4318-4328
3. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "1992 Yılı'nın KKTC Açısından Ekonomik ve Sosyal Değerlendirilmesi" konulu gündem dışı konuşması.	4328-4364
- Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un, ilgili yanıtı.	
- HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, ilgili karşı yanıtı.	
- Sayın Kenan Atakol'un açıklayıcı konuşması.	
4. YDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Dr. Ahmet Kaşif'in, "Sağlık Sorunları"na ilişkin gündem dışı konuşması.	4364-4377
- Çalışma ve Sağlık Bakanı Ertuğrul Hasipoğlu'nun, konuya ilişkin yanıtı.	
5. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Dr. Erkan Emekçi'nin, "Cypfruvex ve Narenciye" konulu gündem dışı konuşması.	4377-4386
- Tarım ve Orman Bakanı İlkay Kamil'in ilgili yanıtı.	

B. ONAYA SUNULANLAR

1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Mali Düzenleme ve Tahsilatın Hızlandırılması (Geçici Kurallar) Yasa Tasarısının (Y.T.No:218/3/92) üçüncü görüşmesine ilişkin Tezkeresi. 4388-4389
2. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın, Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması İstemini İncelemek Üzere Oluşturulan Özel Komite Başkanlığının, Komiteye yeni süre verilmesine ilişkin Tezkeresi. 4389

C. BİLGİYE SUNULANLAR

1. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 4389
2. Yurt dışına giden İskan Bakanı Sayın Hasan Yumuk'a, Ulaştırma ve Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 4390
3. Yurt dışına giden Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr. Salih Miroğlu'na, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Günay Caymaz'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 4390
4. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un, vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 4390
5. Bağımsız Lefkoşa Milletvekili Sayın Ali Süha'nın, Ulusal Birlik Partisine iltihak ettiğine ilişkin Tezkeresi. 4391-4392

III. SORULAR VE YANITLAR

1. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ali Onay'ın, "Özel Bankaların Son Beş Yıllık Mali Durumları ve Ödedikleri Vergiler" ile ilgili Yazılı Sorusu. (Y.S.No:42/3/92) ve Başkanlığın ilgili yanıtı. 4393-4400
2. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Derviş Çobanoğlu'nun, "Kıbrıs Kredi Bankası LTD'nin 1990-1991 Yıllarında Ödediği Kurumlar Vergisi" ile ilgili Yazılı Sorusu. (Y.S.No: 43/3/92) ve
- Ekonomi ve Maliye Bakanlığının ilgili Yanıtı. 4401-4403
3. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "BRT Kurumunun Ev Kazanan İzleyiciye Karşı Yükümlülüğü" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No: 46/3/92) ve
- Başbakanlığın ilgili Yanıtı. 4403-4405

4. DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin, "Dışişleri Bakanının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Tanınması Doğrultusunda Yaptığı Girişim ve Ön Çalışmaları" ile ilgili Yazılı Sorusu, (Y.S.No:44/3/92) ve 4406-4410
- Dışişleri ve Savunma Bakanlığının ilgili Yanıtı.
5. YDP Gazi Mağusa Milletvekilleri Sayın Kenan Akın ile Sayın Ahmet Kaşif'in birlikte sunmuş oldukları, "1990 Yılından Bu Yana Banka Kurmak İçin Başvuran Firma veya Kişiler" ile ilgili Yazılı Sorusu. 4411-4412
(Y.S.No:45/3/92) ve
- Başbakanlığın ilgili Yanıtı.
6. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin "1990 Seçimleri Sonrası Verilen Banka Kurma İzinleri" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No: 45/3/92) ve 4413
- Başbakanlığın ilgili Yanıtı.
7. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın, "1 Ocak 1990 Tarihinden İtibaren Devlet Hizmetine Alınanlar" ile ilgili Yazılı Sorusu. (Y.S.No: 49/3/92) ve 4414-4419
Başbakanlığın ilgili Yanıtı.
- Sayın Taşkent Atasayan'ın sözkonusu Yanıtı ilişkili konuşması.
- İskan Bakanı Sayın Hasan Yumuk'un, açıklayıcı konuşması.
- Sayın Taşkent Atasayan'ın, ilgili karşı konuşması.
8. HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, "Tekstil Sektörüne Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışından Getirilen ve Getirilecek Kişiler" ile ilgili Sözlü Sorusu. (S.S.No:14/3/92) 4419-4426
9. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in, "Gaz Tüplerinin Yenilenmesi" ile ilgili Sözlü Sorusu. (S.S.No:15/3/92) ve 4426-4429
10. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in, "UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilin'in, Özel bir Bankanın Yönetim Kurulu Başkanlığını Yapması" ile ilgili Sözlü Sorusu. 4429-4445
(S.S.No:10/3/92)
- Sayın Aytaç Beşeşler'in usule ilişkili konuşması.
- Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un, açıklayıcı konuşması.
- Sayın Mustafa Erbilin'in usule ilişkili konuşması.
- DP Lefkoşa Milletvekili Sayın Serdar Denктаş'ın, konuya ilişkili açıklayıcı konuşması.
- Sayın Aytaç Beşeşler'in konuya ilişkili açıklayıcı konuşması.

IV. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR.

1. Mali Düzenleme ve Tahsilatın Hızlandırılması
(Geçici Kurallar) Yasa Tasarısı (Y.T.No:
218/3/92) ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

I. GELEN EVRAK

CUMHURBAŞKANLIĞINCA İADE EDİLEN YASALAR:

1. Yüksek Öğretim Kurumları Kuruluş, Görev, Denetleme ve Akreditasyonu Yasası (Y.T.No:197/2/92) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 22.12. 1992) (İdari ve Sosyal İşler Komitesine)

RAPORLAR:

2. Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması (Geçici Kurallar) Yasa Tasarısı (Y.T.No:218/3/92) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 24.12.1992)

YAZILI SORU YANITLARI:

3. Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın, "1 Ocak 1990 Tarihinden İtibaren Devlet Hizmetine Alınanlar" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No: 49/3/92) Başbakanlığın Yanıtı. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.12.1992) (Soru Sahibine)
4. Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Dr. Erkan Emekçi'nin; Gençlik Kampları Katılma Bedellerinin Harcama Yerleri hakkında Yazılı Sorusu (Y.S.No:50/3/92) (Başbakanlığa Geliş Tarihi: 29.12.1992) (Başbakanlığa)

TEZKERELER:

5. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21.12.1992)
6. Yurt dışına giden İskân Bakanı Sayın Hasan Yumuk'a, Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 24.12.1992)

7. Yurt dışına giden Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr. Salih Miroğlu'na, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Günay Caymaz'ın vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 24.12.1992)
8. Yurt dışına gidecek olan Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışışleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 2 .12.1992)
9. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışışleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:28.12.1992)
10. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması istemini incelemek üzere oluşturulan Özel Komiteye yeni süre verilmesine ilişkin Tezkere. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 29.12.1992)
11. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığının, Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması (Geçici Kurallar) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:29.12.1992)

BİRİNCİ OTURUM

AÇILIŞ SAATİ: 10.20

BAŞKAN-Başkan Yardımcısı Dr. Vehbi Z.Serter

KÂTİP - Kutlu Evren

KÂTİP - Ünal üstel

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin II'nci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 19'uncu Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

Gündemimizin Birinci Kısımında, Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları vardır. Önce gündem dışı konuşmalara söz verilecektir.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

Sayın milletvekilleri; şu anda beş tane gündem dışı konuşma istemi var. Varılan mutabakat gereği bir öneri var arkadaşlar, 10'ar dakika sınırlandırılması konusunda. Bu öneriyi oylarınıza sunacağım. Yani 10'ar dakika konuşacaklar ve 5'ine de izin vereceğim. Kabul edenler efendim öneriyi?

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Uyulması kaydı ile Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamam efendim. Uyulması kaydı ile. Etmeyenler?...

NAZİF BORMAN (Lefkoşa) (Yerinden) - 15 dakika.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Karara bağlarsanız, uymayacağız.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden)- 10 dakika ne, 15 dakika ne Sayın Başkan?

BAŞKAN - Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Evet arkadaşlar; birinci gündem dışı konuşma istemi, Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu'nun, "1992 Yılı'nın Siyasal, Sosyal ve Ekonomik Değerlendirmesi" konusunda gündem dışı konuşma istemidir.

Okuyun efendim.

KĀTĪP -
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa.

İlk birleşimde 1992 Yılı'nın Siyasal, Sosyal ve Ekonomik Değerlendirilmesi konusunda gündem dışı konuşmak istiyorum.

Gereken işlemin yapılmasını saygılarımla rica ederim.

Mustafa Adaoğlu
DP Gazi Mağusa
Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, buyurun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; her yıl sonu muhakkak ki gerek dünyada, gerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, yani ülkemizdeki, siyasal, sosyal ve ekonomik sorunları en azından Sayın Meclisin vermiş olduğu zaman sınırları içerisinde satır başları ile vurgulamak bir gerekliliktir.

Dr. MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bir dakikayı da zaten peşrev çektin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Özellikle her yeni yıl bir umut yılıdır. Bir değerlendirme yılıdır, yeni bir yaklaşım yılıdır. İşte bu çerçevede kısa başlıklarıyla dünyada, Kıbrıs'ta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti başta olmak üzere siyasal, ekonomik ve sosyal sorunlara kısıtlanmış konuşma zamanlaması içerisinde ve onun sınırlarını da yine Sayın Başkanın hoşgörüsüne sığınarak ve Meclis Genel Kuruldaki arkadaşların, kilometre taşları ile vurgulamakta yarar görüyoruz.

1991 yılını tamamladığımızda geçen yıl, oldukça umutlu gelişmelerle o yılı kapatmıştık. 1991 yılı diktatörlüklerin yıkıldığı bir yıldır, özellikle Sovyet Blokunda başlayan demokratikleşme hareketi, yıllardan beri bir baskı rejimi altında yaşayan bu mozaik toplumda, yeni ulusların çimdiklerine, bağımsızlıklarına kavuştukları bir yıldır. Yine 1991 yılı duvarların yıkıldığı bir yıldır, bir umut yılıydı, Berlin Duvarı orta yerden kalkmış, II'nci Dünya Savaşı sonrasında aynı ulustan gelen farklı rejimlerdeki iki halkın kucaklaşabilme sevecenliğini ve insancılığını dünyaya takdim etmiştir. Bu güzellikleri 1992 yılında daha da serpilmesini, daha da kökleşmesini beklerken, üzüntüyle ve objektif olarak olayların fotoğrafını çektiğimizde görürüz ki 1991'in özgürlük, bağımsızlık, demokrasi yolunda atılan bu adımların 93'te değil demokrasi, değil özgürlük, değil bağımsızlık, insan-cıl değerlerin yok edilmeye çalışıldığı, insanların dinsel inançları, etnik kökenleri baz alınarak bir arındırma politikasının gündeme geldiği bir yıl oldu. Genç çocukların çimdikleri müslüman ve Boşnak olduklarından ötürü doğrandığı, binlerce kadının ırzına geçildiği, tarihsel mirasın acımasızca yok edildiği, kısaca Bosna-Hersek'te insanlık 20'nci Yüzyılın bu son saatlerinde, son adımlarında utanç verici olaylara sahne olmuştur. Bu olayların karşısında, özellikle Avrupa'nın hükümetlerinin duyar-sız tutumu çifte değer ölçüleriyle olaylara bakış açıları, adeta dünyada acaba Müslüman ve Hıristiyan ideolejiler arasında yeni bir çatışmanın tohumları gün-deme geliyor mu şeklinde değişik yorumlara, değişik değerlendirmelere olanak tanıyan gerçeklikler olarak ortaya çıkmıştır. Bosna dramı 1993'e girdiğimizde bütün

acımasızlığı ile devam ediyor. Avrupa hükümetleri olaya seyirci kalıyor. Bir halk etnik arındırmaya, bütün insanlığın ortak vicdanını kanatan bir acımasızlığın tablosu içerisinde dramını, trajedisini yaşamaya devam ediyor. Öte taraftan deri ile kemiğin içiçe geçtiği, yine binlerce insanın Yirminci Yüzyılın, kuzey ülkelerinde özellikle refahın dorukta olduğu bir yapılaşma içerisinde binlerce, bir başka Müslüman ülkesinde binlerce insanın açlık savaşımı verdiğini izledik ve bu açlık savaşımı içerisinde ilginç olan bir nokta da ne vardı? Bu açlıkla yüzbinlerce insan kıvranırken, yüzbinlerce genç-çocuk daha hayata merhaba demeden ölümle kucaklaşırken, o ülkenin iç iktidar kavgası da, iç iktidar tutkusu da, iç iktidar hırsı da bu olayların daha da gelişmesine, yayılmasına, açlığın yoğunlaşmasına adeta çanak tutmuştur. Hindistan'da yine son aylarda yaşanan Müslüman-Hindu tartışması yine bir tarihsel, dinsel sembole yapılan tecavüzler, bu bahsettiğimiz olayların gerçekten insanlık adına düşündürücü, üzücü gelişmeleridir. Kısaca bize göre, dünyadaki, 1992 yılındaki gelişen olayların kısa bir fotoğrafını çizdiğimizde, görürüz ki gerçekten dünyada yeni bir milliyetçilik akımı, ırka ve dine dayalı bir milliyetçilik akımı, ırka dayalı olan milliyetçilik akımı ve dine dayalı, dinsel köktencilığe dayalı bir savaşın bütün acımasızlığı ile her geçen gün yayılmakta, trajik tablolar ortaya çıkmakta ve batının hümanist değerleri bunlar karşısında sessiz, kaygısız, kayıtsız, ilgisiz bir tutum sergilemektedir. Irkçılık, Almanya'da yeni bir boyuta ulaşmış, İkinci Dünya Savaşında bütün dünyayı ve kendi halkını kavuran Nazizm yeni bir boyut kazanmış ve bu boyut bütünselliği içerisinde Almanya'daki Türkler başta olmak üzere, Nazizm bu ırkçılık anlayışı Türkler başta olmak üzere, yabancılara yönelik yine acımasız saldırıları gündeme getirmiştir. Bütün bu gelişmeler gerçekten 1993'e girerken dünyanın ortak değerlerini, insancıl değerlerini ortadan kaldıran, barışçıl yaşamayı büyük ölçüde zedeleyen gerçekler olarak gündemde bulunuyor ve bunların 1993'le birlikte bize duracağı, en nihayet dünyanın ortak bir tavır alacağı umudunu da maalesef vermemektedir. İşte bu gelişmeler içerisinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine baktığımızda, yine dünya siyasal gündeminin başlıca noktalarından bir tanesini de Kıbrıs Sorunu teşkil etmektedir.

Aslında çıplak gözle her türlü duygusallıktan, her türlü ön yargıdan uzak bir tavırla konuya sakin, ılımlı, tarafsız bir yaklaşımla bakacak olursak Bosna'da akan kanlar, yıkılan tarihsel eserler, Somali'de kemikleriyle derileri içiçe geçmiş insanların açlık tabloları, Almanya'daki ırkçı yaklaşımın hortlamayı dikkate aldığımızda Kıbrıs gerçekten özellikle 1974'ten sonra en azından Ortadoğu'da bunca olaylara karşı, bunca bu bölgenin çatlayan jeopolejik önemi bakımından, jeo-ekonomik önemi bakımından ve diğer sıcak noktaları bakımından oluşan olaylara karşı on sekiz yılı aşkın bir zamandır, özellikle Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri sayesinde memlekette Rum tarafında olsun, Türk tarafında olsun, genel anlamda bir barış havası hüküm sürmektedir. Yani sorumsuz, yani geçmişten kalan siyasal sorunlarda olsa dahi, en azından sıcak dünyamızın öncelikli, ivedilikli bir sorunu değildir Kıbrıs. Fakat gelin görün ki Kıbrıs özellikle Haziran ayından başlayarak son altı aydır hem Güvenlik Konseyinin, hem Avrupa'nın, hem memleketimizin en önde sorunuymuş gibi dünyaya takdim edilmeye gayretkeşlik çabası, dayatması, bir bakıma önyargılı tutumları bir görünümü haline gelmiş ve özellikle 1993'e girerken, geldiğimiz bazı noktalar Kıbrıs Türk insanının yine bütün yıl düşündüren bir husus olmuştur. Kıbrıs Türk insanını elbette ki Kıbrıs meselesi düşündürür. Çünkü Kıbrıs Türk insanının tarihsel geçmişinden de ilgili bir sorundur bu, onun yaşama sorunudur, varlık sorunudur. Onun yarına umutla bakabilmesinin gerektirdiği istikrar ortamını yaratacak bir siyasal olaydır. Çünkü bir ülkede eğer siyasal istikrarı sağlayamazsak, genel çizgileriyle o ülkede elbette ki o ülkenin insanı ve o ülkenin kendisi gerek bireysel, gerek toplumsal olarak ekonomik ve sosyal sorunlar karşısında oldukça ürkek, tedirgin, kaygulu, bunalımlı bir ortamın havasını tenefüs eder. ve 1993'e girerken gerçekten Kıbrıs Türkü genelde yaratılan bu siyasal, suni sorunla Güvenlik

Konseyinin yarına karşı, büyük bir istikrarsızlığın havası içerisinde 93'e girmektedir. ve 93 Mart ayı Kıbrıs Türküne adeta Güvenlik Konseyi tarafından 789 sayılı alınan karar doğrultusunda adeta anti demokratik bir yapılaşma ile bu ülkenin insanına, bir ateşten gömleği zorla giydirme gayretkeşliğinin de ifadesidir. Güvenlik Konseyi oturmuş ve ille ki Kıbrıs Türk Halkına, Kıbrıs Türk Devletine, Kıbrıs Türk insanına dayatmaca bir anlayışla bir ateşten gömleği kendi açısından biçmiş, doğramış, bu bedene olur mu, olmaz mı, dün bu gömlek nasıl giydirildi, sonuçta çıkan sonuçlar, yetkiler ne oldu gibi geçmişin muhasebesini, değerlendirmesini yapmadan adeta halkımıza ve devletimize yeni bir Anayasa, yeni bir yapılaşmayı tek yanlı olarak dayatma çabasındadır.

Demokrat. Parti olarak biz de Güvenlik Konseyinin almış olduğu kararda değil mi ki, Türkiye'nin etkin ve fiili garantisi sulandırılmıştır, AGİK'e bağlanmıştır. Değil mi ki, iki bölgeyi esası hemen 1979'dan beri anlaşılan **Doruk Anlaşmalarında** gündeme gelen bu ilke delinmiştir. Değil mi ki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin, yani iki Federe Devleti oluşturacak olan Devletin, Kıbrıs'ın egemen olduğu topraklardaki egemenlik hakları ortadan kaldırılmıştır. Değil mi ki, siyasal eşitlik sözde bir eşitliktir. Yürütmeye olsun, Başkanlıkta olsun, eşitlik yani bir azınlık, çoğunluk şeklinde takdim edilmektedir. Böyle bir kararı içeren bir anlaşma Demokrat Parti olarak omuz vermemiz, güç vermemiz mümkün değildir. Ama ortaya 93'e girerken, bir sorunla karşı karşıyayız. Daha konmak istenen şeye hayır demek elbette ki hakkımızın tarihsel özlemidir, beklentisidir, tarihine karşı duyduğu sorumluluktur. Ama bu noktaya geldiğimizde, bu halkı da gelecek yönden istikrara sokmak, ona gerçek siyasal rotasını, yönünü, gelmiş olduğu siyasal kimliğini Uluslararası alanda genişletmek, yani yok demek, hayır demek doğru bir yaklaşımdır. Ama evetleri kendimizin ortaya koyacağımız siyasal bir değerlendirmeyi de Ankara ile birlikte büyük bir karşılıklı anlayış içerisinde ileriye dönük bir yapılaşma içerisinde devrede tutmamız da gereği vardır. Yani Kıbrıs sorununda Güvenlik Konseyinin almış olduğu kararı hayırlarken, yeniden bu sorunu Kıbrıs halkımızın bütünselliği içerisinde bir değerlendirmeye tutmak, yeni bir siyasal açılıma gitmekte elbette ki doğru yaklaşımların başında olacaktır. Bu konuda özellikle inanıyoruz ki, Ankara ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi arasında kurulacak olan karşılıklı diyalog bu konunun çözümünde önemli yararları olacaktır. Ankara'da, Türkiye'de Kıbrıs Sorununda ortaya atılan, özellikle bazı basında ortaya atılan görüşler de bu toplumun geleceğini değerlendiren görüşler olamaz.

Kıbrıs sorunu tartışılsın, bütün yönleri ile tartışılsın, demokratik yönden bir platforma bunu getirelim tartışalım. Daha iyiyi, daha güzeli, geçmişin muhasebesini, geleceğin stratejilerini ortaya koyalım. Elbette ki tartışılacaktır, elbette ki basın da dördüncü demokratik bir güç olarak görüşlerini bu konuda ortaya koyacaktır. Ama Türkiye Kamuoyuna Kıbrıs Türk Halkının tablosunu çirkin göstermek sureti ile birtakım subjektif değerlendirmelerle, Türk Kamuoyuna yıllardan beri mal olmuş olan Kıbrıs Sorununu olumsuz göstermek sureti ile Türk Kamuoyunu yanıltmayı biz; basının aydınlatmacı, bilgi verici, yön verici anlayışı ile bağdaştırmamaktayız. Bunu da açık yüreklilikle vurgulamakta yarar görürüz.

BAŞKAN - Mustafa Bey, onbeş dakikayı geçti ha.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Geleceğim beş dakika daha.

Ankara ile Lefkoşa arasında bir yol ayırımı olmayacaktır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir köprü olsun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bir köprü olacaktır. Bu görüşteyiz. Bütün bunlar yanında 1992 yılını tamamlarken elbette ki, işin bazı sorunlarımızın da ana başlıklarına değinmeden kendimi alamayacağım. Çünkü Kıbrıs sorununun dün ve özellikle son sekiz, dokuz ayda gelmiş olduğu nokta çok seslilik içerisinde, yani demokratik yapılaşma içerisinde siyasal bir niteliği ön planda tutmamızı gerekli kılmaktadır.

Ne muhalefetin, ne iktidarın, ve özellikle iktidarın, Kıbrıs konusundaki dış politikadaki tavrını, iç politikaya endekslememesi lâzımdır. Bu konudaki bazı göstergeler bizi endişelendirmektedir, kaygılandırmaktadır. Bir kez daha bu sorumluluğu özellikle üzerinde tutan iktidar partisine dış politikayı iç politikaya endekslememesini vurgulamakta yarar görüyoruz. Ayrıca dış politikanın tek sahipliği, tek kimliği, tek kişilikliği, sayın Kıbrıs Türk halkının tek kurtarıcı olma konusundaki inancı, tek partiye bağlamak aslında bu halkın tarihsel geçmişiyle de bağdaşmamaktadır. Bu konuda bazı konsensuslar, bazı uzlaşma noktaları oluşturma konusunda çabaları görmek Meclisimizde bu konuları geniş boyutlarıyla tartışmak, tahmin ediyorum 1993'ün en ivedi sorunlarının başında gelecektir. Dış politikada güçlü olabilmek, iç politikayla ilgilidir arkadaşlar. Artık dünyamızda dış politika ayrı, iç politika ayrı gibi bir zihniyet geçerli değildir. Bir toplum iç politikadaki uygulamalarıyla elde etmiş olduğu başarılarla ancak dış politikasında arzu ettiği amaçlara, hedeflere ulaşabilir. Maalesef bu konuda iktidar partisinin birçok uygulamalarında toplum, halk rahatsızdır. 1992 bu rahatsızlıkları kalın çizgileriyle vurgulayalım. 1993'e girerken, eğer Devlet, üreticisinin alınteri, göznuru ve elemeği ile üretmiş olduklarının hakkını veremiyorsa, veremiyor. 1993'e girerken hala daha bir özel şirketin, Polser adı altındaki bir özel şirketin ta Haziran ayından itibaren, Mayıs aylarının sonunda, Haziran ayından itibaren Kıbrıs Türk patates üreticisinden almış olduğu 5 milyara yakın patates bedelinin ödenmemiş olması çok düşündürücüdür. Bu olayı, liberal ekonominin serbest pazar ekonomisinin, üretici şirket ikilemi altında bırakmak, devlet ciddiyetiyle, devletin hakemliğiyle, devletin yönlendirici ekonomik fonksiyonu ve işleviyle bağdaşmamaktadır. O vakit sorarlar insana. Devlet bir bostan bekçisi midir? Bu Hükümet,

bu memleket her şirket kuran üreticinin alınterini sömürüp pazarladıktan sonra ben iflas ettim diyerek bu memlekette üreticisine karşı görevini yerine getirmeyecek midir? Özellikle Demokrat Parti olarak, işte iç politikada üreticinin, patates üreticisinin 93'e bir-iki gün kala 5 milyar aşkın alacağını almamış olması bu iktidarın üreticiye karşı tutumundaki...

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KÂMİL (Yerinden)- Kimden almadı Sayın Adaoğlu?...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Polser'den. Polser'den almadı. Farketmez efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yok, sordum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Farketmez Sayın Bakan. Fark etmez. Ve Şirketler Yasası zaten size çoktan görev verildi bu konuda. Şirketler Yasasının 13'üncü maddesi Hükümete bu konuda görev verildi. En sonunda o görev hükümetin gündemine geldi ve henüz daha sonuç da alınmadı. Daha da açacak olursak parantezi 240 bin Sterlinlik ihracatın ancak 60 bin Sterlini Kambiyo Yasasına rağmen bu memleketeye ulaşabilmiştir ve ilginçtir...

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Serbest değil mi yahu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla)- Evet. Son zamanlarda Kambiyo Yasasının öngördüğü döviz getirme durumu iktidarın şahıslara ve yandaşlara karşı tutumunun tipik göstergeleri olarak Tüzüklerde değişiklik yapacak boyutlara gelmiştir.

Bugün bir Milyarı aşkın bir şirketin döviz Kambiyo Yasası gereğince, bu memlekete getirilmesi gereken ve Merkez Bankasına ödemesi gereken, para alacağı olduğu halde, iktidar bu yandaşını, bu güçlü yandaşını korumak için...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Parti yönetimindekini mi mahkûm edecekler?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet, evet. Tüzük değişiklik çabası içerisine girmektedir. Vazgeçiniz. 1993'e girerken patates, yaz üretimi patates üretimi için tohumluklar daha gündeme gelmemiştir. Gündeme gelmemiş derken, en azından dağıtılmamıştır. Yine erken patatesi çıkarma konusundaki sıkıntıları eğer gündeme getirirsem biz tersine düşünmüyoruz. Ama gelecek baharda tanrı bizi yanıltsın dediklerimiz doğru çıkmasın temennimiz o. Başka sorunlarla karşı karşıya gelebilmemiz olasıdır.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, yirmi dakikadır efendim konuşmanız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bir beş dakikacık daha Sayın Başkan.

BAŞKAN - Müsamaha var efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Patates konusunda üretici bu. Zeytin yağı gündemde. Ocak ayına geldik arkadaşlar. Bu sene mahsül olmuş, zeytinlerin tümü devşirilmemiş, ama en azından devşirilen zeytin ve ondan üretilen Akdeniz'in tipik meyvesi olan, ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Allahın gazabına uğradık bu sene zeytin fazla çıktı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Zeytin yağı bugün küplerde birikmiş üretici büyük bir beklenti içerisinde. Bu nasıl, Devletin üretime nasıl yaklaşımıdır ki, karpuz üretilir satılamaz, patatesi üretilir üretici parasını alamaz, zeytin üretilir daha taban fiyatı ortaya konulmaz. Kimden yanayız arkadaşlar? Yani Türkiye'den elde etmiş olduğumuz şu kadar milyar para ile beş turizmciye verelim elbette, yahutta üç sanayiciye verilip de ülke kalkınmaz arkadaşlar. Onların zaten almış oldukları paraların ancak bankalara karşı olan faiz borçlarını ödemek suretiyle yeni yatırımlara kanalize edilmiş değillerdir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - O da hikaye.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Onun da araştırılması gereken noktaları vardır. Meclis 1993'e girerken, çalışanlar büyük bir sıkıntı içindedirler. Toplumun dinamik güçleri olması gereken sendikalar maalesef yıllardan beri Hükümetin, iktidarın tezgahladığı bir oyuna gelmişlerdir. Nedir gelinen bu oyun? Bütçe hazırlanır Komisyonlara gelir, Meclis Genel Kurulunda oylanır, çalışanlara ayrılan pay bütçede belli olur, ondan sonra göstermelik olarak, maalesef göstermelik olarak sendikalarla birlikte Maliye Bakanı arasında bir görüşme yapılır. Maliye Bakanı üç kuruş verir, onun arkasından tatminsizlikler feryadı başlar bazı sendikalarda. Sayın Başbakan da iki kuruşla ulufe dağıtır şirin görünmek için. Ve sonuçta bu göstermelik tablo ortaya çıkar. Halbuki toplumun dinamik gücü olan sendikalar, gerçekten çalışanların özlük haklarını, demokratik haklarını, sosyal haklarını, ekonomik haklarını korumakla görevli kuruluşlar ise biz de bu görüşmeyiz, o anlayıştayız. Daha bütçe Komisyona girmeden çalışanlara ayrılacak olan payın ne olduğunu iş verenle tartışması gerekiyor. Çünkü artık şapka düştü kel göründü.

eşel mobil sisteminin artık çalışanların maaş düzeyine sembolik katkıdan öteye bir anlam taşımadığını her gün günlük yaşamımızda hepimiz gözlemlemekteyiz.

Sayın Nazif Borman, istatistiki bilimsel verilerle geçen bütçe görüşmelerinde çok açık bir şekilde takdim ettiler. Bir kez daha bu takdimi hem sendikacılara, hem iş verene sunuyorum. Bu yıl Kasım ayına kadar çıkan enflasyon, ki bu da daha DPÖ'nün enflasyon oranıdır. O da ayrı bir tartışma konusudur. Devlet Plânlama Örgütü %63 dedi. Acaba DPÖ'nün belirlemiş olduğu %63 enflasyon oranı çalışan ücretlinin ve maaşının eline net olarak ne ölçüde yansıyor? İstatistiki rakam burda.

%63 DPÖ'ye göre %63 enflasyon. %22 net ücret artışı, yahut maaş artışı. Dolayısıyla elbette ki esnaf sıkıntıda, elbette ki çalışan sıkıntıda, elbette ki bu toplumda her geçen gün 15-20 Milyarderle orta sınıfı gittiği son yıkılmaya giden bir yapılaşma gündemdedir.

BAŞKAN - Lütfen vaktiniz doldu Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Arkadaşlar son olarak şunu da belirtelim. Meclisin bir denetim fonksiyonu vardır. Özellikle bu denetim fonksiyonunu demokratik ülkelerde muhalefet partileri yerine getirir. Maalesef bu konuda İktidar Partisinde ciddiyet göremiyoruz. Bunun somut örneklerini verelim. Eğer Kasım ayından beri Demokrat Partinin bir saygıdeğer milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler sözlü soru olarak bu kürsüye gelir ve sorarsa Maliye, Bütçe, Plân Komisyonunun Başkanı, aynı zamanda yeni kurulan bir Kalkınma, Kıbrıs Kalkınma Yatırım Bankasının da İdare Meclisinin Başkanıysa, bunu siz Sayın Başbakan nasıl bağdaştırırsınız? Yani Maliye, Bütçe, Plân Komisyonu gibi bir ülkenin ekonomik ticari sahasında rol alan, onu temsil eden bir Komisyonun Başkanı eğer bir özel bankanın da İdare Meclisinin Başkanı olursa, bunu nasıl değerlendirirsiniz şeklindeki bir soruya, üç, iki aya aşkın bir zamandan beri cevap verilmezse. Veyahut Sayın DP Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan 1991 yılından beri, 90-91 yılından beri Hükümet 1 Ocak 90 tarihinden beri Hükümetimiz kamu Hizmeti kanalı ile İse, polise ve diğer isimler altında devlet hizmetlerine alınan personel sayısı kaç kişidir diye sorarsa ve bir sayın bakan kalkıp buna sorunun özüne yönelik cevap vermezse. Artı; tekrar aynı soruyu Sayın Başbakana sorulduğunda, gelen cevap cevapsız kalırsa muhalefet partisi olarak toplumun geniş kitlesel tesislerine ve siyasal ahlakın öngördüğü denetim foksiyonlarına ve açıklık rejimine nasıl ulaşacağız arkadaşlar? Mümkün değildir,

olası değildir. Benim temennim yanılmaktır bunu ihtiyatla söylüyorum. Eğer İçöz konusundaki Mecliste kurmuş olduğumuz Soruşturma Komitesi, bu Meclisin vermiş olduğu gizlilik kararına karşın bugün iki yerel basında bir yarışma, bir ticari rekabetin ortaya koymuş olduğu bir değerlendirme ve bilgilendirme şekline dönüştürülüyorsa...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Afferin açık rejim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Güzel. Biz açıklığa karşı değiliz Sayın Kotak. Ama bu Meclis almaması lazımdı. O vakit deycektik ki İçöz konusu Komisyonla görüşülürken,...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - E Komitededir zaten.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Komitede görüşülürken basın da gelsin, isteyen vatandaş da gelsin, herkes gelsin Biz Demokrat Parti olarak açıklığa, şeffaflığa, söz saydamlığa sözlü saygımız vardır.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, 30 dakika oldu efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet hem karar alacağız bu Mecliste...Bu mesele, bir dakika bu mesele çok önemlidir. Sayın Başkan bir dakika bu mesele çok önemlidir. Hemtaraf olacak gizlilik olarak bu Komisyon, araştırması devam edecek, hem de iki yerel basına ticari rekabetin bir yarışması haline getiriliyorsa eğer, gerçekten düşünülmesi lazımdır. O vakit bu Araştırma Komisyonunu veya yetkililerini araştırmak lazımdır. Ben bunu istiyorum.

BAŞKAN - Lütfen bağlayın Sayın Adaoğlu. Çünkü 30 dakika oldu efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - 1993'e girerken, ÷lke-mizde demokratikleşme sorunu gündemdedir. Bu demokratikleşme sürecini hızlandırmakta yarar vardır. 1993'e girerken Seçim Yasası bütün boyutları ile genel olarak tartışılması lazımdır. Çünkü Devletin yapısını Anayasa oluşturur.

İkinci büyük yapı da, toplumsal demokratik yaşamda ikinci büyük sorun da Seçim Yasasıdır. Seçim Yasasını seçime beş kala kaçırılmaya yönelik bir politikadan iktidar vazgeçsin. Ortaya koysun Meclis içi muhalefetten de görüşlerini alsın, gerekirse Meclis dışı muhalefetle de bilgilerine sunulsun. Biz demokratik bir Seçim Yasasının gündeme gelmesinden yanayız.

Reform gündemdedir. Reform konusunu da tekrar gündeme koyuyorum. İktidar Partisi dış politikayı iç politikaya indekslemesin.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Nerde gündemdedir Sayın Adaoğlu. Üretim, basında üretim birtakım siyasal değerleri yozlaştırmamamız lazımdır. Son zamanlarda Birlik Gazetesinde yapılan neşriyat gerçekten çok düşündürücüdür. Özellikle Demokrat Partinin bazı kıymetli personelini hamama yollayan, hamamda temizleten bir karikatür, temizlendikten sonra da çıkın derken, özellikle acaba sormak lazım. Ulusal Birlik Partisi bir çirkinlikler, bir ahlaksızlıklar, bir yolsuzluklar, bir rüşvet yatağı mıdır, ki bundan çıkanlar kirlerini temizliyorlar? O vakit sormak lazımdır, tenzih ederim ben. Ya içinde kalanlara ne demek lazım? Bu gibi basın ahlak yasasını. Biz hazırız, demokratikleşme süreci içerisinde hodri meydan diyoruz. bugün halka bu 93'e girerken. On milletvekili olarak A'dan Z'ye Mecise girdiğimiz günden şu ana kadarki bütün mal varlığımızı, servetimizi Devlette bulunduğumuz Hükümet icraatındaki veyahut belediyedeki ve diğer kesimlerdeki tüm icraatımızın hesabını vermeye hazırız. Bu konuda İktidar Partisi araştırma yapsın halk da bilsin.

BAŞKAN - Lütfen burada kesin Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Onun için arkadaşlar basın dili çok önemlidir. Bugünkü Kıbrıs Meselesinin geldiği bu noktada lütfen Kıbrıs Meselesi düşünce özgürlüğüne engel olmasın. Oturalım bir basın ahlakı üzerinde, bir siyasal üslup üzerinde anlaşalım. Çünkü Kıbrıs Türk halkının siyasal ahlak seviyesi ve üslubünü düzenleyelim.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu 35 dakika oldu efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet 93'e yine umutla girelim. Yine toplumumuz daha mutlu, daha müebbet olsun dileydim. Hepinizi saygılarla selamlarım.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 14 senedir iğne batırırlar bize de birşey demeyiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Sana da dokunmaya başlar merak etme.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hiç önemli değil. Ben hazırım her zaman.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Her zaman hesabını verin.

Evet arkadaşlar saygılar sunarım ve Sayın Başkanın da demokratik töleransına da teşekkür ederim. Benden sonraki konuşmacının da hakkını aldığı için...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yok ben hakkımı vermedim sana.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Verme de hesapta kalsın. Teşekkürler arkadaşlar.

BAŞKAN - teşekkür ederim Sayın Adaoğlu.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Ben de vermedim. O kendi aldı hakkını. Biz ne verelim hakkımızı.

BAŞKAN - Buyrun Sayın Coşar. Sayın Adaoğlu'nun konuşması ile ilgilidir Sayın Bakan? Sayın Adaoğlu'nun konuşmasına yanıt. Buyrun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - E sen dinlemedin bile Coşar.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI - Dinledim, dinledim.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sevgili dostuma göre biz demokrasi konusunda sınıfta kaldık, geçen defa öyle demişti.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Onu çoktan söyledim size.

SALİH COŞAR (Devamla) - Bu bir değerlendirme meselesidir tabii. Yalnız biz çalışanların temsilcileri olan sendikalarla görüşmeye devam ediyoruz ve bu görüşme ortamı içerisinde bizimle görüşen sendikacılardan hiç böyle bir izlenime de rastlamadık. Onu bu kürsüden beyan edeyim. Görüşmelerimiz de gayet tatlı gidiyor, gayet demokratik bir sistem içerisinde gidiyor ve herhangi bir şikayet de sözkonusu değildir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Biz bir strateji hatasından bahsettik Sayın Coşar.

SALİH COŞAR (Devamla) - Strateji konusunu açıklamak için söz aldım Sayın Adaoğlu. Bizim anladığımız, yani gördüğümüz anlamdaki görüşmelerin geç kalmasının nedeni, onu açıklamak için söz aldım. Dinlersen açıklayacağım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Dinleyeceğim. Tabii sevgili dostum.

SALİH COŞAR (Devamla) - Sayın Başkan, sağlarsanız salonun şeyini konuşacağız.

BAŞKAN - Evet efendim. Evet arkadaşlar; bir dakika efendim Sayın Bakan konuşsun. Bir dakika dinleyin efendim. Buyrun Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Evet dinleyecek olan dolaşsın, dinlemeyecek olan dışarı çıkabilir.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkeşa) (Yerinden) - Arkadaşlar çok demokratik olduğu için dinleme demokrasisini bile taşımaz.

BAŞKAN - Arkadaşlar bir dakika efendim. Buyrun Sayın Bakan.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim sendikalar bu yılın Eylül ayında Hükümete başvurarak kendi yasalarında varolan Danışma Kurullarının çalıştırılmasını istediler.

Bunun arkasında yatan motifi de söyleyim. Nedeni de söyleyim. Sendikalar diyor ki bir Hükümet, bir iktidar bir zümre içerisinde en kalabalık sendikayla görüşmesi lâzım. Bir zümre içerisinde on tane sendika da kurulabilir. Onunla da bizi bir masaya koyar görüşürseniz, biz bunu kabul etmeyiz. Danışma Kurullarında açık ifade var. Der ki; en çok üyeye sahip iki sendika katılır. Bu noktadan hareket ederek ve o kuralı işletmek amacıyla sendikaların başvurusu olmuştur Hükümete. Yani sizin değerlendirdiğiniz gibi değil Sayın Adaoğlu. Resmen istemişlerdir ve demişlerdir ki bizimle bu sene görüşecekseniz Danışma Kurullarına çağrı yapın, Danışma Kurullarının ilgili maddesini işletin, biz öyle sizinle görüşmeye başlarız. Müracaatları budur. Ve biz o müracaate uygun olarak bu mekanizmayı Bütçeden evvel çalıştırdık. Bütçeden evvel Danışma Kurulları davet yapmıştır. Büyük sendikaların görüşlerini almıştır, değerlendirmiştir, toplantılarını yapmıştır, mali konuları da Maliye Bakanlığına aktarmıştır. Nitekim biz dün sendikaları toplantıya çağırdık ve toplantıya gittiğimiz zaman bütün sendikalar çağrılınsın çağrılmasın hepsi geldi. Çağırmadıklarımız da geldi ve dediler ki; evet, yasada böyle bir kural var, Danışma Kurulları çalışıyor ama biz Maliye ile görüşeceğiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Atı alan üsküdarı çoktan geçti dostum. Sen nikâhı...

SALİH COŞAR (Devamla)- Ben size talepleri söylüyorum kardeşim. Siz kendinizi sendikaların yerine koyuyorsanız başka...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Biz onların sözcüsü değiliz ama biz kendi görüşümüzü söylüyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla)- E tamam. Ben size sendikaların talebini söylüyorum. Biz de o talebe uyduğumuzu söylüyoruz. Onlar istedi, biz istemedik.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Allah başı şlasın size onları madem.

SALİH COŞAR (Devamla)- Dün yaptığımız toplantıda da yine büyük sendikalar dedi ki; hayır, buraya da gelsek yasalar var, kurallar var, biz kimsenin dışarı çıkmasını istemiyoruz ama diğer sendikalarla da bereber müzakere yapmayız.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ne güzel sendikacılık.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ne güzel sendikacılık, Allah başı şlasın.

SALİH COŞAR (Devamla)- Tabii evet. Demokratik. Bir de...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Arsaları görüşeceklerdi orda...

SALİH COŞAR (Devamla)- Demokratik yapımızla dedik ki tamam, siz beraber oturmayabilirsiniz ama benim görüşmem de mani olamazsınız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Her görüşme demokratik mi demek isten?...

SALİH COŞAR (Devamla)- Ben görüşebilirim. Tamam dediler. Biz sizin görüşmenize de itiraz etmiyoruz. Üç grup halinde görüşmeler devam ediyor ve herkes de memnun ve mutludur, teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Sonuç? Cebe ne girecek onu söyle...

SALİH COŞAR (Devamla)- Mühim olan müzakerelerdir. Gene göreceğiz efendim. Göreceğiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- 93'e girerken memurun, işçinin cebine ne girecek, onu söyle.

SALİH COŞAR (Devamla)- Sendikalarla anlaştığımız zaman göreceğiz. Teşekkür ederim. Sizin değerlendirdiğiniz gibi değildir olay.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Onu görelim bakalım.

SALİH COŞAR (Devamla)- Anlaşarak görüşmeleri devam ettiriyoruz demokratik yapı içerisinde. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; ikinci gündem dışı konuşma istemi HDP GAzi Mağusa milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın "Demokrasinin ve 1992'nin Değerlendirilmesi" konulu gündem dışı konuşma istemidir. Okuyun efendim.

KÂTİP-

Sayın Hakkı Atun,
KKTC Meclis Başkanı,
Lefkoşa.

Konu: Gündem dışı konuşma

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisinin yapacağı 29 Aralık 1992 tarihli toplantısında gündem dışı söz almak istediğimi, "Demokrasimiz ve 1992'nin Değerlendirilmesi" başlıklı bir konuşma yapmak istediğimi belirtir, gereken işlemler için saygılarımı arz ederim.

İsmet Kotak
Gazimağusa Milletvekili
Hür Demokrat Parti Genel Başkanı.

BAŞKAN-Buyurun Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Meclisin 1992 yılı dolayısıyla son oturumu yapılmaktadır. Bu bakımdan Sayın Başkan ve milletvekillerinin yeni yılını kutlar, esenlikler dilerim. 1992'nin değerlendirmesini bugün yapıp, ilk Meclis toplantısında da 93 temennilerimizi söylemek arzundayız.

1992 yılında üzüntü ile şunu beyan etmek isterim ki; Ulusal Birlik Partisi iktidarı sayesinde demokrasimiz 1992'de de rayına oturtulmamış ve yara almaya devam etmiştir.

Bu değerlendirmeyi Şu açıdan söylüyoruz. Sendikalar hizaya getirilmiştir. Artık geinemeyecek durumdaki ve hiçbir esasa dayanmayan asgari ücrete oybirliğiyle evet diyebilecek ve bir milyon 300 kusun binlik bir asgari ücrete evet diyen bu sendikaların ondan sonra da memur, öğretmen, polis ve Devlet kadrolarında çalışan veya kit'lerde çalışan iŐçileri de kısıvrak bağladığına tanık olmaktadır. Dolayısıyla tabandan tavana oluŐumunu bile terketmiş bir sendikacılık, siyasal partileri kesinlikle istemeyen, dıŐlayan, yok etmek isteyen bir iktidar partisi yapısı ve muhalefet tarafından Meclise verilmiş olan yasaları hiçbir Şekilde görüŐtürmeyen bir iktidar partisiyle halâ 1992'da karşı karşıyayız. Hür Demokrat Parti kıyıların yağmalarını önlemek ve kıyıların halka açılmasını Anayasa gereğince istemek konumunda oldu, Yasa Önerisi sundu ve iki buçuk yıldan beri bu Yasa Önerisi gündemimizde feci Şekilde bekletilmekte, sahiller de yağmalanmaktadır. Bunun ötesinde birkaç yasa önerimizin daha gündem maddeleri itibariyle de bekletildiğini belirtiyoruz.

1992 yılında Ulusal Birlik Partisi yapısını iç ve dış politikaya vurmuştur. Dış politikada tanıtımda Kıbrıs konusunda ve Türkiye ile ve Türk Kamuoyu ile iliŐkilerde ilkekez bir gerilim, gerginlik ve büyük oranda acı yaşanmaktadır. İlk kez Türkiye'de büyük bir kitle özellikle basın ve televizyon yönünden Kıbrıs'taki iç olayları gündeme getirerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Şu veya bu Şekilde yasa dışı yollarla veya ona paralel diğer gelişmeleri gündeme getirerek gerelde bir Kıbrıs politikasını dahi etkileyebilecek yayın ve politika gütmektedirler.

ERĖÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İyi tanıtıldılar yani.

iSMET KOTAK (Devamla) - Dolayısıyla, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bırakınız Birleşmiş Milletler düzeyinde alınımıŐ olan böyle bir olumsuz kararın, haksızlığını, aynı haksızlıklara biz Türkiye açısından kitle haberleŐme

örgütleri bakımından uğrarken, bunun iç nedenlerini ortadan kaldırmak için Ulusal Birlik Partisinden herhangi bir hareket de gözlemedik. Böyle bir önlem sözkonusu değildir. İç huzur sözkonusu değildir. Sayın Adaoğlu az önce belirttiği noktadan asla katılmıyorum. Mecliste ercin olayını araştırmak veya İçöz'ün kaçırılması olayını araştırmak üzere oluşturulan bir komite vardır. Bu Komite üyelerinin hepsi teker teker görevlerini sonuna kadar yerine getirmişlerdir. Ama ne acıdır ki o Komitenin el attığı ve tanıklık yaptırdığı insanlar da birer birer bu memleketin otoriteleri tarafından yurt dışına çıkarılmışlar veya kaçmalarına göz yumulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; araştırılması gereken komite üyelerinin icraatları değil, araştırmaları değil Sayın Adaoğlu. Araştırılması gereken o Komisyonda şahitlik edenleri birer birer bu Ada'dan nasıl terkettikleri ve kimin tarafından terketmeye izin verdikleridir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Maçusa) (Yerinden) - Ona katılırız.

İSMET KOTAK (Devamla) - Onun için, açıklık rejimini savunanlar bugün memlekette bir muhalefet partisinin organı olan Yeni Düzen'e herhalde burdaki milletvekillerine bağlaması veya Kıbrıs Gazetesine bağlamayı hiç niyetleri olmaması gerekir çünkü bu dökümanlar bu Meclis içinde yazılmaktadır. Diğerlerinde de görülmektedir, Meclis koridorlarında da tutanaklar sözkonusudur. Ama önemli olan nedir? Olayın içeriğidir önemli olan. Türkiye basını bugün Başbakanı Kanal 6'da bu konuda hesaba çekebilmiştir. Verebileceğimiz bir yanıt var mıdır? Ulusal Birlik Partisi iktidarının verebildiği bir yanıt var mı? Adalet vardır. Araştırma devam etmektedir mahkemeler sürüp gitmektedir. O Komisyonun tutanakları bu Meclis Genel Kuruluna elbette gelecektir. Yani burada bir görüşme yapılacak bir rapor sunulacaktır. Ben onu etkilemek için konuşmuyorum ama önemli olan burda alınması gereken önlemler vardı bazı makamlar tarafından alınmadı, bu Komisyon onları da saptadığına göre herhalde 1993 yılında biz bu Meclisten, biz bu Hükümetten bu önlemlerin alınmasını bekleyeceğiz ama tanıkların yurt dışına, şahitlerin yurt dışına çıkmalarına özel izin verdim, ben verdim diyebilen otoritelerle karşı karşıya kalabildik.

Bizim söylemeye çalıştığımız budur. O halde Türkiye'de ister televizyon, ister gazeteler haklı veya haksız bize yönelttikleri eleştirileri Dışişleri Bakanlığının veya bağlı birimlerinin veya Başbakanlığa bağlıysa, Tanıtma kime bağlıdır, belki Başbakanlığındır. Bilmiyorum.

ZAIM NECATİGİL (Lefkoşa)(Yerinden)- Başbakanlığa bağlıdır.

İSMET KOTAK (Devamla)- Başbakanlığa bağlıysa, Başbakanlığın birimlerinin bir görevleri süratle yerine getirmeleri ve gereken yanıtları, açıklamaları, belgeleri oraya bildirmeliydiler. Biz bunu, bu yaklaşımı 1992 yılı içinde görmedik ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye Kamuoyu nezdinde yara almıştır. Buna tabii bir nedenle, Meclis dışındaki muhalefetin acımasız şekilde devlete yönelttikleri, birçoğu tabansız suçlamalardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o halde iç istikrar bakımından veremediğimiz bir sınavı tanıtma bakımından da vermiş değiliz. Tanıtma bakımından vermiş olsaydık, bugün 1992 yılında dünyanın çeşitli yayın organlarında, en azından 789 Güvenlik Konseyi Kararına karşı veya bağlı haritaya veya "Gali Fikirler Dizisine" rağmen bazılarının bizleri büyük oranda savunması gerekmekteydi. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine kadar varan ve gerçekten karşımızda olan bir yapıyı bizim 1992 yılında sarsamadığımızı dikkatlerinize getiririm. 1993'te plânlı programlı bir gidişin özlemini yaşıyoruz, dığımızı da burada vurgulamak isterim. Ama, böyle bir kadrodan, böyle bir umudun da olmadığını Hür Demokrat Parti olarak burada vurgularız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekonomi konusuna değinmek istiyorum. Birbirini denetlemeyen bir yalanlar zinciriyle karşı karşıyayız. Kimin kime yalan söylediğini 1992 yılında ne bütçe görüşmeleri esnasında, ne ondan önce ve de ondan sonra bulmuş değiliz. Türkiye'den buraya ani olarak, Kıbrıs'ta büyük bir çıkamaz var deyip sevk edilen ister sanayi Teşvik Yasası altında, ister Turizm Teşvik Yasası altında veya başka yasalar altında, bilemediğimiz, çünkü hepsini bize bildirdiklerini sanmıyorum. Yapılan teşviklerin veya desteklerin netice itibarıyla gerçek anlamında o kaynakların gereklerine göre yapılıp yapılmadığına dair halâ kuşkularımız vardır. Bunun kanıtlarını da biraz sonra tekrar vermek isterim 1992'nin defterini kapatırken. Bugün, ekonominin 1992'de de ek iş alanı yaratmadığı, darboğazdan çıkmadığı ve 1993 için umut vermediği apaçık ortadadır. Sayısal durum meydandadır. bize bu Hükümet 1991 yılında da, 1990 yılında da karşımıza geldi ve bu Meclise, gözümüzün içine baka baka, merak etmeyiniz, bu ekonomi tamamdır, göstergeler şu olacaktır demiştir. Aynı minval üzerine 1992'de de bu Hükümetin sorumluları 1993 için bu mesajları vermişlerdir. Ama, ellerinde böyle bir mesajı verebilecek kanıt yoktur. ellerimizde daha önce verdikleri mesajların eksisi olarak istatistiklere geçtiğine dair kanıt vardır. Dolayısıyla 1992 yılında kaynak yaratılmadığına göre, ek yatırım yapılmadığına göre, işsizliğin aşağıya çekilmesi, ekonominin, üretiminin artırılması, üretimin artırılması gibi bir sav geçerli olamaz. Aksine, Türkiye'deki gibi hayali ihracat dönemi yaşamakta olduğumuzu vurgulamak isterim. Yani, krediler bakımından hayalci, teşvikler bakımından da gerçek. Dolayısıyla Türkiye basınına baktığımızda bizden saklanan bazı gerçeklere el atmaktayız. Türkiye'de bulunduğumuz süre içinde, Konya'dan 5000 tane tekstil işçisi istendiği söylendi ve basında küçük küçük haberler çıktı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ama Hürriyet yazdı bunu geçen gün.

İSMET KOTAK (Devamla)- Geldiğimizden beri aradık, bulamadık. Kimdir bu isteği yapan 5000 tane işçi ve Türkiye'de büyük bir telâş oldu. Kıbrıs tekstilde patlama yaptı. Siz duyduunuz mu böyle bir ses? Böyle bir patlamaya tanık mısınız? Veriyoruz Türkiye basınında çıkan haberleri.

Bize birisi gelsin burda bu bilgileri versin. "Dünyanın önde gelen konfeksiyon üreticileri Avrupa'daki fason üretimlerini Kıbrıs'a kaydırıyorlar. Yugoslavya'daki iç savaşı ileri süren büyük ünlü İngiliz firmaları başta olmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini seçmişler." Bizim haberimiz olmadı...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Kim yazıyor Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Devamla) - Türkiye basınından alıyor efendim.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Bir gazete yazıyor.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bir gazete değil efendim koskoca bir milyon, bir buçuk milyon yayın yapan Hürriyet Gazetesi kendi kaynaklarını Kıbrıs'tan teyit ederek yazıyor.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Kim yazıyor onu da söyle, muhabirini de oku.

İSMET KOTAK (Devamla) - Kim isterse olsun.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Onu da söyle. Bir gazete yazıyor.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Coşar yani bir gazete lehinizde yazdığında hoşunuza gider, aleyhinize yazdığında hoşunuza gitmez mi anlamadım.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Adını söyle be kardeşim ne gizler adını.

İSMET KOTAK (Devamla) - Hürriyet Gazetesi.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tamam, teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Yani itibarlı bir gazete.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bir buçuk milyon tirajlı.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Tamam canım teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Coşar niye düşman olsun bu Hürriyet Gazetesinde.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Öyle görmek ister Hürriyet.

İSMET KOTAK (Devamla) - Nasıl görmek ister?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Burda konfeksiyon patlamasını.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim dakikalarımı kullanıyorum.

BAŞKAN - Zaten 10 dakikayı geçti ama.

İSMET KOTAK (Devamla) - Şimdi Sayın Erbilen...

BAŞKAN - Evet arkadaşlar, dinleyin efendim. Devam edin efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Tamam vermek istemedim onun için ben Türkiye Basını dediğimde itibarlı bir gazete olduğu memleketinde. Yani şunu da söyleyim size Kıbrıs'a dönük aleyhte yayın yapan bir gazeteyi de burda tanık göstermek istemezdim yapmazdım onu. Yani buru daha önceki bunu da kanıtladım.

- 4324 -
BAŞKAN - Buyurun Sayın Kotak, buyurun.

İSMET KOTAK (Devamla) - Sayın Erbilen'in cümlesine laf attı cevaplamak isterim. Ne kadar iyi niyetli olaylara bakarsanız bakın Sayın Erbilen, gerçekleri değiştiremezsiniz. Yani öyle görmek istedi de böyle bir haberi ben böyle bir Hürriyet Gazetesinin böyle bir haber anlayışı olacağına inanmam.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Sabah da büyük tirajı var.

İSMET KOTAK (Devamla) - Efendim Sabah'ın avukatlığını ben yapmıyorum. Sabah'ın avukatlığını yapanlar ve arkadan destekleyenler daha önce ÜBP'nin kardeş partileriydi yani benim değil yani bu açık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; diyor ki 200 milyon Doları bulacakmış Kıbrıslı konfeksiyon şirketlerinin yıllık hacmi 200 milyon Dolar, saymakla bitmez ve alelacele işçi aramaya başladılar vakit kaybetmeden Türkiye ile temasa geçildi ve Kıbrıs'ın çok acil olarak beş bin konfeksiyon işçisine ihtiyacı olduğu bildirildi. İş, aş, yatak da verecekler. Daha önce sanki inşaat çıraklarına vermişlerdi. Ve işçi Bulma Kurumu duyurmuş, netice ben birinci bölüm bunun gayri ciddi olduğuna inanıyorum ama gayri ciddilik bir gazete haberi olarak kalmıyor Sayın Bakan o zaman da görev size düşer yahut Çalışma Bakanına düşer. İş ve İşçi Bulma Kurumuna başvurulmuştur. Resmen Türkiye'ye beş bin tane işçi istiyorum demiştir resmen ve bu da harekete geçti beyanatı ve ilgili daire müdürürün böyle bir araştırma hazırlık yapıyorlar çünkü kendilerine iki milyon 150 bin verilecek 40 saat çalışılacağı için giyim net bir milyon falan bunlar talep ediliyor ama acı olan şimdi temenni ederdim bu sipariş

doğru olsun temenni ederdim bu işçi talebi doğru olsun ve bu memleketin yüzü gülsün. Ama devamını getiriyor işçi Bulma Kurumu, bizim işçimiz zaten Türkiye'de bu parayı alır, sizin vereceğiniz paraya zaten ihtiyacı yok. Onun için başvuru sayısı çok sınırlı kaldı. Yani acı olan da üçüncü nokta. Hem gerçek dışıdır zaten bana göre bu tamamen Sanayi Bakanlığının kredilerinin teşviklerine yönelik hayali bir takım sipariş o ihracatı da bu hayali sipariştir. İşte ekonomideki çarpıklık bu çerçeve içerisine oturmuştur 92 yılında. Bunun turizmde de farklı olduğunu biz söylemedik burdan ve haklı çıktık. Yine ahbap akraba taallukat veya partili ilçe başkanlarına bu paralar dağıtılmıştır ve bunun adı da Turizm Yatırımını teşvik oldu. Benim bildiğim teşvik ek kaynak yaratır, ek yatırım yapar. Halbuki teşvik daha önce yapmış olduklarını daha önce verilmiş olan devletten kredileri ödeyemediler, döndük bir de onların faizlerini ceplerine koyduk yani bu mekanizma da sürüp gitti. Bu işin özetidir. Bu 1992'nin çarpık UBP ekonomisinin görünümüdür. 93'de bunun farklı bir görünüm olup olmayacağını Bütçe görüşmelerinde görüştük böyle bir kaynak yok zaten. Ama Türkiye'de Sayın Kilercioğlu buraya krediler devam edecektir dedi o kredilerin de hangi amaçlara dönük kullanılacağını beraber burdan izleyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim kesin olarak, şunu da ifade edeyim. Sayın Maliye Bakanının 1993'te huzuru daha çok bu sanayi bakanının, ticaret bakanının bozulacaktır. Rumlara Avrupa Topluluğundan bir heyetle, Karma Ekonomi Topluluğuyla, komiteyle, üçüncü Mali Protokolü görüşmeye başlamışlardır ve 789 Sayılı Güvenlik Konseyi Kararı orada durduğu sürece, bu Protokolün başımıza iş açacağını ve bugün var olan imkânların da ortadan kalkacağını ve 1993'ün bu yönden de olumsuz etkileneceğini burada ayrıca not edilmesini dilerim.

Kıbrıs konusuna gelince; Hür Demokrat Parti elini vicdanına koyarak, bu kürsüden sürekli birlik ve beraberliğin korunması, hiçbir partinin, Sayın Adaoğlu'nun dediği gibi, kazanım peşinde koşmaması çerçevesi içerisinde bir Kıbrıs politikasını savunmuş ve bu konuda görüş üretmiştir ve temenni ederdik ki biz, bu iktidar partisi tarafından da böyle algılanmaktadır. İlk mesajı Birlik Gazetesinin başyazısından aldık ve bize asgari müşterek başlıklı yazılarında, böyle bir olayın cereyan etmeyeceğini ve bu ülkenin savunmasını, milli davasını koruyucusunun yalnız UBP olduğu cevabı verildi, asgari müşterekten vazgeçildi. İkinci olay, Meclis-Hükümet heyetleri Ankara'da ziyaretler yapacak, görüşmeler yapacak yılbaşından önce ve neticede Kıbrıs konusunda bir referandum yapılıp yapılmaması veya Mart'taki tavır saptanacaktı. Biz bu şekilde oylanırken, Ankara'da Ocak ayı, yılbaşından sonraya atılan bir görüşme talebinin atıldığı belirtildi. Ardından gazetelerde haberler çıkmaya başladı ve Hükümet paletleri Ankara'ya taşındı. Başbakan temaslarını yaptı, mesajlarını verdi ve ulusal davanın koruyucusu pozuna UBP sokulmuş oldu. Meclis dışlandı.. Meclis önemli değildir dışlandı. Tepeden inme bir yöntemin 1993 için de müjdesini bu şekilde almış oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o halde bu Mecliste eğer bir referandum kararı alınacaksa ve bu Mecliste bu referandum hem kararına, hem oylaması esnasında Meclisin içinde ve dışında olan muhalefet partileri de bu görüşlerini

ortaya koyacaklarsa, Hür Demokrat Parti diyor ki, önce milli bir mutabakat gerekir. Bu da milli hükümete yansması lâzım. Önce bu Meclis içindeki partilerden milli hükümet oluşturulacak, beraber, ilk yapılacak seçimin seçim yasasını hazırlayacağız, seçim tarihini saptayacağız üç, ondan sonra da beraber referanduma gideceğiz. Bunun yolu yöntemi budur. Kimse kimsenin arkasından artık oyun oynamasın. Bu meydana çıkmıştır ve bu ülkede partilerin gözünün içine bakarak kimse oyun çekme hakkını kendinde bulamayacaktır. 1992'de iktidar olarak kötü bir örnek oldunuz. 1993'te iki elimiz yakanızdadır. Sizinle Ulusal Davada da, ekonomik alanda da, mali politikalarda da, sosyal ve kültürel alanda da çeke çek mücadele edeceğiz. Çünkü bu toplumun artık bekleyecek sabrı kalmamıştır. Kendi aranızda yapacağınız fiskoslarla bu sektörlere yön vermeyeceğiniz gibi, Ulusal Davayı da sizin hegemonyanız altına sokma hakkına sahip değilsiniz. Kıbrıs konusunu bu yolda tehlikeye sokuyorsunuz. Çünkü, sizin iktidarınızda böyle bir karar alınmıştır, böyle bir harita masaya getirilmiştir. Çünkü, siz UBP olarak "29 + Formülü"nü 1985'lerde kabul etmiş bulunuyorsunuz. 7 Rumun 3 Türk bakanının Bakanlar Kurulunda görev yapacağına da o gün evet demiş bulunuyorsunuz. Virgülü deyişmez diye 1985 seçimlerine girdiniz. Virgülü deyişirse reddederiz demiştiniz. Virgülü deyişmediği takdirde, demek ki öyle bir Bakanlar Kurulunu, öyle bir oluşumu ve 29 +'yı kabul etmiş görünüyorsunuz. Artı, bütün söylemelerinize rağmen, aramıza bir tek Rumu kabul etmeyeceğiz politikanıza rağmen Birleşmiş Milletler tarafına resmen hükümet görüşü olarak Rumların Kuzeye gelip nasıl yerleşeceğine dair öneri yaptınız ve bu Meclise bunu, defalarca söylediğimiz halde hiçbir şekilde de açıklama gereğini duymadınız.

Bu topluma da açıklamadınız, biz sizi bu cümlelerle de bu topluma işte şikayet etmekteyiz. Bir yandan Kuzeye bir tek Rum gelemeyecek diyorsunuz öbür taraftan da Birleşmiş Milletler yetkililerine resmen yazılı Rumun, Kuzeye nasıl geleceğinin formüllerini ve rakamlarını veriyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Kotak şu anda 20 dakika doldu efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ben bağlıyorum efendim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu görüş ve düşünceler içerisinde 1992'yi değerlendirmiş oluyuz. Hür Demokrat Parti olarak buna rağmen 1993'te bu Mecliste bulunan veya bu Meclis dışında bulunan partilerin Ulusal Dava konusundaki bütünlüğünün kimse tarafından zedelenmemesine ve böyle bir görüş ve düşüncüyü rayına oturtmak için yapılacak çabalara halâ daha olumlu katkılarda bulunmayı da vadederek saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak.

Sayın milletvekilleri; üçüncü gündem dışı konuşma istemi SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin 1992 yılının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti açısından ekonomik ve sosyal değerlendirmesi konusunda gündem dışı konuşma istemidir. Okuyunuz efendim.

KATİP -

KKTC Meclis Başkanlığına,

1992 yılının KKTC açısından Ekonomik ve Sosyal Değerlendirmesi konusunda gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

Gerekli işlem için durumu bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Ergün Vehbi
SDP Lfkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Ergün Vehbi buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mümkün olduğu kadar tekerrüre kaçmadan ve zamana, bana verilmiş olan Ulusal Birlik Partisi Grubu tarafından lütfedilmiş olan zamanıma riayet etmeye çalışacağım. Diğer parti temsilcileri bu zamanı aşmıştır, Sayın Başkanın sabrına sığınarak aşmışlardır. Birazcık ben de aşarsam herhalde o tolerans Sosyal Demokrat Partiye de gösterilir tahmin ediyorum.

BAŞKAN - Tabii tabii.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1992 yılını kısa bir gündem dışı konuşmayla belirlemek kolay değildir ama ana başlıklarla vurgulamak istiyorum, bazı noktalara temas etmek istiyorum. Önce ekonomik kısmını işin ben de alayım. Birincisi, enflasyon canavarı ülkeyi kasıp kavurmaya devam etti 1992 yılında. Oysa işte geçen yıl da bize söylenen işte mücadele edeceğiz etkin tedbirler alacağız, Enflasyon beladır. Enflasyon bir avuç büyük zengine, bir avuç bankacı ortağına yarar, halkın geri kalan kısmı enflasyondan büyük kayıplara uğrar. Bunu halkımız 1992 yılında da çekmiştir. Enflasyonun bir sonucudur bankalardaki yüksek faiz politikası. Yani siz Hükümet olarak enflasyonu %70'lere, %80'lere tırmandıracaksınız ama bankalardaki faizleri enflasyon oranının %10'larda olduğu ülkeler düzeyinde tutmaya çalışacaksınız, bu mümkün değildir. Yani Hükümet politikaları sonucu oluşan enflasyon doğal olarak memlekette bankalar zorunlu yüksek faiz politikasını da getirmiş dayamış bulunuyor. İşte enflasyonun bu clumsy sonucunda gelir yüksek faiz politikasıyla da bu memlekette küçük esnaf, zanaatkâr, küçük üretici, Devlet eliyle perişan edilmiş, batırılmıştır, süründürülmüştür ve 1992 yılının son günlerinde esnaf zanaatkâr, küçük üreticinin ve emeğiyle geçinen insanların durumu ne yazık ki budur. Bunlar yüksek faize kurban edilmek bir yana, Devlet eliyle de küçük üreticinin, esnaf ve zanaatkarımız bu memlekette dış rekabete ezdirilmiştir. Yani bu memlekette üretim yapmak aptallığına kapılan bazı üreticiler, o ürettikleri malı bırakın Türkiye pazarlarına satamamayı, kendi iç pazarlarına bile satamamıştır çünkü Devlet ilânihaye ithalatçıya ticarete olanak sağlamıştır, gümrükleri düşürerek kendi üreticisine bu memlekette rekabet etmiştir. 1992 yılında da bu olgu devam etmiştir.

Bu memlekette devlet eliyle bazı insanlar üretime teşvik edilmiştir, sokulmuştur, bazı yatırımcılar sanayi sektörüne girmiştir. Kendilerine verilen vaad şuydu: Biz Türkiye'den taahhüt aldık. Anavatan her türlü kolaylığı yapacaktır. Siz üretin. İsteddiğiniz kadar Türkiye'ye malınızı satacaksınız demiştir ve bu insanların bir kısmı, bazıları bu vaadlere kanarak yatırım yapmıştır. 1992 yılında, tabii Türkiye'nin Kıbrıs ile ilişkili Bakanı Sayın Kilercioğlu'nun da, ne üretirseniz hepsini almaya hazırız demeçlerine rağmen bu yatırım yapanlar perişan edilmiştir. Çünkü bir gün açtığımız pazarı, ertesi gün hükmi karakuşi kararlarla kapatmışızdır. Kendi elimizle kendi üreticimizi 1992 yılında da perişan etmeye bu memlekette devam ettik. Hem ithalât yoluyla, gümrükler yoluyla yerli üreticiyi kurban ettik. Hem vaadde bulunup yeni yatırım yaptırdığımız Türkiye pazarlarını kapatarak perişan ettik. Tabii, ücret ve maaşlar 1992 yılında tırtıklanmaya devam etti, gerilemeye devam etti. Bu 1992 yılının bir sorunu değildir. Aslında beş yıldır ücret ve maaşlar sürekli KOLA Sistemi ve asgari ücret uygulamalarıyla geriye götürülmüştür, enflasyonun ve pahalılığın.... Efendim?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kim başlattı bunu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Nasıl kim başlattı? 1986 yılında Mehmet Bayram, özellikle Mehmet Bayram burdan bize Dolar bazında gelin bakın rakam getiriyorum, Dolar bazında memurların maaşı artmıştır. siz yalan söylüyorsunuz diye biz de burdan rakamlar vermeye çalışmıştık.

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)- Öyleydi tabii. Hangi rakamları verdik?

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Sürünüyor. Öyle olsaydı bugün yakınıza yapışmazdı şeyler.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- O kadar düşük değil. 1987-1990 döneminde Dolar bazında, Sterlin bazında maaşlar yükselmediyse ne istersen söyle. Hodri meydan.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bunu hep söylerim Sayın Mehmet Bayram tabii ...

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Ben sana söylerim. Ben açığım.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Tabii ekonomiden pek fazla anlamadığınızı biliyoruz. Zaten anlamadığınız için de Maliye Bakanlığından alınarak başka bir bakanlığa getirildiniz.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Sen de çok iyi anlıyorsunuz. Sen de sonradan Açık Öğretimden mezun olup ekonomist oldun. Sen de gidip de ekonomi şeyinde okudun güya Açık Öğretimde.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ben çok iyi anladığımı iddia etmedim. Ama siz iddia ediyorsunuz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Neyi söylersin Mehmet?

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Benim iddiam var.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Erdal'dı söyleyen ekonomiden anlamazsın diye.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Evet.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Benim iddiam var, koyduk. Masaya koydum. İddiamı çürütün. Söyleyin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Hangi, çürüteyim?

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- 1987-1990 döneminde memur maaşları Dolar ve Sterlin bazında yükselmiştir. Çürütün.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ben ne çürüteyim efendim. Sizin kendi Maliye Bakanınız bas bas bağıırır, çarşaf çarşaf demeçler veriyor. Ücretlinin, maaşlının durumunu 1992 yılında düzelteceğiz, kurtaracağız, yukarıya çıkaracağız diye. Efendim yukarıdaysa neyi çıkarıyor sizin Maliye Bakanınız?

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Demagoji yapma.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Önce perişan ettiğiniz, şimdi de sizin Maliye Bakanınız söylüyor. Ben mi söylüyorum? Allah Allah.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Sen soruya cevap ver.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Siz de çok iyi biliyorsunuz ki bu memlekette ücretli ve maaşlı sürekli gerilemiştir. Siz protokola yazdınız, protokola.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Cevap ver soruya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ücret ve maaşlar baskı altına alınacak diye. Getirdiniz buraya iş adamlarını onlara yaranmak için, efendim

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Taşkent'in zamanında düşüktü.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Çifte kaymaklı kadayıf yapabilmek için bu memleketin piyasasını, pazarını, yatırımcılara peşkeş çekmek için üretimi düşürdünüz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sen ekonomiden anlamazsın.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Ücretleri ve maaşları baskı altına aldınız. Açıktır. Gerilemiştir. Evet.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Açık öğretimde onu da öğrendin.

BAŞKAN- Evet arkadaşlar mevzuya gelelim. Lütfen. Bir dakika lütfen. Sayın Atasayan, bir dakika.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Şimdi 1986 yılının...

BAŞKAN- Bir dakika efendim dinleyelim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bitirsin Sayın Bakan, tabii bitirsin.

BAŞKAN- Evet, evet, bitirsin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bitirsin efendim, bekliyorum.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- İddia var diyorum ki iddiasını koysun ortaya.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Buyurun Sayın Bakan.

BAŞKAN- Evet, buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bitirin.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Ben iddiamı söylüyorum. Getirin koyalım ortaya. Çünkü doğru değil söylediğin.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Koyuyorum efendim. 1986 yılında...

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla)- Evet.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Bizdeki asgari ücret, Türkiye'deki asgari ücretin iki katıydı. 1986. Geldik 1992'nin sonuna. Sendikalara da çalım atarak, ayak oyunuyla tarafınıza çekerek oybirliğiyle bir asgari ücret belirlediniz.

Bir yıl içinde 1993'te, bir yıl için işçiye lāyık gördüğünüz asgari ücret kesinleşti, itiraz da etmedi o çalım attığınız sendikalar. İtiraz edeceğiz diye, mahkemeye vereceğiz diye, dava açacağız diye yayın yapmış olmalarına rağmen itiraz da etmedikleri için kesinleşti ve Resmi Gazete'de de bugün yayınlıyorsunuz. Nedir kesinleşen asgari ücret? 1 milyon 373 bin lira lāyık gördünüz 1993 yılı için, 1993 yılı için işçiye lāyık gördüğünüz asgari ücret. Şu anda bile Türkiye'de asgari ücret yıl içinde en az 4 defa revize edilmesine rağmen sizin üstünüzdendir. İşte emsal. 1986'da Türkiye'nin asgari ücretinin iki katıydı, tam iki katıydı. Ne hale getirdiniz?

ALİ ONAY (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Brüttür onlar.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Lāf da yetiştireceksiniz. Nereye, vazgeçin Allah aşkına. Kabul edin. Kabul ediyorsunuz zaten. Kabul ediyorsunuz. Biz söylediğimizde üzülmezin. Perişan ettiniz. Üretim yok, üretim sıfırlandı. İşte zeytin. Arkadaşım çıktı söyledi. Alamıyorsunuz. Allahın gazabı oluyor üretim olunca bu memlekette. Allahın zeytini dağlarda yağıştan dolayı, iklim şartlarından dolayı kendi kendine meyve verdi, ürün verdi ve başımıza belā oldu bu memlekette. Dünyanın neresinde bol ürün alan memleket şikāyet eder bizden başka. Ya işte adamlar kan bağır. Ağlıyorlar adamlar. Gelin beraber gidelim varsanız. Yağını satamıyor, zeytinini satamıyor ama paket paket güzel ambalajlı ithal zeytinler piyasada her cinsi hem de fink atıypr. Gelin böyle politika mı olur? Böyle üreticiyi korumak mı olur? Böyle teşvik mi olur? Sonra da üretim yapacağız da, istihdam yaratacağız da halkımız kalkınacak da hikāye anlatıyoruz, masal anlatıyoruz. Kendi zeytinini halkına yediremeyen bir iktidarsınız siz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ekonomiden anlamazsın Ergün Bey.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Döktürüp ya da çoğunu ağaçlarda bıraktıran bir iktidarsınız siz. 1992 yılında sonunda halkı getirip dayattığınız nokta budur.

(Anlaşılmayan sözler)

BAŞKAN- Evet Sayın Vehbi; buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Evet öteki konuya geçelim.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Öteki konuya geçelim. Ne söyledim ben? Dikkat edin çağırıldım. Bu memleket mafiyanın cirit attığı jbir memleket haline geliyor. Sayın Coşar, "dünyanın en güvenli ülkesi" diye cevap verdi bana oradan. Dünyanın en güvenli ülkesinin arkasından gazinolar yakıldı, onun da arkasından bir avukatın evi yakıldı. Memlekete bak. Bir ayın içinde olan olaydır bu. Yazdığımız zaman, söylediğimiz zaman ciddiye almıyorsunuz. Eroin mafiya-sıymış, ne eroin mafiyası? Her yönü ile bu memlekete bu barhane mafiyası yerleşti, eroin mafiyası yerleşti, kaçakçılık mafiyası yerleşti, çek-senet-tahvil mafiyası yerleşti. Bunları söylemedik mi bu kürsüden? Tedbir alındı mı?

Arkadaşlar; bu memleketi o hale getirdiniz, hak, adalet, hukuk artık bilek gücüne veya beldeki silâha dayanıyor bu memlekette. İki avukat bile birbirini basın önünde tehdit edebiliyor. Sizin parti meclisi üyeniz olan bir gafil avukat çıkıp, öteki avukata dikkat et, dün akşam falancanın yandı, şimdi targette sensin diye-biliyor. Sizin parti meclisi üyeniz olan bir avukat. Soruyorum. Ne yaptınız? Tahkikat eçdildi mi? Yoksa onun da mı dokunulmazlığı var? Onun da mı dokunulmazlığı var? Soruyorum. Bu memlekette, ben bu kürsüden bazı avukatları hepsini değil, bazı avukatları eleştirdiğim

zaman, ayağa kalkıp da o Barolar Birliği Başkanı eli ile bu Meclisin şu sıralarına benim aleyhimde yazı getirdiniz, beni itham eden yazı getirttiniz. Soruyorum şimdi. Bu Meclis, bu avukat hakkında ne yaptı? Soruyorum. Bu Hükümet bu avukat hakkında ne yaptı? İki avukatın, öteki avukatı veya halkı tehdit hakkı yoktur hem de basın önünde. Basın önünde utanmadan, çekinmeden, korkmadan çıkıyor ve diyor ki dikkat et dün akşam şunun evi yandı ise, şimdi targette, hedefte yani sensin diye başka avukatları tehdit edebiliyor ve bu husus da basına yansıyor. Hani o Baro? Nerede o Baro? Onu soruyorum. Nerede dir Yüksek Adliye Kurulu? Soruyorum.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İçişleri Bakanı nerede?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İçişleri Bakanlığı? Soruyorum.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) - Adalet Bakanlığıdır. Baro, şimdi olsa Adalet Bakanlığı olsa, ona bağlıdır.

ERGÜN VEHBİ(Devamla) - Olacak iş değildir değerli kardeşlerim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Olaylar İçişleri Bakanlığını ilgilendirir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Olacak iş değildir.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden)(Devamla) - Barodan bahsediyor.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Alacak davaları yürümediği için çözülmez.

ALİ ONAY (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Başsavcıyı ilgilendirir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Sizin şimdi dudaklarınız uçuklayacak başka bir haber vereyim. Gene gazetelere girsin. Zaten tehdit ediyorlar beni.. Gelsinler tekrar tehdit etmeye çalışsınlar. Ben korkmam. Ama omuzlarına ceket atarak bu memlekette fing atacaklarını zannedenlere aha burdan da hodri meydan hiç önemli değildir. Hiç de milletvekilliğinin dokunulmazlığının zırhına da ben bürünmem. Anlım açıktır. Gelsinler, ben ne dedim bu kürsüden adamlar alenen tehdit ediliyor. O tehditler sonucu eğer onların istedikleri olmuyorsa adam vurmaya kadar gidiyorlar. Bu memlekette tehditten doayı adam vurulmuştur, gelmiştir adamı vurmuştur. Arkadaşlar o admaı vuran, kişinin vurduğu tabanca ortada yok. Tabanca yok. Nereye gitti? Denize atılmış efendim. Denizdeymiş, yok. Mahkemede, adamı dangadak vuran kişinin, vurduğu tabanca meydana yok, mahkemede.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Emare yok yani.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Emare yok ortada. Nereye gitti, kayboldu, gitti.

ALİ ONAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nerde kayboldu?

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bilmiyorum ben nerden kaybolduğunu. Ama bundan da daha önemlisini söyleyeceğim şimdi.

ALİ ONAY (Yerinden) (Devamla) - Yani bulundu ve kayboldu.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Bilmiyorum efendim. Ama adam vuruldu, adam hastaneye yattı ve o da tutuklandı. O da tutuklandı vurduğu için. Kendi kendini mi vurdu yoksa böyle dan dan yaptı da vurdu adamı. Nerde? Eliyle vurduysa tamam, tutuklandı, hapse kondu. Ve ben bu kürsüden geldim dedim ki bu adam şimdi hapiste. Yarın kefaletle serbest kalır.

Gülşen İçöz Hanım gibi elini kolunu sallayarak vuran... bu memlekette kaçır gider. Hallettim ben. Bir milletvekili olarak adamın kaçmasına ne gerek var arkadaşlar. Bu memlekette vurduğu adam kaçtı, korktuğu için. Ben dedi korktum. Bundan sonra ayağımı vuran kalbimi vuracak. Adam memleketi şu anda terketmiş bulunuyor. Ve onu vuran da bu memlekette serbest dolaşmaya, yaşamaya devam ediyor dışarda. Tabii şimdi mahkeme düşüyor da yargıçların zorlaması ile bir defaya mahsus kefaletle dolaşan kişinin davası ertelendi. Ama düşmüş bulunuyor. Çünkü vurulan kişi davasından vazgeçti. Memleketi terketti. Ailesini aldı, dükkanını kapattı ve gitti Londra'ya yerleşti. Yani kendi yurttaşlarımız memleketi terkederken buraya mafya geliyor ve yerleşiyor. Düşünebiliyor musunuz? İddia, seni vurdu. Yok yok vurmadı beni. Bindi tayarreye ve gitti. Yurdu terketti. Araştırın, sorun ve dava düştü. Bitti dava.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - İçişleri Bakanlığı baksın bu şeye.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte bu hale geldik. Mafya bakımından, kaçakçılık bakımından, polis olayları bakımından bu hale geldik. Vurulan adam artık çıkıp mahkeme önünde, yargı önünde şikayet dahi etmiyor. Soruyorum, gazinolar yandı. Verdiniz, verdiniz kumarhane izinlerini. O ilçe başkanı bu bilmem pariti meclisi üyesi eş, dost. Ha bire memleketin her tarafı evvelallah Noel ışıkları ile beraber kumarhane ile donandı dendi. Ne oldu? Denetim var mı? Çıktı mı bir şikayet?

Gazinoda bir birine karşı mafyanın çatışması sonucu yakılan makineler, yakılan servetler ne oldu? Suçluları meydanda mı? Yok. Çekti gitti. Sayın Kotak konuştu. Yakında rapor açıklanacak ve göreceksiniz burda komisyonda öğrendiklerimiz ve o öğrendiklerimizi bize söyleyenlerin durumları hep ortada. Gazetelerde okuyoruz. Kim kaçtı, kim gitti?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi bağlamak istiyorum. Gidişimiz iyi değil. Ve içte ekonomimiz çökmüştür. Partizanlık doruktadır. Tedbir alamıyorsunuz, ciddi girişim yapamıyorsunuz ve olaylar gösterdiğim şekilde, anlattığım şekilde gittikçe tırmanıyor, gelişiyor. Ve maalesef bunun sonucu memlekette toplumsal tepki vardır. Bu toplumsal tepkiyi ben çok vurguladım. Bu toplumsal tepkiden dolayı yalnızca siz zarar görerseniz biz memnun olacağız. Çünkü muhalefet olarak bundan istifade ederiz. Size karşı, iktidara karşı istenen tepkiyi halk gösterebilir. Giderek bu tepkiyi büyütme için de benzin dökeriz, hatta körükle gideriz yangına. Ama bu olgu da şimdi yaşadığımız durumda, bugünlerde zarar gören yalnızca siz değilsiniz. Maalesef memleket yanmaktadır, memleket zarar görmektedir. Halkın direnme gücü azalmaktadır.

Tehdit edilen, vurulan memleketi terketmeyi evlâ görmektedir, bu memlekette kaçmaktadır. Onun yerine kaçakçı, ganster, kumarbaz yerleşmektedir ve bu memleketin halkının Ulusal Sorunda direnme gücü azalmaktadır. Size güvenmiyor. Sayın Kotak biraz değindi. Açıklıyorum. Eğer yalnız başınıza Ulusal Birlik Partisi Hükümeti bir referandum bayrağını taşımaya kalkarsanız bu memlekette sonunuz hüsrandır. Yapın bu anketi ve görün. Biz gördük. Onun için biz başında müracaat ettik size. Kıbrıs Sorunu çok ciddi kritik bir dönemeçtedir. Bunun sorumlusu en azından %50 boyutunda Hükümetinizdedir, Hükümetin Dışişleri kanadındadır ama geldi ve önümüze dünya tarafından bu 789 sürüldü. Şu anda parti çıkarı gözetmeden asgari müşterek aramak zamanıdır. Çünkü Mart geliyor, adım adım Mart yaklaşıyor. Ve Ocak ayından sonra alelacele Şubat içinde yapılacak bir referandumun hiçbir anlamı yoktur. Bu konuda ne girişim yaptınız? Hiç. Partilerarası bir diyalog başlatın dedim, öneri yaptım, defatle öneri yaptım. Halâ daha da çağrı yapıyorum. Bu iş yalnızca Meclis içi partilerle de olmamalıdır. Meclis dışındaki partilerle de ulusal çıkarlar sözkonusu olduğuna göre, asgari bir müşterek aramak zamanıdır. Çünkü Mart geliyor. Adım adım Mart yaklaşıyor ve Ocak ayından sonra alelacele Şubat içinde yapılacak bir referandumun hiçbir anlamı yoktur. Bu konuda ne girişim yaptınız? Hiç. Partilerarası bir diyalog başlatın dedim, öneri yaptım. Defatle öneri yaptım. Halâ daha da çağrı yapıyorum. Bu iş yalnızca Meclis içi partilerle de olmamalıdır. Meclis dışındaki partilerle de ulusal çıkarlar sözkonusu olduğuna göre asgari bir müşterek bulunabilir. Ama bunun için girişim yapmak lâzım. Bu ulusal, bu asgari müşteregi, bu plâtfomu bulabilmenin yolu iç politikada gerçekçi adımlar atmaktır. İç politikada demokrasimiz zaafa uğramıştır. Bunu restore etmek mecburiyetindediniz. Sizin dışınızda herkes bunu söylüyor, işte görüyoruz, izliyoruz, Türkiye'de ne yazık ki televizyon ekranları önünde bu memleketin Başbakanı inim inim inletiliyor. Bu akşam da izleyecek bu halk, görecektir. inim inim ve o kendine göre bize buradan yanıt verdiği gibi zannediyor ki oradan da Türkiye'nin kamuoyunu etkiledim zannediyor da, çok iyi oldu zannediyor. Oysa hiç

de öyle olmamıştır. Çünkü verecek yanıtınız artık kalmıyor. Bütün fişenkler tükendi. Attınız, demokrasi gerçekten geriye gidiyoruz. Ekonomi batmıştır. Kaçakçılık işte söylüyorum ben vuruyor adam, elini kolunu sallayarak dolaşüyor, vurulan adam vazgeçtim ben diyor gidiyor, İngilizin adaletine sığınıyor Londra'da. İngiliz polisinin korumasına sığınıyor. Hiç olmazsa diyor beni orada, göğsümden, bu kez göğsümden vurmazlar, biniyor ve kaçıyor. İstedığınız bu mu? Bunları yaratan bir iktidar Türkiye basını önünde ya da dünya kamuoyu önünde bırak hepsinden vazgeçtim, kendi halkı önünde nasıl savunma yapacaktır da halkımız en azından %75'ler, %80'ler boyutunda dünyaya karşı bir referandumda 789'u takbih edecektir, ya da reddedecektir? Bu mümkün değildir. Kısa yoldan gelin tekrar bir asgari müşterek arayalım. Yalnız başınıza yapamazsınız, yapamayacaksınız ve 789'dan da daha kötü günlere götüreceksiniz ne yazık ki bu toplumu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzlaşacağımız noktaları da söyleyerek sözümü noktalıyorum. Gelin 1993'te bir referandum hedefleyelim. Ama bu referandumdan sonuç almak için önce iç politikayı temize çıkaralım. Birinci Seçim ve Halkoylaması Yasası, Demoklesin Kılıcı gibi anti demokratik bir biçimde bu toplumun halâ başında sallanmaktadır. Gelin bunu ele alalım ve bunu temizleyelim, demokratikleştirelim bir. Bu Demokratik, Seçim ve Halkoylaması Yasasına göre bir hedef belirleyelim. Ben demiyorum Mart'tan önce veya Mart'tan bir ay sonra ama mutlaka 1993 yılı içinde, uzak bir tarihte bile olsa bir erken seçim tarihi belirleyelim ve yürüyelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunu yaptıktan sonra rahatlayalım. Kamu görevlilerine şimdi Sayın Coşar'ın söylediği veya uğraştığı gibi öyle %30'larda, %25'lerde zam vermek de kurtarmıyor. En azından %70-80 boyutunda gelirini artırabilerseniz kamu görevlilerinin bu referandumda da bir umut görebilirsiniz, bir destek görebilirsiniz.

Bir diğer konu asgari ücreti ele alalım. Sendikalara rağmen gerçekten çağdaş bir düzeye getirelim. Bu tedbirler alınırsa ondan sonra otururuz bu 789'da ne değişiklikler istediğimizi, neleri toplam olarak bütün partiler olarak reddediğimizi birlik halinde bir protokolla imzalayarak dünyaya yayalım. Bunu yapabilirsek referandumda da başarılı oluruz. Dünyaya karşı da başarılı oluruz. Mart Görüşme lerine gitsek de, girmesek de kazanan taraf biz oluruz. Ama buna karşın tepki politikası ile yürümeye çalışırsak, ne yazık ki üzülererek söylemek isterim ki bugün geldiğimiz noktadan daha kötüye gideceğiz ve daha karanlık günlere ulaşmış olacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Herşeye karşın olayları hep kara yansıtmamıza karşın 93 için umut belirtmek istiyorum. Muhalefetin temennilerini de dikkate alan, olumlu davranışa girmiş ülke çıkarları, partizanlardan, kendi partizanlarından önde tutun ve hükümet yönetimini temenni ediyorum. İnşallah halkımız insanımız için 1993 yılı daha parlak, daha mutlu, daha pembe günlere gider. Hepinizin yeni yılını da sözlerimin sonunda tüm milletvekillerinin ve Meclis personelinin de kutlamak isterim. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.

DIŞİŞERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden)-
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Söz istiyorsunuz. Buyurun Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL-
Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 3 milletvekili arkadaşımızı dikkatle dinledim. İki konu üzerinde durdular. Birisi dış politika ve özellikle Kıbrıs meselesi ve 789 Sayılı Karar. Diğeri de ekonomik durum ve 1992'nin bir değerlendirilmesi.

Tabii 1992'nin değerlendirilmesi yapılırken arkadaşlarımız gayet genel ifadelerle... altını çizerek söylüyorum. Gayet genel ifadelerle...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Zaman dardı Sayın Bakan. Zamanda ambargo var.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Çok kötü bir tablo çizdiler. Bu ülkede sanki hiçbirşey olmamış, hiçbir güzel birşey yapılmamış gibi kapkara bir tablo çizdiler.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Güzeli siz söyleyeceksiniz Sayın Bakan.

KENAN ATAKOL (Devamla) - E, yok efendim siz de muhalefet olarak konuşurken bu ülkede en azından yapılanları...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - E, ne var siz sayın işte 1992'de ne yapılmışsa. Biz bulamadık.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz bulamadık.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Siz bulamadınız. Tabii bulamazsınız. Çünkü bulmak istemiyorsunuz. Bu ülkede eğer %7 bir kalkınma olmuşsa...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)-Nerde?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Bu ülkede 1992'de %7 bir kalkınma olmuşsa %7 efendim göreceksiniz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yani geriye doğru sayacaksınız. %7 kalkınma daha belli değil.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Bütün bu olumsuzluklara rağmen Körfez Krizi ve sonrasında getirdiği bütün olumsuzluklara rağmen, bütün ambargolara rağmen, herşeye rağmen bu ülkede %7 kalkınma olduysa biz bu kürsüden böyle kara tablo çizemezsiniz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hangi yıldır Sayın Bakan söyler misiniz?

KENAN ATAKOL (Devamla) - 1992'de efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 1992 tamamlanmadı daha. Hani, getirin.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Göreceksiniz efendim, göreceksiniz.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Devlet Planlama Örgütü istatistikleri bulup alamıyoruz diyor.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Göreceksiniz efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Hayat pahalılığını düşürürler, bunu çıkarmazlar.

BAŞKAN - Bir dakika efendim, arkadaşlar izin verin konuşsun.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Enflasyon canavarı, enflasyon canavarı, işçi memur ezildi.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Hiç ezilmedi, hepsi memnun.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Eşel-mobil sistemi uygulanıyor bu ülkede ve dünyada ender uygulanan bir sistemdir. Memurumuz da işçimiz de ezilmemiştir bu enflasyonda.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla)- Sen kendi maaşınla geçinebiliyor musun Sayın Bakan?

KENAN ATAKOL (Devamla)- Geçinebiliyorum efendim.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Memur, işçi hepsi memnun Sayın Bakan.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Çok çeşitli konulara değinildi. Bir tanesini özellikle yanıtlamak isterim. Sahil şeridi yağmalanıyor dendi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet kesin.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Burda Bakanlar Kurulu bir karar almıştır. Bu da açıklanmıştır.

395 kilometrelik sahil şeriti koruma altına alınmıştır.
100 metrelik derinliğine kadar...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - İnşaatlar devam eder.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Edemez efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ha, edemez.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Edemez.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Kâğıt üstünde edemez efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Edemez.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Beraber bir seyahat yapalım.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Yaparız efendim.

İÇİŞLERİ, KÖYİŞLERİ VE ÇEVRE BAKANI GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) - Verdiklerimizi geri alalım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Biz seyahat edelim. Ali Süha'ya verdiklerinizi alın geri.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden)(Devamla) - Hayır verdiklerimizi. Verdiklerimizi geri alalım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Vaadettiğiniz kendine de transfer ettiniz. Onun için verin kendisine.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden)(Devamla) - Verdiklerimizi geri alalım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Alın. Al. Niçin almayasın? Bana verdiğini al.

BAŞKAN - Arkadaşlar; arkadaşlar izin verin konuşsun efendim. Evet arkadaşlar; lütfen efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bakan birşey sordu efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan devam edin efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Tabii öyledir efendim. Muhalefetin tipik taktiğidir. Biz konuşurken dinlemezsiniz.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Yok efendim. dinleriz, canı gönülden. Bakanınız bir bilgi sordu...

KENAN ATAKOL (Devamla) - Hayır, öyledir. Bakanımız...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Mehmet Bayram biraz evvel Ergün Vehbi'yi konuştu mu?

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden) - Öyle değil kardeşim. Bir ricada bulundu. Ekonomiyi bilmez, gerçektir.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Mehmet Bayram bir gerçeğe temas etmek mecburiyetinde kaldı.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Yüksek maaşları söyleyiniz.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ne dedi Mehmet Bayram Bey?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Ne dedi?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ne dedi? 1987-1990 yılları arasında memur maaşı döviz bazında yükselmiştir dedi, bir gerçeği ortaya koydu.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Evet varsa senin gerçeğin söyle.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bir Dolar yükseldi? Bırakın efendim demagojiyi, zaten demagojiyi...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Sen koydun. Ben sana asgari ücreti söyledim, rakam. İki misliydi, yarıya düştü.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar. Bir dakika efendim.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Bak Taşkent'in döneminde doğrudur.

BAŞKAN - Bir dakika efendim lütfen.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Taşkent'in ayrı iktidarı mı var?

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Taşkent'in devrinde düşmüştü.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Hiç bilmezdik biz bunların ayrı ayrı iktidar olduğunu.

BAŞKAN - Evet Sayın Bakan buyurun efendim devam edin. Bir dakika efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Bayram'ın döneminde tamamı.

BAŞKAN - Arkadaşlar; izin verin konuşsun efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Akşama kadar dururum burada.

BAŞKAN - Buyurun efendim, devam edin.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Atakol'un döneminde ne oldu, şimdi onu da dinleyelim bakalım.

BAŞKAN - Bir dakika Sayın Atasayan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Biz saatimize uyduk Sayın Başkan.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bırak adamı dinleyelim efendim.,

BAŞKAN - Evet buyurun efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Efendim bir de Mafiya meselesi.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Onu Türkiye basını yazdı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sürekli olarak gündeme getiriliyor. Bu ülke bir hukuk devletidir.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Maşallah işte kaçtı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Hukuk devletidir.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Dava, vurulan adam kaçtı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Hukukun üstünlüğü sözkonusudur.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Reddetti, istemem dedi, ne dava ne mava falan adam. Ne de birşey istedi.

KENAN ATAKOL (Devamla) - İki avukatın konuşmasından söz edildi. O konuşma nasıl cereyan etti ben bilemiyorum ama orada iki avukatın bir konuşması...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Gazeteye geçti
Sayın Bakan, nasıl bilemezsiniz?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Olabilir efendim olabilir
ama önemli olan...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Gazeteler yazdı,
üç gazete birden yazdı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Önemli olan o avukatın
orada, iki avukatın konuşurken belki de birbirleri ile
şaka yaparak bir konuşmayı...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Parti Meclisi
üyenizi korumayın, davalaştılar efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ben kimseyi korumuyorum,
ben kimseyi korumuyorum.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Polis ifade aldı,
ifadeler alındı, polis ifade aldı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Benim koruduğum devlettir,
ben devleti koruyorum. Devleti korumak istiyorum. Bu
ülke bir hukuk devletidir. Hukukun üstünlüğü sözkonusudur.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Polisler geldi,
ifadeler alındı. Hiç olur mu?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Kaçabilir efendim, bir
kişi kaçabilir.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yok 5-6 kişi
kaçtı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ama sanki bu ülkede bir
kişi kaçtı diye...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Bugünlerde 5-6 kişi kaçtı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Mafiya devletidir ve bu devletin bu şekilde...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Kiminle konuşursak hepsi kaçar.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Bu şekilde takdim etmek, özellikle bu kürsüden, zannedersen Sayın Vehbi yanlış imajlar verir, yanlış mesajlar verir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Biz takdim etmedik, Türkiye Basını takdim etti.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Biz saydık sadece son bir haftada bir gazino yakıldı, bir de avukatın şeyi, bir de parti kurşunlandı. Daha sayayım mı?

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Özel Tahsin'in evi basıldı.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Daha ne? Tehdit edildi diyorum. Bizim söylediklerimizi yazan gazeteye gittiler ve biz tehdit edildik diyorum. Basit olaylar diyorsunuz. Adamlar kaçıyor diyoruz.

BAŞKAN - Evet devam edin efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Tehdit edemez efendim. Kimse sizi tehdit edemez.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Söylüyorum efendim kürsüden, gidin araştırın.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Atakol'un koruması altındasınız.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Devletin koruması altındadır efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Devletin?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Devletin, gayet tabii hükümetin.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden)(Devamla) - Devletin koruması altında olan vatandaşımız terketti adayı ve gitti Londra'ya diyorum. Sorun. Eğer yalan söylüyorsam, yalan söylüyorsun deyin.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - İçişleri Bakanlığına bağlayın polisi, bu iş halledilsin.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Belki tedaviye gitti efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Kimin muhatap alacağımızı bilelim.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Efendim dünyayı ve... Sayın Başkan susarlarsa cevap vereceğim.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar. Arkadaşlar bir dakika efendim. Buyurun.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sanayi ve turizm kredilerinden yine bu kürsüde eleştiriler yapıldı. Benim bildiğim sanayi ve turizmle ilgili kredilerin nasıl ve kimlere dağıtıldığı en ayrıntılı bir şekilde bu Mecliste okunmuştur, takdim edilmiştir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Biz eleştirmedik ki.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Eleştirdi efendim, birisi eleştirdi.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Ben eleştirdim. O değildir söylediğim. Bana söyleyeceğini tam söyle. Türkiye'den 5 bin tane

KENAN ATAKOL (Devamla)- işçi konfeksiyon sanayinde.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - resmi. 200 milyon sipariş aldı mı bu sene?

KENAN ATAKOL (Devamla) - Konfeksiyon sanayinde ihtiyaç vardı, büyük ihtiyaç vardı konfeksiyon sanayinde...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla)- izah etmez o.

KENAN ATAKOL (Devamla) - O izah eder efendim, ihtiyaç vardır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla)- İhtiyaç var mı efendim Türkiye'den, bu Hükümet tarafından 5 bin işçi gelsin diye.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Bu sanayicilerimiz müracaat etmişlerdir? Sanayicilerimiz benim bildiğim müracaat etmişlerdir, işçi istemişlerdir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sanayici değildir. Protokolunuz var, Çalışma Bakanlığının.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ona bakarız efendim. Eğer Çalışma Bakanı resmi bir müracaat yapmışsa onu bilmiyorum. Ama bildiğim...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hangi sanayici 200 milyon dolarlık birşey ibraz etti. Görelim bunları.

KENAN ATAKOL (Devamla) - 200 milyon dolarlık birşey ibraz etmezler efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Etmediler. Türkiye Basınıni yanıltıyorlar öyle ise. Teşviki onun üzerinden aldılar. Hayali sipariş.

KENAN ATAKOL(Devamla) - Evet bir de şeyden bahsedildi. 789 Sayılı Karardan. Bu Kararın çıkmasından biz suçlandık ve referandum meselesini Ulusal Birlik Partisi kendisinin bir meselesiymiş gibi takdim ediyor...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Öyle yazdınız gazetenizde.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Kesinlikle katılmıyoruz efendim. Bunu bu kürsüden açıklıkla ve kesinlikle ifade ederim.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Tekzip edin o gazeteyi.

KENAN ATKOL (Devamla) - Bu referandum parti meselesi değildir. Bu referandum halkın meselesidir. Biz hiçbir şekilde bunu parti meselesi yapmadık, yapmayacağız. Böyle birşey olamaz.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ona döküldü.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ona dökülmedi efendim. Yoktur böyle birşey. Bu referandum bu halkın meselesidir. Bütün partilerin meselesidir. Ve bu referandum olacaksa, bu referanduma hepimiz sahip çıkacağız.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Eğer niyetiniz oysa.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Niyetimiz odur Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Gazeteniz öyle birşey yazmaz.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Öyle birşey yazmaz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Resmi Gazeteniz, resmi.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bunları söyledikten sonra ben şunu çok kısa bir şekilde ifade etmek istiyorum. 1992 yılı KKTC için başarılı bir yıl olmuştur. Kim ne derse desin. %7 bir kalkınma olmuştur bu ülkede. Kıbrıs Davasında büyük mücadele verilmiştir. Haziran'dan Kasım'a kadar. New-York'ta görüşmeler yapılmıştır. Ve bu görüşmelerde Kıbrıs Davası en güzel bir şekilde savunulmuştur. 789 Sayılı Kararla üzerimize getirilen baskıları yine halkımız, partilerimiz gözetleyecektir. Bunun mücadelesini verecektir. 789 Sayılı Karar tek yanlı bir karardır. 789 Sayılı Kararı bu halk reddetmiştir. Dolayısıyla bunun mücadelesi de verilecektir. Ama 789 Sayılı Karar çıktı diye bu Hükümetin icraatını kötülemek ve bu Hükümetin suçudur demek zannederseniz büyük haksızlıktır. Ve gerçekleri yansıtmamaktadır. 1976 yılından beri iktidarda olan Ulusal Birlik Partisi bu Davada hiçbir gerileme yapmamıştır. Bu Davayı kötü bir yola sokmamıştır. Ve bu Davayı en iyi şekilde savunmak için gereken herşeyi yapmıştır. Ve yapacaktır. Ben Kıbrıs Davasında özellikle Meclis içindeki partilerin takındığı tavır, desteği büyük bir şükranla da karşıladığımı burada ifade etmek isterim. Yalnız şunu da söyleyim. Hür dünya maalesef 1992 yılında da sınıfta kalmıştır. Bugün dünyanın birçok ülkesinde büyük sorunlar vardır, kan akmaktadır. Güney Afrika'da kan akmaktadır, Angola'da kan akmaktadır, Mozambig'de kan akmaktadır. Somali'de insanlar ölmektedir. Hindistan'da kan akmaktadır. Burma'da kan akmaktadır. Ve dünyanın çeşitli ülkelerinde ve başta tabii Bosna Hersek Avrupanın ortasında, hür dünyanın ortasında insanlar kesilmekte, katledilmekte ve bir etnik temizleme clayı yer almaktadır.

ve maalesef hür dünya buna gözlerini kapamıştır, hür dünya tarih önünde büyük bir suç işlemektedir ve tarih bunu elbette yargılayacaktır. Bugün Kıbrıs'ta 18 yıldan beri süren sulh ve sukûn devam etmektedir. Bunun nedeni de, buradaki Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerinin varlığıdır. Kıbrıs Türk Barış Kuvvetlerinin 18 yıldan beri Kıbrıs'ta sulh ve sukûnu sağlamıştır ve bundan da en çok yararlanan Rumların kendileri olmuştur. Bu sulh ve sukundan yararlanarak güçlenmişler, gelişmişler, büyümüşlerdir. Bunu bozmak, bu ülkede yeni maceralara yol açmak demektir ve zannederseniz akli selim sahibi insanlar, akli selim sahibi devletler, hükümetler böyle bir oluşuma izin vermeyeceklerdir. Bu düşüncelerle hepinizin ve bütün hükümetimizin 93 yılını kutlar, sağlık ve mutluluklar dilerim. Teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan kısa bir yanıt hakkım var.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Buyurun, buyurun Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Dışişleri ve Savunma Bakanının verdiği bilgilere teşekkür ederim. Yalnız kendisi dış politika ile yoğun şekilde ilgili olduğu için veya 15 Aralık'ta bilmiyorum Kıbrıs'ta belki bulunmamış olabilir ama şu anda elimde Ulusal Birlik Partisinin resmi yayın organı Birlik Gazetesi ve Kıbrıs Konusunda sizin söylediğiniz referandum bütün partilerin sahip çıkmasına bu Gazete, bu parti adına istememektedir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Baş yazı üstelik.

İSMET KOTAK (Devamla) - Baş yazı, Birlik Gazetesi'ni okuyorum. "Asgari Müşterek.Siyasi partilerin ülkenin hayati önem arz eden konularda asgari müşterekte buluşmalarını ve bu konularda tek ağızdan konuşmaları çok güzel ve özlenen bir şeydir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde son günlerde bu konu konuşulmakta ve Ulusal Davamızda partiler arasında asgari müşterek aranmaktadır. Ancak bu noktada bir güçlük var, asgari müşterek belirlemede bazı zorluklar var." Kimdi o arayan asgari müşteregi? Bizdik Meclis içinde Sayın Bakan.Devam ediyorum. " Mesela belli bir konu seçerek bazı partilerin tutumlarını inceleyelim. Konumuz toprak konusu. CTP ve TKP verelim diyor. SDP 29+ inilebilir diyor. Boyacının siyasi ölçüleri ise, 29+ ölçüsünü." Dikkat buyurunuz, cümlelerin seçilişine ve edebine.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu parti yayın organı değil mi Sayın Kotak?

İSMET KOTAK (Devamla) , Resmi, söyledim efendim. Kendilerine göre bu ülkenin dışında kalan bölgelere parti etkinliği yapmıyorlar. Masala bak; "UBP ise çok açık ve net bir şekilde bir karış toprak vermeyeceğini söylüyor." Öyle mi? Ben soruyorum. Devam ediyorum." Bir örnek çerçevesinde sözkonusu partilerin asgari müşterekte buluşmaları mümkün mü? Cavap: Kesinlikle hayır." Sayın Atakol, size rağmen, partinizin yayın organı bu partilerle asgari müşterekte buluşmaya hayır diyor.

DIŞIŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) Meclis içi mi, Meclis dışı mı diyor Sayın Kotak? Meclis içi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Meclis içinden bahsediyor efendim.

KENAN ATAKOL (Yerinden) (Devamla) - Ama orada...

İSMET KOTAK (Devamla) - Saydık efendim size, tekrar okuyayım paragrafı. "CTP ve TKP verelim diyor." Safdışı yaptı. "SDP 29 +'ya inebilirim diyor, Boyacının siyasi ölçüleri ise 29 + ölçüsünü fiilen uygulamaya koymuş, kendilerine göre bu oranın dışında kalan bölgelerde parti

AHMET KAŞIF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sınır dışı kaldılar.

İSMET KOTAK (Devamla) - Ulusal Birlik Partisi ise çok açık ve net bir şekilde bir karış toprak veremeyeceğini söylüyor. Buraya kadar tamam. Şimdi öyle ise hem Meclis içi hem Meclis dışını kastediyor. Bir örnek çerçevesinde sözkonusu partilerin asgari, bu örnek çerçevesinde, yukarda veriyor, "bu örneği" diyor. " bu örnek çerçevesinde sözkonusu partilerin asgari müşterekte birleşmeleri mümkün mü? Cevap: kesinlikle hayır. Çünkü ayrılık çok derin ve en temel konuda ortaya çıkıyor. " Devam ediyorum şimdi....

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar.)

BAŞKAN - Evet arkadaşlar dinleyin efendim.

İSMET KOTAK (Devamla) - Bitirsin arkadaşlar sohbetini benim itirazım yok. Biz bir defa 92'yi böyle kapattık, ama 93'te Genel Kurulda mutlak surette sukûnetin hakim olmasında ısrar edeceğiz.

Ya bu salon Meclis Genel Kuruludur, ya değildir. Bunun örneklerini biz vermek zorundayız. Ama karşılıklı bana lâf atabilirler. Ben konuşmacıyım. Hay hay, ben cevabını veririm. Ama eğer bu dinlenmeyecekse, dinlemeyen dışarı buyuracak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devam ediyorum. "Şimdi böyle hayati önem taşıyan bir konuda ters düştükten sonra, partilerin çok daha önemsiz konularda asgari müşterek aramaları mutlaka herşeye rağmen yararlıdır." Bakınız, bakınız kafaya. "Partilerin çok daha önemsiz konularda asgari müşterek aramaları mutlaka herşeye rağmen yararlıdır." Neymiş o önemsiz konu acaba? 'Ancak özlenen toplumsal uzlaşma ortamına hiçbir katkıda bulunmaz. Hiç kimse asgari müşterekte sözkonusu partilerle buluşacak diye Ulusal Birlik Partisinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin toprak bütünlüğünden taviz vermesini, temel ilkelerinden vazgeçmemesini beklememelidir!" Breh, breh, bre. Yani bu memlekette UBP çıktı ortaya, toprak vermeyecek tek parti. Geriye kalanlarsa, açtılar göğüslerini, buyurun toprak tavizi vereceğiz de Allah aşkına UBP de bizim yanımıza gelsin. Böyle bir gerçek var mıdır? Bunu yazan utanmaz mı? Böyle bir gerçeği gelsinler de bize bu kürsüden söylesinler. En azından Hür Demokrat Parti için, en azından SDP için, en azından DP için, YDP için, bir tek gün söylendi mi bu cümle da yazılabiliyor? TKP-CTP'nin ben avukatlığını yapmam burada. Konuşmam. Ama arkadaşlarım burada söz sahibidirler. Gelsinler, söylesinler. Ama nedeni ve... Devam ediyoruz, "Nedeni ve gerekçesi ne olursa olsun..." Hiç gerekçe, sizi saf dışı bırakıyor görüşünüzü, "Nedeni ve gerekçesi ne olursa olsun, Ulusal Birlik Partisi, Kıbrıs Türk Halkının hak ve çıkarlarından taviz vermeyecektir. Durum bu olduğuna göre, bu aşamada-Sayın Atakol-sözkonusu partilere asgari müşterek aramak hayalcilik olur." İşte halep ordaysa, arşın burdadır. Bu parti, kamuoyuna bunu söylemektedir. Sayın Atakol'a teşekkür ederim. Kendisi bunun tam tersinesini burada söylemektedir. Bir referandum, ulusal dava uğrunadır. Binaenaleyh aramızda asgari müşterek olacaktır diyor. Ama partisinin sözcülüğünü yapan ve bizim aldığımız bilgiye göre, kendisine bağlı bir dairenin müdürü tarafından bu başyazı yazıldığına göre, onu da söylüyoruz. Kendileri araştırırsınlar.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Enformasyon.

İSMET KOTAK (Devamla) - Biz isimlerine kadar verdik. Maalesef bu ülkede eğer Ulusal Dava üzerine titriyorsak, evvelâ Ulusal Birlik Partisi iktidarı kendi gazetesinde bu hoşgörüyü göstermelidir. Yoksa, asgari müşterehi reddedeceksiniz, sonra geriye kalan partileri toprak ödücü ilân edeceksiniz. Hür Demokrat Parti, santimini bile vermeyeceğini açıklamıştır. Sınırların belli olduğunu söylemiştir. İki devletin yan yana yaşamasından yana olduğunu söylemiştir. Geriye kalan arkadaşların, bunun ötesinde, sizin yazdıklarınızla bir tek açıklamaları olmamıştır, Ha, 29+'yı söyleyen bir parti vardı. 1985 seçimlerinde sizin parti sözcüleriniz, biz 29 Mart Belgesine evet dedik, ama virgülü değişmeyecek diyordunuz. Getireyim 29 Mart Belgesini ve siz bir virgölünü değiştirmeyiniz. 29 Mart Belgesinde üç Türk Bakan, yedi Rum Bakan, Bakanlar Kurulunda görev yapıyordu ve biz sizi eleştiriyorduk eşitlik yok diye. Aynı şekilde dünya kadar toprak verilmesi sözkonusuydu ve diğer hakların teslimiyeti sözkonusuydu. Ona evet dediniz. Ve aynı zamanda, işte tekrar açıklıyorum burada. Kuzeye bir tek Rum gelmeyecek. Sayın Başbakan da Kanal 6'da yaptığı konuşmasında, dün akşam BRT'nin kısa bir anonsunda gördük, Kuzeye bir tek Rum gelmeyeceğini savundu. Peki. Ama sizin Partiniz, Hükümetiniz, Birleşmiş Milletler yetkililerine, Kuzeye Rumun gelebileceğini, hangi formül altında gelebileceğini yıllar itibarıyla da verebilmiştir. Dolayısıyla biz bunları açık söyleyeyim, Hür Demokrat Parti olarak burada bunu aslında tartışmak bile istemeyiz. Bizi üzen, bizimle oturup el sıkıştıktan sonra, bizim arkamızdan yediğimiz bıçaklardır. Biz, sizleri açık kalple Ulusal Davada, ulusal mücadele vermeye, birlik bütünlük içinde kalmaya hem el uzattık, hem söz verdik, ama işte yanıtınız 15 Aralık'ta, hem de bu Meclis'te biz asgari müşterekte birleşileceğine dair geceyarılarına kadar Bütçe görüşülürken söylediğimiz halde, bize bu yanıt verildi ve ondan sonra da uygulamalara bakınız. Hükümet ve Meclis Ankara'ya müşterek ziyaret yapacak ve Ulusal Dava konusunda tavır belirleyecek. Var mı Meclisin bir kararı? Yoktur. Biz tanıtma konusunda da gönlümüzü açtık. Alınız kararları, Türk Cumhuriyetlerine gidilsin, diğerlerine gidilsin dedik. Yaptınız mı bunu?

İtalya'ya davet geldi, hem de 15 Kasım'da. Bu Cumhuriyetin Kuruluş günü, bunu da engellediniz, neden? Falan şahıs gitmesin. Ne olursa olsun, diyerek engellediniz. Meclis Başkanı gitmemesi için bu davete İtalya'da, İtalyan Parlamentosunda yapacağı toplantıyı da sorun ettiniz. Hangi asgari müşterek, hangi milli davada birlikten bahsediyorsunuz? Ben size bunun kanıtlarını vermek için söz aldım. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kotak.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden)-
Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun efendim. Kısa olsun çünkü genel görüşme oldu onu da söyleyeyim. Buyurun, buyurun kısa olarak.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL - 40 dakkeyi aşınca olur tabii.

BAŞKAN - Tamam efendim.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) , Biz 40 dakika konuşmadık Sayın Bakan.

KENAN ATAKOL (Devamla).- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önemli olan benim söylediğimdir. Ben Gazete'nin başyazısında yazıyı yazan bir kişi tarafından yazılan bir yazıdır ve belki orda Meclis içi ve Meclis dışı partilerden ayırım yapmadan yazmıştır, bilemiyorum. Ama esas olan benim söylediğimdir Sayın Kotak.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İsim veriyor Sayın Bakan.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Benim söylediğimdir esas olan efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sizinkini not ediyoruz.

BAŞKAN - Ne ise efendim şimdi görüşünü açıklıyor.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Benim söylediğimdir. Biz referandumu hiçbir şekilde bir parti meselesi yapmıyoruz, yapmayacağız, bu bir halkın meselesidir ve altını çizerek söylüyorum, halkın meselesidir. Bunu söyledikten sonra bir 85 Belgesi. Ben birşey söylemek istemedim. Biraz önce yaptığım konuşmada ancak tekrar edince Sayın Kotak 85 Belgesi bu Mecliste uzun, uzun tartışılmış ve gizli oturumda birkaç kez tartışılmış bir belgedir.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) , Ondan sonra açıklandı ama.

KENAN ATAKOL (Devamla) - O Belge açıklandı tabii ama burada söylenenler açıklanmadı Sayın Kotak. Burada konuşulanlar açıklanmadı. Bizin ne söylediğimiz, sizin de söylediğiniz.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) , Benim söylediğim, reddettiğim, tümünü reddettiğimdi.

KENAN ATAKOL (Devamla) - E, bizim söylediklerimiz de zabıtlardadır, kayıtlardadır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sizin seçim meydanlarında söylediğinizdir geçerli olan .

KENAN ATAKOL (Devamla) - Seçim meydanı meselesi. Bu Meclisin kürsüsünden zamanın rahmetli Başbakanı Çağatay'ın ve benim Dışişleri Bakanı olarak söylediklerim zabıtlardadır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Çağatay Başbakan değildi Sayın Konuk'tu Başbakan. Kurucu Meclis dönemidir.

KENAN ATAKOL (Devamla) - 80.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet, evet.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tabii efendim, tabii.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Özür dilerim Sayın Eroğlu Parti Başkanıydı, Sayın Eroğlu.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) , Parti Başkanı ama Nejat Konuk da Başbakandı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Başbakandı. Kurucu Meclis döneminde Başbakandı.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Evet onu söylüyorum.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ulusal Birlik Partisi Hükümeti değildi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Peki onu da kabul ettim.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Onun için Genel Başkan düzeltiyorum. Genel Başkan Eroğlu'nun ve benim Dışışleri Bakanı olarak bu kürsüden 85 Belgesi ile ilgili olarak söylediklerimiz zabıtlardadır.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Neden yani karşı çıktığınız öyle ise? Halka gidip tersini söylediniz.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Öyle birşey söylemedik efendim Halka öyle birşey söylemedik, hayır söylemedik.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - 29'un virgülü değişemez diye.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Onun için burada geçmiş bir şeyi ve halen gizli olan zabıtları burada münakaşa konusu yapmanız doğru olmadığına inanıyorum.

BAŞKAN - Evet efendim devam edin.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ben size seçimde söylediklerinizi söyledim, zabıtı değil.

KENAN ATAKOL (Devamla) - 85 Belgesi Sayın Kotak bildiğiniz gibi gayet genel bir belgeydi.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Yok Anayasası var.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Ayrıntıya girmeyen bir belgeydi, şimdiki "Gali Fikirler Dizisi" gibi ayrıntıya girmeyen bir belgeydi. Gayet genel ifadelerle ortaya konmuş bir belgeydi ve onunla ilgili görüşlerimiz de açıktır. Bu Meclisin zabıtlarındadır. Onun için bunları burada, tekrar gündeme getirerek Ulusal Birlik Partisini suçlamak zannedersen büyük bir hatadır ve yanlışlıktır ve bunu da kabul etmiyoruz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan. Sayın milletvekilleri; 4'üncü konuşma istemi Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Dr. Ahmet Kâşif'in sağlık sorunları konusunda gündem dışı konuşma istemidir. Okuyunuz efendim.

KATİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisinin 29 Aralık 1992 tarihli birleşiminde, Sağlık Sorunları hakkında gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. İçtüzüğün 62'nci maddesi uyarınca söz verilmesini saygılarımla olurlarınıza arz ederim.

Dr. Ahmet Kâşif
YDP Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Kâşif buyurun efendim.

AHMET KÂŞIF (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benden önceki konuşmacı arkadaşlarım, 1992'nin değil de ta 1985'lerden bugüne ülkemizin sosyal, ekonomik durumlarını gayet güzel eleştirdiler. Onlara katılmamak mümkün değil. Aynen katılıyoruz. Bu arada sağlık sorunlarına değinmeden benden önceki konuşmacı arkadaşlarımın yine değindiği, bugünlerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti üzerinde oynanmakta olan oyunlarda dış dünyaya karşı birlik ve beraberlik çağrısı yapan arkadaşlarımın fikirlerine aynen katılıyorum. Yeni Doğu olarak diyoruz ki, dış dünyaya karşı tüm, gelin, sorunlarımızı bırakarak birlik ve beraberlik halinde, tek yumruk halinde ses verme zamanının geldiğini ve hatta geçtiğini diyoruz ve bu birlikteliği, geç kalmadan sağlamak için görüş birliği içerisinde çalışmalarımızın başlatılmasını diliyoruz.

Genel Bütçe görüşmesinde de vurguladığımız gibi ve çoğu sorumuza yanıt alamadığımızdan dolayı, yine sağlık sorunlarına, sağlık servislerinden gelen bir kişi olarak burada değinmek istiyorum. Yıllardır Sağlık Yasası çıkacak diye, üzerinde çalışmalar yapılmakta, fakat maalesef hükümetler değişmekte, bakanlar değişmekte ve şu an tıp camiasını, doktorları demiyorum kesinlikle, tıp servislerinde çalışan, kapıcıdan en üst kademeye kadar çalışan tüm personeli kapsayacak düzenli bir sağlık yasanının çıkarılmadığını maalesef 1992'nin de bitmek üzere olduğu şu günlerde görmekteyiz. 1993 yılında inşallah sağlık servislerini rahatlatacak, sağlık çalışanlarını rahatlatacak bir yasanın çıkacağını ümit etmek istiyoruz. Ama geçen gün Tıp-İş yetkilileri ile yapılan görüşmelerde böyle bir yasanın 1993'te de çıkamayacağını, ancak üzülerek belirtmek istiyorum, doktor kesimine belirli bir miktarın verilip de diğer kesime herhangi bir güvence verilmeyeceğini öğrendiğimizde, şahsen beni ve partimi üzüntüye garketmiştir. Ben buradan, Sağlık Yasası gündeme geldiği şu anda, Sosyal Sigortaların dışa açılmasını da bu Yasa ile birlikte irdelemek istiyorum. Çünkü Sosyal Sigortaların dışa açılması, belki güzel bir olay, ama oradaki maddelerde belirtildiği üzere, Sosyal Sigortalara hizmet verecek doktorların kamu kesiminde çalışmayan, yani

dışarıda, kamu kesiminde çalışıp da dışarıda bir doktor arkadaşımız Sosyal Sigortalıya ödenekli bir hizmet veremeyecektir. Bu da şimdiye kadar içeridekiler ve dışarıdakiler diye ayrılan doktor kesimini yine bir ayrılma yoluna getirmiş durumdadır. Onun için Sosyal Sigortaların özellikle aşılmasından önce Sağlık Yasasının çıkmasını ve sonra Sosyal Sigortaların özellikle açılmasını biz buradan tavsiye ediyoruz ve öneriyoruz. Çünkü Sigorta açıldığı zaman, full time, part time hikâyesi gelecek. Eğer şu an mevcut değil. Olmasına rağmen uygulanmayan bir Full-time Yasası vardır. O uygulanmadığına göre, Sosyal Sigortanın da dışarıda ne denli çalışma vereceği şüphe kaldırmaktadır.

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) -
Yani hastane hekimine de mi açılsın dışarısı?

AHMET KÂŞİF (Devamla) - Hastane hekimine demiyorum. Sosyal Sigorta dışı açılmadan, Sağlık Yasasının halledilmesini biz öneriyoruz. Çünkü Sosyal Sigortalıya hizmet verecek doktor arkadaşların, şu an dışarıda da muhakkak çalışıyorlardır.

ve bu doktor arkadaşlar dışarda da hizmet vereceklerdir bu hastalara. Fakat sözleşmede, sigortayla hizmet veremez ve bunun bir üzücü tarafı da memleketimizde az olan bir doktor kesimi, mesela anestezi ve rahibilasyon uzmanlarının sözleşmeli ve dışarda çalışan hekimler olduğu, özellikle maddede belirtiliyor. Şu anda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde özelde serbest olarak çalışan bir tane anestezi uzmanımız vardır. Tüm Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tüm Sosyal Sigortalarına dışarda nasıl hizmet verecektir bu arkadaşımız? Onun için biz diyoruz ki Sosyal Sigortayı açmadan önce full-time, part-time yaparsak onu getirelim, uygulayalım. Ondan sonra açın, karşı değilim. Yani sağlık servislerinin zamanında kısaca bahsedeyim, sözlerimi bağlamak istiyorum. Çünkü sözler epey uzadı. Bilhassa mağusa'daki hastahaneyi, bölgem hastahanesi olduğu için devamlı içindeyim, eksiklikleri diğer bölge hastahanelerimizden daha iyi görmekteyim ve daha iyi bilmekteyim inancındayım. Genel bütçede de vurgulamıştım, Mağusa Devlet Hastahanesinin yatak sayısı azdır. Yalnızca yatak sayısı artırılırken, personel sayısının artırımına hala daha gidilmedi, aksine personelde bir azalma yani emekliliği gelen emekliye ayrılmaktadır. Personel sayısının artırılmasını, hemşire kardeşlerimizin sayısının artırılmasını çünkü üzerlerine gelen yük artmakta ve hastalarınıza hizmet yeterince verilememektedir. Bunun sebebi de personel azlığındandır, hemşirelerimizin çalışmamasından kesinlikle değildir. Verilen hizmet özveri ile olmaktadır. Personel sayısı aynı zamanda diğer personelin de artırılmasını talep etmekteyiz çünkü bir personel, en basit odacı veya yerleri silen bir kadın üç bölüme birde yer silmekte, bu kadınlar aynı zamanda odacılık, amirlerine kahve, çay da yetiştirmektedirler. Bu nedenle personelin artırımına gitmek bilhassa sağlıkta ve

her yönden ileriye bir adım düşünürsek bunları göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Mağusa Hastahanesinin diğer bir eksikliği asansör sorunudur. Bilemiyorum daha önce ben de aynı hastahane de çalıştığım yıllarda bir eski asansörümüz vardı, iyi kötü idare ediyorduk. Yeni asansör bir buçuk yıl falan oldu yeni asansör konalı. Eski asansörü aratmaktadır. Dün gözlerimle şahit olduğum, felçli mesela hastalarımız üçüncü katta kalmaktadırlar. Bunları her gün fizik tedaviye inmesi gerekir, asansör şart. Asansörle indi, tam çıkacağında asansör bozuldu, mecburen hastayı sırtladılar, çıkardılar. Bu sorunun da biran önce giderilmesini ve hastalarımızın daha rahat tedavi olanaklarına kavuşmasını istemekteyiz. Bir haftadır röntgen sorunu Mağusa Bölgesi için ve KKTC'nin de en yoğun, kalabalık bölgesi olan Mağusa Bölgesinde röntgen cihazı maa- lesef bozuk. Sayın Bakan şimdi çıkacak röntgen cihazı vardır, çalışır diyecek. Vardır, portabil bir röntgen cihazımız var, çalışmaktadır fakat sadece direkt filimleri, şöyle kırıkları, el, kol ve ayak filimleri, kafa filimleri çekebilmekteyiz diğer gereksinim duyulan her türlü filimler için Lefkoşa Devlet Hastanesinden hastalarımız gelmek zorundadırlar. Bu da tabii yığılma sebebi olmaktadır, istenilen verilememektedir. Genel Bütçe görüşülürken burada sağlık gayet iyidir, sağlıkta her yönü ile iyiyiz, beyanatları verilmiştir.

Fakat maalesef geçen günler bunun iyi olduğunu bize kanıtlamaktadır.

Bir de köy sağlık ocaklarına kısaca değinip sözlerimi başlamak istiyorum. Genel Bütçede görüşürken, yine belediyesi olan her beldede bir devamlı doktorun bulunmasını biz önermiştik. Fakat geçen günler maalesef yine belediyesi olan bir beldede bırakın doktor bulunması, haftada bir giden doktorun dahi gitmediğini duyduk ve bu bölgelere sağlık hizmetlerinin, sağlığı halkın ayağına götürmeyi hedef eden Ulusal Birlik Partisi Hükümetinin...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Belediyeler grevde. Maaşlarını ödeyemiyor belediyeler. Girne Belediyesi grevde.

AHMET KÂŞİF (Devamla) - Vallahi Maliye Bakanı burada. Para göndersin, ödensin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Söyle, Girne Belediyesi grevdeymiş.

AHMET KÂŞİF (Devamla) - Herhalde yarın da Magosa Belediyesi girer.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Magosa Belediyesi halletmiş işini.

AHMET KÂŞİF (Devamla) - Halletti mi?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Sabah niyetlendi ama yapmadı.

AHMET KÂŞİF (Devamla) - Sağlık ocaklarının daha iyi çalışması için bilâhare belediyesi olan beldelerde devamlı doktorumuzun bulunmasını, bilhassa bütçe görüşmelerinde Tatlısu'yu örnek göstermiştim, yine aynı köyü örnek gösteriyorum. Burada devamlı bir doktorun bulunması, yöre halkı açısından çok iyi olacaktır.

Çünkü yol durumu bozuk olduğu için, Geçitkale'den her gün buraya bir doktor arkadaşımızın gitme olanağı da muhakkak yoktur. Aynı zamanda Dip Karpaz'da devamlı bir doktor arkadaşımız vardı. Ama bugünler o da yoktur. Onun sebebine gelince; Sayın Bakan açıklamadan ben açıklayayım. Yeni Erenköy'de görevli olan arkadaşımız Dahiliye Uzmanıydı. Şu an Magosa Devlet Hastanesine atanmıştır. Onun yeri boş olduğu için, Dip Karpaz'da görevli olan meslektaşımız, Erenköy'e bilhassa kendisi de Erenköy'lüdür, oraya gelmiştir ve Dip Karpaz'da o şekilde idare etmektedir. Biz, bu gibi aksaklıkları olmamasını temenni ediyoruz. Halkımızın 1992 yılını tamamlayacağı şu günlerde 1993 yılında, sağlık herşeyden üstündür sözü ile, 1993 yılının halkımıza, tüm çalışanlara huzur ve mutluluk getirmesini diler, aynı zamanda Mecliste çalışan milletvekili arkadaşlarımızın, Sayın Başkanlarımızın ve tüm Meclis personelinin Yeni Yılını kutlar, saygılar sunarım.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Önce sağlık, sonra Yeni Yıl.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kâşif. Sayın Bakan, söz istiyorsunuz. Buyurun.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Eskiden Altınay vardı, hep Beyarmudu patatesini konuşuyordu...

ÇALIŞMA VE SAĞLIK BAKANI ERTUĞRUL HASİPOĞLU - Bu da Magosa Hastanesi. Sen de kalkıp Bütçede bizi eleştirirsin, hep Mağusa Hastanesine yaparsın dersin. Ne yapsan, bütün yatırımları Mağusa Hastanesine...

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Yok, öyle birşey söylemedim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - E, sen söyledin. Tabii sen söyledin.

ERGÜN VEHBİ (Yerinden) (Devamla) - Öyle birşey söylemedim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Söyledin, zabıtlarda vardır.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; arkadaşımın söylediklerine sondan başlayarak cevap vereyim başa doğru. Şimdi bizim hastanelerimizde, sağlık ocaklarımızda aşağı yukarı yılda iki yüz bin küsur hasta polikliniği yapılır. Hastanelerimizde, beş bin küsur, tümünde, ameliyat yapılır. Elbette ki birtakım komplikasyonlar olacaktır. Elbette ki birtakım insanları, insan ilişkileri içerisinde memnun etmeniz zor olabilir. İnsan ilişkileri açısından baktığınız zaman, bunlar normaldir ve dünyanın her yerinde bu olmaktadır. Bugün İngiltere'de en basit bir ameliyatın ve en basit bir tahlilin, eğer özel değilseniz, randevusu, altı ayla üç sene arasında değişir. Altı aydan daha erken vermesi mümkün değildir. Biz, mümkün mertebe, Hükümet olarak vatandaşımızın ayağına hizmeti götürmek, daha etkin hizmet verebilmek, daha onları tatmin edici, memnun edici hizmet verme çabası içerisindeyiz. Aletler bozulabilir. Röntgen, Mağusa Hastanesinin bozulmuştur.

Ama bir portabl vardır, acil hizmetler görülmektedir. akciğer filmi çekilmektedir, direktfilmler çekilmektedir. Mide ve diğer böbrek filmleri Lefkoşa Hastanesine sevk edilmektedir. Bir aletin bozulması normal, Kıbrıs'ta da yapılması mümkün olmadı, sarım için Türkiye'ye gönderdik. Bu bir zaman aldı, gelecektir, monte edilecektir, düzeltilecektir. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Yani bunu sağlık servislerinde iş yok manasında söylemenin bana göre bir mantığı yoktur.

Belediye olan her yere doktor gönderilmesi konusuna gelince, özellikle dikkat ediyoruz, gayret ediyoruz, sağlık ocakları sayısını artırmaya çalışıyoruz. İşte arkadaşımın da söylediği gibi Dipkarpaz'a geçen yıl bir doktor tayin ettik ama bir münhal açılmıştır. Ordaki, Erenköy'deki arkadaşımız müracaat etmiştir, Amme de onu almıştır. Orası boşalmıştır. Şimdi yetki alınacaktır, orası doldurulacaktır. Ama bugünden yarına olacak bir konu değildir. Bizim insiyatifimizde de değildir. Şimdi Amme gün verecektir size, bu sizin insiyatifinizde değildir. Alıyorsunuz yetkiyi gönderiyorsunuz. Hemşire yetkilerini aldım. Kaç ay evvelden gönderdim, hâlâ tayinleri yapılmadı. Hemşire eksikliği var dedim Mağusa Hastanesinde vardır. Yalnız Mağusa'da değil, Lefkoşa'da da vardır. Ama yetkisi alınmıştır. Hâlâ daha mülâkatları yapıp atanmamıştır. Bu bizim insiyatifimizde olan bir şey değildir. Onun için bunu...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) - (Yerinden) - Amme çalışmıyorsa çalıştıracaksınız Sayın Bakan. Çalışacak yöntemleri bulacaksınız.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - İşte çıkın Meclisten söyleyin. Yöntemini de...

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Birlikte çözelim bunu.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bizim denetimimizde değil Hükümet olarak Amme. O size gününü verecektir. O gün alacaksınız. Başka yapacak bir şey yok. Sonra...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Öncelikleri bakanlıklar sıralayacak Sayın Bakan, Amme şey yapmayacak.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Biz söylemeyiz onu sayın Adaoğlu, biz söylemeyiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Her bakanlık bastırırsa Amme'ye öncelik benim personelidir diye, muhakkak bir yığılma olacak. Öncelikleri koyacaksınız ortaya.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yani onun hemşire yetkisi alınmıştır, Maliye Bakanlığından, Başbakanın yetkisi alınmıştır. Ammede bekliyor. Verildiği zaman alacağız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Amme diyecek, sağlık, eğitim...

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Biz Hükümet olarak ondan hiç şikâyet etmedik. En fazla önceliği eğitime ve sağlığa vermiştir bu Hükümet.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Diğer bakanların yaptığı hataları Ertoğrul çeker, hep hasta olur.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Şimdi Tatlısu'ya gelince, Tatlısu inşallah bir gün imkânımız olur, Tatlısu'ya da doktor göndeririz. Yalnız Tatlısu'ya bildiğin gibi Geçitkale'den gitmiyor. Biz daha yakın olsun diye Esentepe'den gönderiyoruz. Yalnız Esentepe'deki doktor arkadaşınız da hasta olunca gidemedi. Bunu da artık normal karşılamak lâzım.

Dr. AHMET KÂŞİF (Gazi mağusa) (Yerinden) - Daha yakın...

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Evet, Esentepe'den daha yakındır, daha şey...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - İktidar çare müessesesidir. O hasta oldu, o ...

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Yani biz orda devamlı açık, temsilcisi olan bir sağlık ocağı vardır. Gidilecek yeri vardır. Hastane vardır. Orda hemşiresi vardır, devamlı kalan hemşiresi vardır. Sevk edilecektir, iğnesini yapacaktır, tansiyonunu ölçecektir. Vardır bunlar. Bunu çıkıp da bilmeden bu şekilde burda konuşmanın bana göre mantığı yoktur.

Asansöre gelince, ihalesi yapılmıştır. Devlet, Emlâk Malzeme ihalesini yapmış, bir firma kazanmış, gayet elektronik, gayet, fazla yüklendiği için benim tahminime göre sık sık arıza yapıyordur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bir kaç firma varmış UBP'li, hangisine verecekler onu tereddüt ettiler.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Sayın Kotak, yanlış, bunlar yanlış...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Oluyor bu, sistemi biliyorum.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bu ihale, ihale sistemi bellidir, biliyorsunuz. Nasıl yapıldığını da biliyorsunuz. O bizim dışımızda bir olay ve ihalede de sözkonusu değil bu tıp şeylerin yapılması...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kimin? vazgeç sen söyleme bunu.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - E, en düşük verene verilmiştir...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sen olsun söyleme bunları.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - En düşük değil, en düşüğe verilmiş, en yükseğe verilmemiş ki nasıl itham edeceksiniz bu insanı sen? Biraz ayıp olur.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Ne ayıbı? On dört senedir bir ihale Komisyonu değişmezse bir şeyin ayıbı kalmaz yahu.

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Şimdi biz mutfak için ayrı bir asansör yaptırmayı düşünüyoruz. Mutfak dıştan bir asansörle servislere çalışacak, mutfak o asansörü kullanmayacak, yükü daha da azalmış olacak onun. Efendim?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Asansör kaç yılında yapıldı Sayın Başkan?

Dr. ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Bir yıllık, yükü fazla, fazla hassas bir alet.

Sigortanın dışa açılmasına gelince, sigorta kendi prim aldığı insandan kesiyordur. Ve bu hizmeti

satın alıyor. Bu hizmeti harç ve ücretler tüzüğündeki koşullar neyse, hastahanedan satın alıyordu. Sigorta Yönetim Kurulu oturmuştu karar vermiştir. Ben diyor bu hizmeti istediğim yerden aynı koşula alırım. Beni bağlayamazsınız. Olay budur. Hastahane hekimini alakadar eden bir konu da değildir. Hastane hekimine de gidip bakınabilir, dışardakine de bakınabilir. Koşulu konmuştur orta yere. Hiç kimsenin de tekelinde değildir.

AHMET KÂŞİF (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ama maddede hastahane dışardan ücret talep edemez.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Evet gayet tabii. Hasta siz değilsiniz ki burdan da özel...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Serbest çalışan hekimlere getirdiği sistem doğrudur.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Evet. Biz de doğru olanı yapıyoruz orda. Yanlış değildir yaptığımız. Hastahane hekimi hastaya zaten bakıyordu, baksın hastahanedan. Sigortalılara baksın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) Sigorta İdare Heyetinin getirdiği olay güzeldir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Ahmet Kâşif diyor ki, çifte kaymaklı kadayıf alıyor hastahaneye.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Evet öyledir.

AHMET KÂŞİF (Yerinden) (Devamla)-Hayır Sağlık Yasasındaki ...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Devamla) - Onun verdi. Tabii doğrudur Sayın Bakanın söylediği. Onun çalışmaları yapı-
lıyordu ve yapılmaya devam edecektir. Biz bu konuda TIP-İŞ'le
bir konsensüs sağlanmıştı. Orda da endişe edilecek herhangi
bir husus yoktur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Bakan teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; Beşinci Gündem Dışı
konuşma istemi, Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın
Erkan Emekçi'nin "Cypfruvex ve Narenciye" konulu gündem
dışı konuşma istemi. Okuyun efendim.

KÂTİP -

29 Aralık 1992

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Bugünkü Meclis birleşiminde "Cypfruvex ve
Narenciye" konusunun da gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.
Gereğini saygı ile arz ederim.

Dr. Erkan Emekçi
Demokrat Parti Milletvekili
Lefkoşa

BAŞKAN - Sayın Emekçi buyrun efendim.

ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle 1993 yılının arifesinde milletvekillerinin ve Meclis çalışanlarının ve halkımızın...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Basın mensuplarının?

Tabii, basın mensupları da halkımızın bir parçası. Onların da hep birlikte yeni yıllarını kutlarken, halkımıza esenlikler mutluluklar dilemek istiyorum.

Sayın Maliye Bakanı Coşar, az önce düzeltti memnuniyetle karşılıyoruz. Sabah olumsuz bir haber almıştık. Girne Belediye çalışanlarının greve gittikleri doğrultusunda. Hakikaten 93 yılının arifesinde böylesi ücret alamama sorunu ile greve gitmelerini...

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) - Öyle birşey yok.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Greve gitme durumda kalmalarını üzüntü ile karşılamıştık. Ancak Sayın Bakan herhalde sorunlarının çözümlenmesi ile grevin kalktığını belirttiler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Girne Beldiyesinin çalışanları grev yapacak mı alsın maaşlarını?

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - En azından 93 arifesinde bunun olmamasını memnuniyetle karşıladığımızı belirtmek istiyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Her ay grev var. Bu kaçınıcı grev olayı.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Dileğimiz, tabii ki 93 yılı içerisinde esenlik dilerken, halkımızın sorunları yanında Girne Belediyesinde çalışanların sorunlarına köklü çözüm bulunması doğrultusundadır. Evet, tabii yıl içerisinde çok tartışılan tarım konusunu, yıl sonunda tartışmadan geçmek istemezdik. Dolayısıyla gürdem dışı konuşmamı da Cypfruvex ve narenciye ile ilgili olduğu belirledim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Zeytin yağı konusunu daha önce arkadaş konuştu, onu vurguladı.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Tabii arkadaşlarımız konuşma içerisinde geçecektir. Zeytine ne kadar duyarsız davranıldığını açıkca Sayın Vehbi ortaya koymuşlardır. Narenciyede de aynı duyarsızlığın yaşandığını üzülenek konuşmamın içerisinde belirteceğim.. Ve nasıl ki zeytin ürününün bol olması bugün bir sorun olmuşa Hükümete, zannediyorum ki greypfrut pazarlaması da bugünkü aşamada Tarım Bakanlığı ve Hükümet adına bir sorun olarak yaşanmaktadır.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) (Yerinden) - Limon nedir Sayın Emekçi? Duruyor Vasilya'nın limonları.

ERGÜN VEHBI (Yerinden) (Devamla) - Limonu çözdüler. Hepsi ağaçların altına düştü.

ERKAN EMEKÇİ (Devamla) - Aynı sorun Sayın Vehbi, zannediyorum greypfrut için de bulunmuştur. Greypfrut da her geçen gün toprağa düşmeye başlamıştır. Cypfruvex ülkenin tarımsal potansiyelinin değerlendirilmesi amacı ile 1974 sonrası kurulan bir devlet kuruluşudur. Bu kuruluş ilk yıllarda gerek savaş sonrası sıkıntılar, gerekse yeterli bilgi ve deneyim sahibi olmaması nedenleri ile başarılı olamamışsa da, ilerleyen yıllarda noksanlıklar giderilerek 1980-81 sezonundan itibaren kâr yapan, üreticiye prim ödeyen ve Devlete vergisini veren bir kurum haline gelmiştir. Şöyle ki, 1980 ile 87 yılları arasında yedi sezonda Cypfruvex beş sezon kâr yapmış, Devlete vergi ödemiş, 3 Milyon doların üzerinde yatırım yapmış, üretici ve çalışana da prim ödemiştir.

87 yılından sonra bu olumlu gelişme yerini olumsuzluğa, Cypfruvex'te gerilemeye, dolayısıyla üretici üzerinde sorun ve olumsuzluklara terk edilmiştir. Bilgi birikiminin artmasına rağmen bu gerileme tabii ne doğal afetlerin, ne de yeni savaşların sonucu değildir. Bunun temel nedeni Cypfruvex'in yönetim ve işletmeciliğinde ortaya çıkan ve çıkartılan anlayışlar farklılığıdır. Bu anlayış farklılığı işletmenin bir yemlik olarak görülmesi, partizan amaçlarla kullandırılmasıdır. Personel alımları Güzelyurt Ulusal Birlik Partisi Örgüt Başkanlığından geçmesi bunun en somut göstergesidir. Bunun sonucu Cypfruvex artık üreticinin hizmetinde, ülkenin tarımsal potansiyelindeki değerlendirildiği kurul olmaktan çıkmış, tam tersine üreticiyi sömüren, topluma ve çalışanlara faydasız, hatta devlete bir yük haline gelmiştir. Resmi ağızlara göre Cypfruvex'in bugünkü zararı seksen milyar lira civarındadır. Ancak yönetimin açıklamadığı dış ve iç borçlarla mükellefiyetler ve faiz maliyetleri değerlendirildiği zaman bunun yaklaşık yüz elli milyar liraya ulaşacağını tahmin etmekteyiz. Özetle Cypfruvex bugün hatalı ve partizan yaklaşımlar sonrası ne üreticiye, ne de konuştuğumuz hizmeti veremeyecek bir zarar ve borç yükü altında ezilmektedir. Ve ne acıdır ki Cypfruvex bu yükünü üreticinin omuzlarına atarak, zararı onlara yüklemek istemektedir. Bunun içindir ki son iki sezon ayakta durabilmek için, üreticiyi ezme politikalarını Cypfruvex uygulamaktadır. Kim ne derse desin, üreticimiz bahçesine geçmişe göre daha bilinçli bakmakta, bahçesi için daha fazla gayret sarf etmektedir. Ancak bu devlet kuruluşu kendisi gibi büyük olan diğer özel sektörle bir anlaşma içerisinde, üreticinin ürününü %50-70'lere varan iskarta ürünleri almakta ve aldığımız bilgilere göre de iskarta olarak aldığı ürünlerin bir bölümünü paketleyerek ihraç etmektedir. Gerçek odur ki bugün narenciye endüstrisinde

birtakım oyunlar oynanmaktadır. Ve bunun sonucu olarak da üreticimiz bezginliğe ve ümitsizliğe düşmektedir. Oynanan oyunlar ve üreticiyi bezdiren nedir? Bunları sırayla anlatmaya çalışayım.

Bugünkü alım politikaları ile üründe belirttiğim gibi %50-70'lere varan bir ıskarta ürün çıkartılmakta ve bu hakikaten üretici üzerinde büyük olumsuzluklar yaratmaktadır. Fiyat politikası uygulaması yetersizdir. Geçtiğimiz sezondan somut örnekler verecek olursak, geçtiğimiz yılda duyurulan birinci sınıf limon sekiz yüz bin, ikinci sınıf beş yüz bin ve ıskarta iki yüz yetmiş bin Türk Lirası ton başına. Ancak kesim bedeli düşüldükten sonra limon üreticisinin eline ton başına ancak iki yüz elli bin Türk Lirası geçmiştir. Bu da ıskartaya önerilen fiyatın da altında olmaktadır. Aynı şekilde greyfruit için ilan edilen fiyatlar birinci sınıf için beş yüz doksan bin, ıskarta için iki yüz otuz bin Türk Lirasıyken, alım politikaları sonucu üreticinin eline geçen para ton başına ancak üç yüz - dört yüz bin Türk Lirası olmuştur. Bu yıl greyfruit üreticisinin hali daha da yürekler acısıdır. Çünkü artık üretici ton başına verilen fiyatın az olmasından şikâyeti bir yana bırakmış, ürünün hâlâ daha alınmamış olmasından şikâyet edilmekte, ürünün toprağa düşmesinden ve ürün miktarının böylece kayba uğramasından şikâyet etmektedir. Bunu bir politika olarak mı uyguladınız bilemiyorum ama, bir politika olarak uygulamış olsaydınız ki öyle politikalar vardır. Nedir? Pazarlarda ürünü uzun süre tutabilmek için hakikaten kesim ertelenir ve bunu bir zaman süreci içerisinde kesim gerçekleştirerek piyasaya o süreç içerisinde sırf pazarda bulunabilmek amacı ile sürülür.

Ancak böyle bir uygulama yapılırken, ürünün ağaçtan düşmemesi için ağaçta uzun süre dayanıklılığını koruyup kalabilmesi için, birtakım kimyasal ve diğer önlemler uygulanır. Halbuki biz başka bir uygulamanın olmadığını da görüyoruz. Demek ki esas amaç; ürünün uzun sürede pazarlamasını sağlamaya yönelik değil, birtakım başka nedenlerden kaynaklanmakta ve bu yüzden de üretici maalesef mağdur olmaktadır. Yine ülkemiz narenciye üretiminin yarısından fazlasını temsil eden valensiyada ise, fiyatlar birinci sınıf için 800Bin ₺ ısgarta için 400 Bin ₺. Teslim bedeli düştükten sonra üreticinin eline 475 Bin ₺ para geçmiştir ton başına. Bu para üreticinin sürme, sulama, gübre, budama, ilaçlama vesaire masraflarını karşılamakta uzak kalmıştır. Yine bu sezon yeni bir uygulama ile karşı karşıya gelinmiştir. Üreticilere ton başına 175 Bin Türk Lirası avans verilecek ve bunu %59 faiz uygulanacağı söylenmiştir. Oysa bugüne kadar böyle bir uygulama olmadığı gibi, bugün de özel bir kuruluş tarafından avanslara böyle bir faiz düşünülmemiştir ve uygulanmamış. Yine uygulanan faizin %59 olduğu söylenmesine rağmen, bunun da masraflarla %62'ye çıktı. Açık ortadadır bize verilen bilgiler çerçevesinde. Üreticiler olayın diğer yönüne geliyorum. Bu çerçevede avans almak istediklerinde Kooperatif Merkez Bankasına havale edilmişlerdir. Ancak Kooperatif Merkez Bankasına havale edilen üreticilerin kefaletini Cypfruvex'in kefaletini üreticiler adına kabul etmemiştir bankacı. Ve bu üreticiler yani kefiller veya ipotek karşılığı bu avanslarını alabilmişleridir. Üretici Cypfruvex'e ürün teslim etmiş, masraflarına karşılık yine bir miktar para talep etmiş, ancak yine alamamıştır ve tekrar ipotek veya kefil karşılığı bundan yararlanabilmiştir. Şimdi ürünü teslim ederek alacaklı duruma geçen üretici borçlarını kapamak için parasını istemesine rağmen, Cypfruvex'ten parasını alamamıştır. Ne zaman ödeyeceği doğrultusunda da yanıt hala alamamaktadır.

Özetle; üretici aldığı avansa faiz öderken, kendi parası ödenmemekte ve herhangi bir faiz de karşılığında almamaktadır. Bunu belirttikten sonra şöyle değinmek istiyorum. Daha sonraları verilen avansın avans olarak değil, kredi olduğu söylenmiştir ve olayın üretici ile banka arasında bir sorun olarak belirtilmiştir. Ben bu kredinin de dokuz ay vadeli olduğu ve süre sonunda faizin %92 olacağı belirtilmiştir. Yani üretici ürün bedelini Cypfruvex'ten alamayacak, ama avans diye aldığı para karşılığında %92'ye kadar ulaşan faiz yükümlülüğü ile karşı karşıya kalacaktır. Bu bizce üreticiyi ezmekten ve üreticinin üretime yönelik çalışmaları devam ettirilmesine engel olmaktan başka bir amaç düşünülemez. Dileğimiz bu sıkıntıların açılışı doğrultusunda Bakanlığın ve Hükümetin olumlu yaklaşımlar içerisinde bulunmasıdır. Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emekçi. Sayın Bakan buyrun.

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KAMİL - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cypfruvex'in ve narenciye alımları konusunda Sayın Emekçi'nin dile getirdiği konularda özellikle birkaç konu üzerinde bazı açıklamalar yapmak gereğini duydum. Önce şunu hemen söyleyim. Güzelyurt'ta Cypfruvex'in greypfrut alımlarını durdurduk konusunda alınan duyumda bir yanlışlık olmalıdır.

Alım yavaşlatılmamıştır, durdurulmamıştır. Yalnız son don olayları nedeniyle yapılan tespit çalışmalarında ki bu tespit çalışmaları bir kaç gün sonra yine devam edecektir, Bostancı, Akdeniz ve bir çok bölge dışında aynı şekilde devam etmiştir. Burda herhangi bir durdurulma veya yavaşlatma sözkonusu değildir. Cypfruvex'in tabii 80'li yıllardan günümüze gelinceye kadar geçirdiği safhaları burda özetlerken, tabii ki birtakım sıkıntılı günlerin uzantısının geçmişte olduğunu Sayın emekçi de ortaya koymuş bulunmaktadır. Doğrudur. Ancak bugün personel alımının bugün gündeme getirilmemesi gerekir. Çünkü biz hemen hemen üçüncü yıldan beri bir tek ilave, memur kadrosuna bir tek ilave personel koymuş değiliz. İşçi konusunda eskiden çalışan işçilerin sayısında azaltma yapılmıştır. Fazla mesailerini önlemek için biz vardiya sistemini getirmiştir. Yani bu aldığımız ufak tefek önlemlerle Cypfruvex'in gider olarak azaltılması konusunda her türlü çalışma yapılmıştır. Borçlar konusu yüz elli milyar değil Sayın Emekçi.

Dr. ERKAN EMEKÇİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Seksen dedik.

İLKAY KAMİL (Devamla) - Biz bunu bu kürsüden de açıkladık. Basın yoluyla da açıkladık, Cypfruvex'in faizlerle birlikte Kooperatif Merkez Bankasına kırk beş milyar liralık civarında bir borcu vardır. Bu borç tabii ki Cypfruvex'in içinde bulunduğu sıkıntılara gerçekten yeni sıkıntılar ilave etmektedir. Dolayısıyla Hükümet olarak tabii ki bu sıkıntıların giderilmesi konusunda biz çalışmalarımızı başlatmış bulunmaktayız. Bu konuda Hükümet gereken tedbiri önümüzdeki günlerde alacaktır.

İskartalar konusuna gelince, bugün Cypfruvex'in iskarta oranı %30 civarındadır. Böyle bahsedildiği gibi %70'lerde iskarta oranı mevcut değildir. Bu konuda üreticilerle dün yaptığım görüşmelerde iskarta ürünün, Cypfruvex'in iskarta ürününün gayet normal olduğunu bu konuda herhangi bir şikâyetleri bulunmadığını bizzat bana

söylemiş bulunmaktadırlar. Greyppfrut alımlarının durdurulması konusunda veya geçmiş yıllara oranla daha az ürün alımı konusunda şunu söyleyeyim, Cypfruvex geçen yıl on sekiz bin ton olarak gerçekleştirdiği greyppfrut alımını bu yıl, şu anda tümünü tamamlamış olmasa bile, yirmi altı bin tonlara çıkacak şekilde tertibatını almış ve müracaatıyla da bu rakamları göstermektedir.

Maliyet tespitlerinde girdiler ve Avrupa fiyatları dikkate alınarak tespitler yapılmıştır, yapılmaktadır ve bugüne kadar da hiç bir zaman yükü üreticinin omuzlarına yükleme gibi bir düşüncemiz olmamış, hatta içinde bulunduğumuz yıl, Avrupa'daki fiyatların çok düşük olmasına rağmen, bunu daha önce yine açıklamıştık. Bu düşük fiyatları ve Avrupa pazarının kötülüğünü de yine üreticilerimize yansıtmadan, hissettirmeden, aldığımız başka tedbirlerle üreticiye maliyetinin üzerinde, gerçek fiyatların da üzerinde fiyatlar vermek suretiyle üretimin devamlılığını sağlamak prensibini devam ettirmekteyiz.

Avans konusu çok gündeme geldi. Burda daha önce açıkladık. Bu yıl üreticilere verilen avans değil, düşük faizli kredidir. Ve bu düşük faizli kredi ile almak için müracaat eden üreticilerimizin çok büyük bir kısmı almak istedikleri krediyi almışlardır.

Kooperatifin bu müracaat edilen kredilerin alınması konusunda talep etmiş olduğu kefil veya ipotek sisteminde söylenebilecek bir şey yoktur.

Banka para borcunu vermeyi kabul etmiştir. Ancak banka bu paranın, verdiği paranın geri dönmesi konusunda istemiş olduğu bazı güvenceler olmuştur. Bu güvenceleri üreticiler sağlamıştır. Cypfruvex'in kefaletine ilaveten ipotek veya bu kefillerin istenmesi de normal karşılanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Emekçi'nin özetle gündeme getirdiği konuya bu cevapları vermiş bulunuyorum. Cypfruvex alımlarını devam ettirmektedir. Geçmişte de olduğu gibi bu yıl da, burdan sonra da görevini aynı titizlikle sürdürecektir. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri; oturuma 14.30'a kadar ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:13.17

- 4387 -

- İKİNCİ OTURUM -

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Meclisinin, 2'nci Dönem; 3'üncü Yasama Yılı'nın; 19'uncu Birleşiminin; 2'nci oturumunu açıyorum. Ad okunarak yoklama yapılacaktır. Okuyun lütfen.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Sabahleyin bıraktığımız yerden devam ediyoruz 1992'nin son toplantısına. Gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır. Şimdi onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Onaya sunulacak iki konu vardır.

1. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının Mali Düzenleme ve Tahsilatın Hızlandırılması Geçici Kurallar Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkeresi. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

29 Aralık 1992

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Öz: Mali Düzenleme ve Tahsilatın
Hızlandırılması (Geçici Kurallar)
Yasa Tasarısının Üçüncü görüşmesi
hakkında.

Öz'de adı geçen Yasa Tasarısının 1 Ocak 1993 tarihinden önce yasalaşması gerektiğinden, sözkonusu tasarının üçüncü görüşmesinin İçtüzüğü'nün 86'ncı maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğü'nün 96'nci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin Tasarının kısa adının okunması ile yapılmasını ve bütününün oylanması ile son bulmasını önerir gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ERBİLEN
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân
Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler? Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

2. Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Kenan Akın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması İstemini incelemek üzere oluşturulan Özel Komiteye yeni süre verilmesine ilişkin tezkere. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Komitemiz, verilen süre içerisinde çalışmalarını tamamlayamadığından Komitemize 30 günlük yeni bir sürenin verilmesini saygılarımla arz ederim.

Zaim Necatigil
Özel Komite Başkanı.

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Bilgiye sunulacak konulara gelmiş bulunuyoruz.
1. Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr.Derviş Eroğlu'na Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi:17 Aralık, 1992 gün ve BB/141/76 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

19 Aralık 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Başbakan Sayın Dr.Derviş Ertoğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R.Denktaş
Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN - Yurt dışına giden İskan Bakanı Sayın Hasan Yumuk'a Ulaştırma ve Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 18.12.1992 gün ve BB/141/76/4 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

18 Aralık 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan İskan Bakanı Sayın Hasan Yumuk'a, Ulaştırma, Bayındırlık ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Bayram'ın vekalet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R.DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN - Yurt dışına giden Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr. Salih Miroğlu'na İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Günay Caymaz'ın vekalet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 22.12.1992 gün ve BB/141/76/4 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

23 Aralık, 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr.Salih Miroğlu'na, İçişleri, Köyişleri ve Çevre Bakanı Sayın Günay Caymaz'ın vekalet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R.DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN - Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr.Derviş Eroğlu'na Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi:23.12.1992 gün ve BB/141/76/4 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

25 Aralık 1992 tarihinde yurt dışına gidecek olan Başbakan Sayın Dr.Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un

BAŞKAN - Bağımsız Lefkoşa milletvekili Sayın
Ali Süha'nın Ulusal Birlik Partisine iltihak ettiğine
ilişkin tezkeresi.

KÂTİP -

KKTC Meclisi Meclis Başkanlığına
Lefkoşa.

Ben aşağıda imza sahibi Lefkoşa milletvekili
ALİ SÜHA; bu günden itibaren ULUSAL BİRLİK PARTİSİ'ne
iltihak ettiğimi bildiri, gereğini saygılarımla rica
ederim.

Ali Süha
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN- Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubu Başkanlı-
ğının Bağımsız Lefkoşa Milletvekili Sayın Ali Süha'nın
UBP Meclis Grubuna iltihak ettiğine ilişkin tezkeresi.

- 4392 -

25 Aralık, 1992

KATIP-

SAYI : 10/92

KONU : Milletvekili İltihakı.

KKTC MECLİSİ MECLİS BAŞKANLIĞINA
LEFKOĞA,

Lefkoğa ilçemiz Milletvekili Sayın Ali SUDA,
25 Aralık 1992 günü Partimize İltihak etmiştir.

Adı geçen tarihten itibaren Sayın Ali SUDA'nın
Meclis Grubumuzun üyesi olduğunu bildiren kararının yapılmasını
saygılarımla rica ederim.

Dr. Derviş Eroğlu
Genel Başkan ve Başbakan

BAŞKAN- Yurt dışına giden Başbakan Sayın Dr. Derviş
Eroğlu'na Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un
vekâlet etmesinin onaylanmış olduğuna ilişkin Cumhurbaş-
kanlığı Tezkeresi.

KATIP-

KIZILYER KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı: 131/32

1992

12.12.1992

KKTC. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

11/12/1992 gün ve 00/101/70/4 sayılı mektupla 20/11/1992

25 Aralık, 1992 tarihinde yucl. degina. ediceck olan bagl. san. l. ve
Dr. Derviş Eroglu'na, Disigleri ve Savunma Bakanl. Sayin. Zengin Atan. Uter
vekâlet atmesi hakkındaki Ilgl. Bakanlık yazisi. on. l. 00/101/70/4

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

12.12.1992
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; birinci kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi dördüncü kısma sorulara geçiyoruz. Bu kısımda önce yazılı sorular yanıtlarıyla birlikte okunacak, daha sonra da sözlü sorulara geçilecektir.

III. SORULAR VE YANITLAR

Birinci sırada Ulusal Birlik Partisi Gazimagusa milletvekili Sayın Ali Onay'ın Özel Bankaların Son Beş Yıllık Mali Durumları ve Ödedikleri Vergiler ile ilgili yazılı sorusu ve bu soruya Ekonomi ve Maliye Bakanlığının Yanıtıdır.

Okuyunuz lütfen.

KATIP-

DÖNEM : II
YIL : 3

TARİH: 3 Kasım 1992
YAZILI SORU No: 42/3/92

ULUSAL BİRLİK PARTİSİ GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ ONAY'IN ÖZEL BANKALARIN SON BEŞ YILLIK
MALİ DURUMLARI VE ÖDEDİKLERİ VERGİLER İLE İLGİLİ
YAZILI SORUSU

Aşağıdaki yazılı sorunun Başbakan veya ilgili Bakan
tarafından cevaplandırılmasını rica ederim.

1. Özel Bankaların Son Beş Yıllık Bilanço Değerleri, Brüt
ve Net Kârları ve Gelir ve Vergi Dairesine Fiilen Ödenen
Vergi Miktarları nelerdir?

- 4395 -

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI**

Sayı : **BB/7/90/1**

Konu : **42/3/92 Numaralı
yazılı soru önermesine
yanıt.**

Lefkoşa, 4 Aralık 1992

**KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.**

İlgi: 4 Kasım 1992 tarih ve Y.S.No:42/3/92 sayılı yazınız.

Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ali Onay'ın, "Özel bankaların son beş yıllık mali durumları ve ödedikleri vergiler" ile ilgili 42/3/92 numaralı yazılı sorusuna Ekonomi ve Maliye Bakanlığımızın yanıtı ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 110(1) maddesi uyarınca gereğini saygılarımla istirham ederim.

**Dr. Derviş EROĞLU
Başbakan.**

Eki:

(1) Yanıt.

MT/ŞP.

ÖZEL BANKALARIN SON BEŞ YILLIK MALİ DURUMLARI VE ÖDEDİKLERİ VERGİLER

Banka Adı	Yıl	Net Kâr	Tahakkük Eden Vergiler	Yurt Dışında Ödenen Vergiler	K.K.T.C.'de Ödenen Vergiler
K. Endüstri Bank. Ltd.	1991	3.891.829.899	1.410.788.339	-	1.410.788.339
	1990	1.361.932.528	493.700.541	-	493.700.541
	1989	1.865.751.114	676.334.779	-	676.334.779
	1988	623.390.474	225.979.046	-	225.979.046
	1987	74.396.581	26.968.760	-	26.968.760
K. Faisal İslam Bank. Ltd.	1991	571.275.399	207.087.332	-	207.087.332
	1990	938.448.204	340.187.474	-	340.187.474
	1989	56.022.255	20.308.069	-	20.308.069
	1988	41.362.803	14.994.016	-	14.994.016
	1987	31.241.709	11.325.119	-	11.325.119
Kıbrıs Kredi Bank.	1991	5.662.125.146	2.054.110.051	433.916.760	1.620.193.291
	1990	3.811.775.103	1.382.403.769	381.016.593	1.001.387.176
	1989	2.914.732.995	1.057.226.005	210.165.591	847.060.414
	1988	2.816.013.584	1.021.344.924	176.284.836	845.060.088
	1987	1.113.339.724	403.990.650	-	403.990.650

Banka Adı	Yıl	Net Kâr	Tahakkuk Eden Vergiler	Yurt Dışında Ödenen Vergiler	K.K.T.C.'de Ödenen Vergiler
Kıbrıs Ticaret Bank. Ltd.	1991	920.789.806	333.786.305	53.614.325	280.171.980
	1990	525.796.501	190.601.231	47.072.884	143.528.847
	1989	497.264.695	180.258.452	20.398.477	159.860.975
	1988	1.042.312.662	377.838.340	17.935.979	359.902.361
	1987	167.356.124	60.666.595	4.906.424	55.762.171
Asbank Ltd.	1991	4.182.458.939	1.754.116.158	-	1.754.116.158
	1990	1.507.631.609	546.516.458	-	546.516.458
	1989	1,809,772,937	656.042.689	-	656.042.689
	1988	947.143.392	343.339.480	-	343.339.480
	1987	404.386.934	146.590.264	-	146.590.264
Türk Bankası Ltd.	1991	15.963.817.872	5.786.985.691	2.496.245.683	3.290.740.008
	1990	6.219.275.458	2.255.339.111	1.101.980.651	1.153.358.460
	1989	5.950.976.763	2.157.767.241	2.024.117.758	133.649.483
	1988	6.193.507.416	2.245.146.438	1.427.730.760	817.698.638
	1987	3.225.021.667	1.169.180.864	383.001.729	786.179.135

Banka Adı	Yıl	Net Kâr	Tahakkuk Eden Vergiler	Yurt Dışında Ödenen Vergiler	K.K.T.C.'de Ödenen Vergiler
Türkiye Bankası Ltd.	1991	1.641.851.686	595.171.237	-	595.171.237
	1990	1.368.900.899	496.226.576	-	496.226.576
	1989	907.488.104	307.734.150	-	307.734.150
	1988	229.414.295	83.162.682	-	83.162.682
	1987	135.785.696	49.223.314	-	49.223.314
Türkiye İş Bank. A.Ş.	1991	9.105.790.713	3.301.599.574	-	3.301.599.574
	1990	6.235.167.958	2.260.835.397	-	2.260.835.397
	1989	2.629.895.416	953.943.403	-	953.943.403
	1988	2.440.071.396	885.197.712	-	885.197.712
	1987	1.139.024.673	413.013.742	-	413.013.742
Kıbrıs İktisat Bank.	1990	45.003.513	10.992.542	-	10.992.542
	1991	1.129.358.518	388.671.373	2.160.282	386.511.091

Banka Adı	Yıl	Net Kâr	Tahakkuk Eden Vergiler	Yurt Dışında Ödenen Vergiler	K.K.T.C.'de Ödenen Vergiler
Kıbrıs Vakıflar Bankası Ltd.	1991	195.397.166	211.400.195	-	211.400.195
	1990	2.230.654.647	858.807.876	17.344.927	841.462.949
	1989	674.913.953	250.056.308	-	250.056.308
	1988	688.978.060	257.265.556	-	257.265.556
	1987	256.001.786	93.326.051	-	93.326.051
K.T.Koop.Merkez Bankası Ltd.	1991	21.262.323.860	5.316.397.671	-	5.316.397.671
	1990	7.820.224.053	1.955.056.013	-	1.955.056.013
	1989	5.658.695.294	1.415.423.824	-	1.415.423.824
	1988	3.587.564.694	897.641.174	-	897.641.174
	1987	255.718.752	64.592.321	-	64.592.321
T.C. Ziraat Bankası	1991	ZARAR	-	-	-
	1990	"	-	-	-
	1989	"	-	-	-
	1988	"	-	-	-
	1987	"	-	-	-

Meclis üyelerinin bilgisine saygı ile arz olunur.

BAŞKAN- Sayın milletvekil leri; size dört sayfalık bir cetvel dağıtılmıştır. Kalem kalem okunmasına bence gerek yoktur.

HÜSEYİN CURCIOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Okunmuş sayılsın Sayın Başkan.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Okunsun Sayın Başkan. Okunsun efendim. Okunsun efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Okunmuş kabul ettik Sayın Başkan.

ALİ ONAY (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Biz aldık.

BAŞKAN- Efendim hem okunmasını öneren var, hem okunmuş kabul edilmesini öneren var.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANAI SALİH COŞAR (Yerinden)- Öneriyoruz efendim okunmuş kabul edilmesini.

BAŞKAN- Okunmuş kabul edilmesini öneriyor Sayın Bakan, dağıtılmıştır.

Siz ısrarlısınız Sayın Serdar Denktaş?...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Bizde yok efendim.

BAŞKAN- Soru sahibine dağıtılmıştır. Özür dilerim, yalnız soru sahibine dağıtılmıştır.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Herkese dağıtılsın. Çoğaltılsın ve dağıtılsın.

BAŞKAN- Peki. Çoğaltılıp dağıtılması kaydıyla okunmuş kabul edilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Etmeyenler?.. Çekimser?.. Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Hemen dağıtın lütfen.

Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa milletvekili Sayın Derviş Çobanoğlu'nun Kıbrıs Kredi Bankası Ltd.'in 1990-1991 yıllarında ödediği Kurumlar Vergisi ile ilgili yazılı sorusuna Ekonomi ve Maliye bakanlığının yanıtı. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

ULUSAL BİRLİK PARTİSİ GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN DERViŞ ÇOBANOĞLU'NUN, KIBRIS KREDİ BANKASI
LTD'İNİN 1990-1991 YILLARINDA ÖDEDİĞİ KURUMLAR VERGİSİ
İLE İLGİLİ YAZILI SORUSU

İlgili Bakanın yanıtılaması istemi ile aşağıdaki yazılı sorunun yanıtlanmasını rica ediyorum.

1. Kıbrıs Kredi Bankası Ltd. 1990-1991 yıllarında ne kadar kâr yapmış ve ne kadar kurumlar vergisi ödemiştir?
2. Aynı yıllarda Sayın Salih Boyacı'nın beyan ettiği net gelir ne kadardır?
3. Bu gelir Sayın Salih Boyacı'nın şahsi harcamaları ile mütenasip midir?

UBP GAZİ MAGUSA MİLLETVEKİLİ SAYIN DERSİŞ ÇOBANOĞLU'NUN KIBRIS KREDİ BANKASI LTD'NİN
1990 - 1991 YILLARINDA ÖDEDİĞİ KURUMLAR VERGİSİ İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA EKONOMİ VE
MALİYE BAKANLIĞININ YANITI.

Banka Adı	Yıl	Net Kâr	Tahakkuk Eden Vergiler	Yurt Dışında Ödenen Vergiler	K.K.T.C.'de Ödenen Vergiler
Kıbrıs Kredi Bankası	1991	5.662.129.146	2.054.110.051	433.916.760	1.620.193.291
	1990	3.811.775.103	1.382.403.769	351.016.593	1.001.357.176

2-

Salih Boyacı

<u>Yıl</u>	<u>Bevan Edilen Gelir</u>	<u>Ödenen Gelir Vergisi</u>
1990	51.513.556	19.140.174
1991	36.576.757	8.481.293

3- Şahsın Beyannamesi Üzerinde belirtilmiş olduğu gider miktarlarının açıklanması
27/77 Sayılı Vergi Usul Yasası 6'ncı maddesi cevaz vermemektedir.

Meclis Üyelerinin bilgisine saygı ile arz olunur.

BAŞKAN - Bunlar Resmi Gazete'de de Sayın Coşar yayınlandı mı diye soruyor bir milletvekili.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hepsi yayınlandı.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Yasa gereği ne ise yerine getirildi.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Yani yeni birşey değil bu, demek istediğim.

BAŞKAN - Yani soru sormayada bilirdi. Öyle değil mi Sayın Ekinci?

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - Sayın Başkan sıkıntıya düşmesinler. Yani Resmi Gazete'nin bütünü okuyalım orda. Yalnız bunu değil, bütünü okuyalım. O daha güzel olacak. Bütünü okuyalım.

BAŞKAN - Bir kısmını okuyalım.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla) - İki milyar ihale alanları okusunlar orda.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Resmi Gazete'de yayınlanmasında bir mahzur mu var?

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Yok, Salih Boyacı vergisini tamam ödedi. Ödemediye onun kabahati de sendedir. Alamadın çünkü.

BAŞKAN - Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun ev kazanan izleyiciye karşı yükümlülüğü ile ilgili yazılı sorusuna Başbakanlığın yanıtı. Okuyun lütfen.

4404 -

KATIP-

DÖNEM : II
YIL : 3

TARİH: 18 Kasım 1992
YAZILI SORU NO: 46/3/92

SDP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN VEHBİ'NİN
BRT KURUMUNUN EV KAZANAN İZLEYİCİYE KARŞI
YÜKÜMLÜLÜĞÜ İLE İLGİLİ YAZILI SORUSU

1. Geçtiğimiz yılbaşı BRT tarafından bir çekiliş sonucu "şanslı" izleyiciye verileceği ilân edilen ev, piyangoyu kazanan şahsa teslim edildi mi?
2. Teslim edilmedi ise gerekçe nedir? BRT yükümlülüğünü ne zaman yerine getirecektir?

4405 -

DÖNEM: II
YIL : 3

YANIT TARİHİ: 9 Aralık 1992
YAZILI SORU NO: 46/3/92

SDP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN VEHBİ'NİN
BRT KURUMUNUN EV KAZANAN İZLEYİCİYE KARŞI
YOKÜMLÜLÜĞÜ İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA
BAŞBAKANLIĞIN YANITI

1992-Yılbaşı gecesi düzenlenen BRT Özel Eğlence Programı'nda, kazanan izleyiciye verilmek üzere çeşitli ikramiyeler yanında tanınmış MÜteahhit Turan Kaynak da bir adet ev vermeyi taahhüt etmiş ve uygulanan prosedür çerçevesinde mezkûr ikramiye Lefkoşa'lı Emine Doğan tarafından kazanılmıştır.

Bu gibi taahhütlerin taahhüt eden tarafından yerine getirilmesi yasal zorunluluktur ve mezkûr olayda Turan Kaynak mezkûr evi teslim etmek hususunda program esnasında ve başında adı geçen Emine Doğan'a açık şekilde deruhte etmiştir.

BRT'nin bu konuda aracı olmaktan öteye bir sorumluluğu yoktur ve aracı olmaktan dolayı da bu evi BRT'nin teslim ödevi yoktur. Esasen BRT Emine Doğan'a ev teslim etmek hususunda da belge imzalamamıştır, sadece taahhüt eden Turan Kaynak ile Emine Doğan'ı Turan Kaynak'ın talebi ve taahhüdü karşısında bir araya getirmiştir. Bu nedenle BRT'nin Turan Kaynak'ın taahhüdünü yerine getirmesi diye yasal bir mecburiyet olamaz.

Esasen BRT konu evin talihlisinin tesbitine olan aracılık görevine devamla, Turan Kaynak'ın taahhüdünü adı geçene karşı ifa etmesi için girişim ve çalışmaları halen sürdürmektedir.

Talihli Emine Doğan tarafından Lefkoşa Kaza Mahkemesinde 19.11.1992 tarihinde 2957/92 sayılı bir hukuk davası, BRT ve Turan Kaynak aleyhinde ikame edilmiş ve taahhüdün yerine getirilmesi talep edilmiştir.

BAŞKAN- Dördüncü yazılı soru Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin Dışışleri Bakanının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin tanınması doğrultusunda yaptığı girişim ve ön çalışmaları ile ilgili Yazılı Sorusuna Dışışleri ve Savunma Bakanlığının Yanıtı.

KÂTİP-

DONEM: II
YIL : 3

TARİH: 11 Kasım 1992
YAZILI SORU NO: 45/3/92

DEMOKRAT PARTİ LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN EMEKÇİ'NİN
DIŞİŞLERİ BAKANININ KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİNİN TANINMASI
DOĞRULTUSUNDA YAPTIĞI GİRİŞİM VE ÖN ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ
YAZILI SORUSU

Aşağıdaki yazılı soruların ilgili Bakan veya Başbakan tarafından
yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

1. 1985 yılından günümüze Sayın Dışleri Bakanı hangi ülkeleri ziyaret etmiştir?
2. Bu ziyaretlerinde KKTC'nin tanınması doğrultusunda ne gibi girişimler ve ön çalışmalarda bulunmuştur?
3. KKTC'nin tanınması doğrultusundaki somut çalışmalar hangi aşamadır?

DÖNEM: II
YIL : 3

YANIT TARİHİ: 14 Aralık 1992
YAZILI SORU NO: 44/3/92

**DEMOKRAT PARTİ LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN EMEKÇİ'NİN
DIŞİŞLERİ BAKANININ KUZY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİNİN TANINMASI
DOĞRULTUSUNDA YAPTIĞI GİRİŞİM VE ÖN ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ
YAZILI SORUSUNA DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANLIĞININ YANITI:**

Ziyaretlerin çeşitli konferanslara katılmak, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun çalışmalarını izlemek, Kıbrıs Türk Halkının en önemli meselesi olan Kıbrıs sorununu ve bu sorunla ilgili olarak haklılığımızı vurgulamak, beklenti ve görüşlerimizi izah etmek için yapılmıştır. Dolayısıyla bu ziyaretler MHTC'nin; tanınması ve tanıtılması çalışmalarının ayrılmaz birer parçası olarak değerlendirilmelidirler. 1985 yılından günümüze kadar yapılan dış ziyaretlerin derlenebilen listesi ekte sunulmaktadır.

Tanınma elbette ki belli oluşumların ve birikimlerin neticesi olarak gerçekleşecektir. Yapılan her ziyaret ve başlatılan her temas tanınmaya yönelik birer somut adım ve girişimdir. Bu çalışmaların mevcut gerçekler ve konjektür içerisinde değerlendirilmesi ve uzun vadeli bir stratejinin gereği olarak belli bir disiplin ve istikrar içerisinde sürdürülmesi gerektiğine inanıyoruz.

Abu
Dünya

izlemek üzere

2. 9.1985 BM Genel Kuruluna katılmak için New York'u ziyaret.
12. 2.1986 Görevli olarak İngiltere'yi ziyaret.
24. 9.1986 BM Genel Kuruluna katılmak için New York'u ziyaret.
- 22.10.1986 İrlanda parlamenterlerinin davetlisi olarak İrlanda'ya ve bilahare İngiltere'yi ziyareti.
21. 1.1987 Resmi temaslar için BAE, Oman, Pakistan ve Maldive adalarını ziyaret (ziyaret 1986 yılında gerçekleşti)
20. 1.1987 İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı için Kuveyt'i ziyaret.
3. 6.1987 Malezya ve Bangladeş'in görevli olarak ziyaret edilmesi.
- 7.10.1987 BM Genel Kuruluna iştirak için New York'u ziyaret.
- 3.11.1987 BMGS ile görüşmek ve temaslarda bulunmak için New York'u ziyaret.
24. 2.1988 İslam ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı için Amman'ı ve Londra'ya ziyaret.
9. 3.1988 Birleşik Arap Emirliklerini görevli olarak ziyaret.
10. 8.1988 Denktaş-Vasilii görüşmelerine katılmak üzere Cenevre'yi ziyaret.
- 5.10.1988 İslam ülkeleri 1. Enformasyon Bakanları Konferansı için Cidde'yi ziyaret.
- 2.11.1988 Cumhurbaşkanı'nın BMGS ile New York'ta yapacağı değerlendirme toplantısına katılmak için Sn. Denktaş'a refakaten Ankara, New York ve Londra'nın ziyaret edilmesi.
20. 1.1989 Resmi temaslar için Ankara'ya ziyaret.
22. 2.1989 Görevli olarak İstanbul'un, resmi temaslarda bulunmak için Abu Dhabi'nin ve İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı için de Riyad'ın ziyaret edilmesi.
29. 3.1989 Görevli olarak New York'u ziyaret.
21. 4.1989 Karaib Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansını izlemek üzere Saint-Lucia'ya ziyaret.

27. 9.1989 BM Genel Kurulu çalışmalarında hazır bulunmak üzere New York'u ziyaret.
- 29.11.1989 Denktas-Cuellar görüşmelerinde hazır bulunmak için New York'u ziyaret.
7. 2.1990 Islam örgütü çalışmalarına katılmak için Cidde'yi ziyaret.
11. 7.1990 19. Islam Dışişleri Bakanları Konferansı için Kahire'yi ziyaret.
17. 7.1990 Görevli olarak Ankara'yı ziyaret.
26. 9.1990 BM Genel Kurul çalışmalarına katılmak için New York'u ziyaret.
- 26.12.1990 Görevli olarak Londra ve Cenevre'yi ziyaret.
19. 6.1991 Temas ve incelemelerde bulunmak üzere Endonezya'yı ziyaret.
3. 7.1991 Görevli olarak Pakistan'ı ziyaret.
24. 7.1991 20. Islam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansına iştirak etmek için İstanbul'u ziyaret.
18. 9.1991 46. Dönem BM Genel Kurulu çalışmalarına katılmak üzere New York'u ziyaret.
- 23.10.1991 4. Enformasyon ve Kültür İşleri Daimi Komitesi Toplantısına katılmak üzere Dakar'ı ziyaret.
8. 1.1992 İKÖ Enformasyon Bakanları Toplantısına iştirak etmek için Kahire'ye ziyaret.
12. 2.1992 ECO toplantısı için Ankara'yı ziyaret.
11. 3.1992 1. Tur görüşmeler için New York'u ziyaret.
8. 6.1992 2. Tur görüşmeler için New York'u ziyaret.
1. 7.1992 Resmi temaslarda bulunmak üzere Ankara'yı ziyaret.
16. 9.1992 BM Genel Kurul çalışmalarına katılmak üzere New York'u ziyaret.
29. 9.1992 Temaslarda bulunmak üzere New York dönüşü Brüksel'i ziyaret.
- 22.10.1992 3. Tur görüşmeler için New York'u ziyaret.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; devam ediyoruz. Beşinci yazılı soru Yeni Doğu Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Keran Akın ve Sayın Doktor Ahmet Kaşif'in birlikte sunmuş oldukları "1990 yılından bu yana Banka Kurmak İçin Başvuran Firma veya Kişilerle" ilgili yazılı sorusu ve Başkanlığın yanıtı.

KATİP -

DÖNEM: II
Yıl : 3

TARİH: 11 Kasım 1992
YAZILI SORU NO: 45/3/92

YDP GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLLERİ SAYIN
KENAN AKIN İLE SAYIN AHMET KAŞIF'IN
BİRLİKTE SUNMUŞ OLDUKLARI 1990 YILINDAN
BU YANA BANKA KURMAK İÇİN BAŞVURAN
FİRMA VEYA KİŞİLER İLE İLGİLİ YAZILI
SORU

1. 1990 Yılı sonrası KKTC'de faaliyet göstermek üzere Banka Kurmak için kaç firma müracaat etmiştir.
2. Firma olarak müracaat eden kişilerin adları kimlerdir.
3. K.K.T.C.'ye ne kadar sermaye aktarılmıştır.
4. K.K.T.C.'deki ortakları kimlerdir.

DÖNEM : II
YIL : 3

YANIT TARİHİ: 14 Aralık 1992
YAZILI SORU NO: 45/3/92

YENİ DOĞUŞ PARTİSİ GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLİ SAYIN
KENAN AKIN İLE AHMET KAŞIF'IN BİRLİKTE SUNMUŞ OLDUKLARI
1990 YILINDAN BU YANA BANKA KURMAK İÇİN BAŞVURAN FİRMA
VEYA KİŞİLER İLE İLGİLİ YAZILI SORUYA BAŞBAKANLIĞIN YANITI

K.K.T.C'de banka kurmak için yapılan müracaatlara, 11/1976 sayılı Bankalar Yasası tahtında verilen izinlerle ilgili Bakanlar Kurulu kararları, Resmi Gazete'nin Ek IV, Bölüm II'nde yayımlanmaktadır.

Tescili yapılan bankaların ortakları hakkında bilgi ise, Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesine müracaat edilmek suretiyle temin edilebilmektedir.

Meclis üyelerinin bilgisine saygı ile arz olunur.

BAŞKAN- 6'ncı soru. Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin 1990 Seçimleri sonrası verilen banka kurma izinleriyle ilgili yazılı sorusuna Başbakanlığın yanıtı.

KÂTİP-

SDP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN VEHBİ'NİN
1990 SEÇİMLERİ SONRASI VERİLEN BANKA KURMA İZİNLERİ
İLE İLGİLİ YAZILI SORUSU

1. 1990 Seçimleri sonrası kaç kişi veya şirkete yeni banka kurma izni verilmiştir?
2. Bu yeni bankaların ortakları kimlerdir?
3. Bu yeni bankaların sermaye taahhüdü nedir? Ödenmiş sermaye miktarları nedir?

SDP LEFKOŞA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERGÜN VEHBİ'NİN
1990 SEÇİMLERİ SONRASI VERİLEN BANKA KURMA İZİNLERİ
İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA BAŞBAKANLIĞIN YANITI

KKTC'de banka kurmak için yapılan müracaatlara verilen izinlerleç ilgili Bakanlar Kurulu kararları, Resmi Gazete'nin Ek IV, Bölüm II'nde yayımlanmaktadır.

Tescili yapılan bankaların ortakları hakkında bilgi ise, Resmi Kabz Memurluğu ve Mukayyitlik Dairesine müracaat edilmek suretiyle temin edilebilmektedir.

BAŞKAN - 7'nci soru, Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın 1 Ocak 1990 tarihinden itibaren devlet hizmetine alınanlarla ilgili yazılı sorusuna Başbakanlığın yanıtı.

KÂTİP-

DEMOKRAT PARTİ GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLİ SAYIN TAŞKENT ATASAYAN'IN "1 OCAK 1990 TARİHİNDEN İTİBAREN DEVLET HİZMETİNE ALINANLAR" İLE İLGİLİ YAZILI SORUSU.

1 Ocak 1992 tarihinden itibaren

- a) Kamu hizmeti kanalı ile
- b) İşçi Statüsüne (03)
- c) Geçici olarak

Devlet hizmetine kaç kişi alınmıştır?

Bakanlıklara dağılımı nedir?

DEMOKRAT PARTİ GAZİ MAĞUSA MİLLETVEKİLİ SAYIN TAŞKENT ATASAYAN'IN, 1 OCAK 1990 TARİHİNDEN İTİBAREN DEVLET HİZMETİNE ALINANLAR İLE İLGİLİ YAZILI SORUSUNA BAŞBAKANLIĞIN YANITI

Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın, "1 Ocak 1990 tarihinden itibaren Devlet Hizmetine alınanlar" hakkındaki 49/3/92 numaralı yazılı sorusu daha önce ilgi (b) yazınız ekinde gönderilen ve ilgi (c) yazınızla sözlü soruya dönüştürüldüğü bildirilen 30/3/92 numaralı yazılı sorunun tekrarıdır.

Sözlüye dönüştürülen bu soruya ise Cumhuriyet Meclisi'nin 8 Aralık 1992 tarihli 10'uncu Birleşiminde Hükümetimiz adına Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Erdal Onurhan tarafından sözlü olarak cevap verilmiştir.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Usul hakkında Sayın Başkan.

BAŞKAN- Buyurun.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Meclisin ana görevlerinden birisi de denetimdir. Bu denetim de sorularla yapılmaktadır. Önümüzdeki manzara şudur: Biraz önce Sayın Kenan Akın ve Ahmet Kâşif'le Sayın Ergün Vehbi'nin sorduğu sorulara Hükümet, Resmî Gazetelere atıf yaparak cevap vermiştir. Ama aynı hükümet, Sayın Derviş Çobanoğlu'yla, Sayın Ali Onay'ın sorduğu sorulara da gazetelere atıf yapmadan bilgiler olarak vermiştir ki aynı bilgiler Resmî Gazetelerde de mevcuttu. Benim, biraz önce verdikleri cevapta, benim sorum ne, yani biz deriz bayram haftası, sorunun cevabı da mangal tahtası. Artık bu kadar ciddiyetsizlik de olmaz ve sorulara verilecek cevaplarda Hükümeti ciddiyete davet ederim. Teşekkür ederim.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Ciddiyetin ne olduğunu da anlatman gerekir ki anlasınlar ne demek istediğini.

BAŞKAN- Burada sataşma var. yanıt vermek isteyen varmı?

ISKÂN BAKANI HASAN YUMUK- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elbetteki Meclisin asli görevlerinden birisi de denetimdir.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Kâğıt üzerinde.

HASAN YUMUK (Devamla)- Denetimde istenen yazılı sorularda öğrenilmesi mümkün olmayan, normal yollardan öğrenilmesi mümkün olmayan ve araştırılması gereken konularda bilgi alınması gereken konudur.

Yapılan yazılı soruda zaten herhangi bir incelemeye tani tutulmadığı dahi bilgi verilecek bir mahiyette olduğu ve buna tez yanıt vermek isterse mevcut bilgiler olduğu gibi aktarılmıştır yoksa herhangi bir gerçeği saklamak veya olayı yoktur. Dolayısıyla burda Hükümetin ciddiyetsizliği diye bir bahis konusu olamaz. Hükümet ciddiyetsiz olmuş olsaydı yazılı sorunun cevabını normal yollardan öğrenebilirsiniz şeklinde bir yanıt olurdu, kaldı ki Hükümetimiz o yöntemi seçmemiştir, mevcut durumu yansıtacak bir şekilde bilgi vermiş...

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ayırım var Sayın Bakan.

HASAN YUMUK (Devamla) - Bu olayın düzeltilmesi lazım.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - İki tane senin milletvekiline başka türlü muhalefet milletvekilerine başka türlü cevap...

HASAN YUMUK (Devamla) - Öyle olsa zaten...

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani var ara demek isten Hasan Yumuk Bey. Sorunun şeyi odur var ara, koştur.

HASAN YUMUK (Devamla) - Hayır sayın milletvekilleri; normal zaten yazılı soruda öğrenilmesi normal araştırılıp da bilgi edinmemesi mümkün olan konularda yapılması lazım. Dolayısıyla o...

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Yahu Hasan Bey inanmadığın şeyi söyleme.

BAŞKAN - Hayır rakam veremedi Erdal Onurhan yanlış mı söylüyorsunuz.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Ne rakam var ne bir şey.

HASAN YUMUK (Devamla) - Konu budur, Hükümetin ciddiyetsizliği diye bir konu yoktur hattı zatta tam tersine.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Baştan savma.

BAŞKAN - Oradan bir not hazırlandı verdi ona itiraz ediyor. Meclis Başkanlığı olarak da yazılı da tekrar bu konuda ikazda bulunduk, bulunmak zorundayız.

HASAN YUMUK (Devamla) - Sayın Başkan, teşekkür ederiz ikazınıza bizim burda yazılı soruları hangi aşamada içtüzükte bellidir hangi konulardadır basit bir araştırıyla dahi eğer bir milletvekilimiz bu konularda bilgi sahibiye zaten yazılı soru soramaz.

BAŞKAN - Biz ona zaten Meclis Başkanlığı olarak mümkün mertebe geçit vermiyoruz.

HASAN YUMUK (Devamla) - Tabii Sayın Başkanım. Dolayısıyla bizim vereceğimiz, verdiğimiz Hükümet olarak bize verilen yazılı sorular da mümkün olduğu kadar normal bir araştırmada tesbit edilen konularda verilmiş.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Bakan kendinize ait bir milletvekilinin sorduğu soruya aynı şekilde Resmi Gazeteyi alıp bulunabilecek bir soruydu ama ona verdiğiniz yanıt açık açık hem de güzel güzel okuyamayacağımız kadar da uzun uzun hatta. Ama bu tarafta muhalefetin sorduğu iki soruya git Resmi Gazeteden oku deniyor.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Kçstur demek yani.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Efendim fark bu.

HASAN YUMUK (Devamla) - Efendim eğer sorduğunuz soruda tatmin edilmemiş olması halinde tekrar aynı soru verilir. Tekrar sunabilir. Dolayısıyla Hükümet olarak biz gelecek tüm yazılı sorulara bu açıdan baktığımızı belirtmek ister, saygılar sunarım.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, usul hakkında.

BAŞKAN - Efendim Meclis... Tartışmaya açmayalım, anlaşılmıştır.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Usul hakkında Sayın Başkan.

BAŞKAN - Açıklık getirmek istediğiniz bir şey mi var?

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) (Devamla) - Evet.

BAŞKAN - Peki.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; benim sorduğum soru şuydu. 1 Ocak 1990 tarihinden itibaren Kamu Hizmeti Komisyonu kanalıyla işçi statüsünde yani 03, polis, diğer isimler altında Devlet hizmetine alınan kaç kişidir? İsim de istemedik, bakanlıklara dağılımı nedir? Soru bu. Erdal Onurhan'ın verdiği cevap bu.

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükümetçe ancak acil konularda ve hizmetin aksamaması düşüncesiyle istihdam yapmak gerektiği görüşündedir. Bu görüşten hareketle Hükümet soruda konu edilen yerler içerisinde Sağlık, Eğitim ve Polis ve Devlet çok acil durumlarda istihdam yetkisi vermiştir. Burdan böyle de bu politikaya bağlı kalınacak ve ancak buna uygun olarak istihdam yapılacaktır. Saygılar sunarım." Allah aşkına benim sorduğum ne cevap ne, kararı siz verin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri Hükümet olarak...

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Benim sorum ne, aldığım cevap ne?

BAŞKAN - Somut yanıt vermek durumundadır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Allah billah aşkına hangi araştırmayla ben bunları tespit edeceğim.

BAŞKAN - Anlaşılmıştır Sayın Atasayan.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hangi araştırmayla kolay değil bu. Araştırma gazete okuruz, kitap okuruz. Yazıklar olsun artık. Kapatın bu Meclisi bitsin yahu.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ikinci sözlü soruya geliyoruz, Hür Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın "Tekstil Sektörüne Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dışından getirilen veya getirilecek kişilerle ilgili" sözlü sorusu.

DONEM: II
YIL : 3

SORULDUGU TARİH: 8. Anadol
SOZLU SORU NO: 14/3/67

HUR DEMOKRAT PARTI GAZI MAĞUSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN İSMET KOTAK'IN, "TEKSTİL SEKTÖRÜ
KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ DİŞİNDEN
RİLEN VEYA GETİRİLECEK İŞÇİLER İLE İLGİLİ
SOZLU SORUSU.

- KKTC'de tekstil sektöründe işçi eksikliği giderilmesi için
ileri sürülerek;
 - Konya'dan 5 bin işçi getirileceği;
 - Bir Rus diplomatı aracılığıyla Rusya'dan
50 Rus işçi kızın getirilip fabrikada çalış-
makta oldukları;
 - 100 Rus kızın daha getirilmek üzere olduğu.
- KKTC'de binlerce işsiz dururken gençler

BAŞKAN- Evet, yanıt var mı?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Sözlü sorudur.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kaçınıcıdır?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Bakan şimdi burdaydı efendim. Yani, soru soruluyor diye çekip kaçır dışarı? Olacak iş mi bu.

BAŞKAN- Nerdedir Sayın Bakan.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Cevap vermekten korkuyorsanız söyleyin sormayalım be efendiler.

ULAŞTIRMA, BAYINDIRLIK VE TURİZM BAKANI MEHMET BAYRAM (Yerinden)- Yoktur.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Ha... Şimdi buradaydı. Şimdi buradaydı. Çıkayım dışarıda bulayım kendini kahve içerken.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Buna cevap verilecek kardeşim. Gelecek hafta cevap verilecektir.

BAŞKAN- Gelecek hafta cevap verecektir Sayın Coşar.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan, yerimden efendim.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden)- Çalışma Bakanı benden geldi izin aldı. ben dedi laboratuvara gideceğim. Acil bir işim var. Geleceğim. Yarım saat önce.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Tamam canım. Cevap verilecektir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Bakan...

BAŞKAN- Sizden izin alarak mı giderler?

KENAN ATAKOL (Yerinden)(Devamla)- Hayır efendim. Bana bilgi verdi. Yani, izin meselesi değil. Bana bilgi verdi.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan usul hakkında yerimden.

BAŞKAN- Buyurun.

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Sağlık Bakanı, Başbakan Vekiline yardım eder.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden)- Normaldir.

MUSTAFA KARPASLI (Yerinden)(Devamla)- Normaldir, birşey demedim.

BAŞKAN- Evet, buyurun.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Bu soruya cevap verilecektir efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Efendim, sözlü sorulara nasıl sorulacağı, nasıl yanıt verileceği, süresinin ne olduğunu içtüzük belirlemektedir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Tamam.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Ben ilgili Hükümeti ciddiyete davet ediyorum. Türkiye basınından da, bırak onu yanıt alamadım kendilerinden. Türkiye basınından da bugün, gündem dışı konuşmamda işçi ve iş bulma kurumuna yapılan başvurudan bahsettim. Sayın Çalışma Bakanı burdaydı. Zaten böyle bir yanıtı olsaydı cevap verirdi. Bu gayri ciddi bir tutumdur.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Değildi İsmet Bey.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla)- Yoktu, değildir.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Ha Çalışma Bakanı cevap vermeyecekse, Sanayi Bakanı verir. Çünkü, çalışmadadır, bellidir.

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Verilecek efendim Sayın Kotak.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Efendim, anlamadım. Çünkü, niye verilemez yanıtı bu işi anlamadım.

BAŞKAN- Söz mü istiyorsunuz Sayın Coşar?

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla)- Evet, iki dakika.

BAŞKAN- İsteyin efendim. Allah için olsun. Buyurun.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Sayın Kotak siz sabahleyin bir gazeteden iktibas yaparak bu konuyla ilgili bir yorum okudunuz.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- 0 aydır.

SALİH COŞAR (Devamla)- Bu konuda farklı rakamlar var. Biz bu kürsüden hükümet adına şunu söylüyoruz. Talep vardır. Efendim, bu talebin rakamsal karşılığında bir hata yapmamak için bunu araştırıp bu kürsüden vereceğiz.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Tamam da, bunu daha önce sordum ben.

SALİH COŞAR (Devamla)- Tamam efendim. Şimdi sözlü soru sordunuz.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Bu yeni değil. Bugün sormadım efendim.

BAŞKAN- Eski bir sorudur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Maliye Bakan-
lığı ...

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Coşar ...

SALİH COŞAR (Devamla)- Peki, teşekkür ederim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Bakan bugün
sormadım soruyu.

BAŞKAN- Odur. Söylenmeye çalışılan odur efendim.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)- Farklı
rakamlar var. Müsaade edin araştıralım.

BAŞKAN- Yeri geldiği zaman ilgili bakanın yanıtını
getirmesi lâzım sayın milletvekilleri.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- İlgili bakan
yanıtlayacak.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Bunun dağıtılıp
verilmesi lâzım efendim.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bizim soruya
da sen cevap vereceksiniz. Ama Erdal Bey...

BAŞKAN- Evet, lütfen karşılıklı konuşmayalım efendim.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan usul
hakkında. Bu usulen böyle olmadığını tekrar hatırlatmak iste-
rim. Yanlış bir izlenim bırakılmasın. Ben sözlü sorumu o kürsü-
den sorduğum an, bakan gelir yanıtını verir. Hazır değilse,
bir sonraki toplantıya söyleyebilir. Kaçıncı toplantı oldu
bu konunun cevabı çıkmıyor. Ben onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN- Evet, evet. Söylenmeye çalışılan odur.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Öyleyse yazılı soracağım ben onu.

BAŞKAN- Meclis Başkanlığı da, Hükümet Başkanına yazı yazmış efendim bu konuda. İçtüzüğe uyulması gerektiğini, Meclisin asgari görevinin yerine getirilmesi gerektiğini.

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Bu gayrı ciddidir. Bu kaçınıcıdır?

BAŞKAN- Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in "Gaz tüplerinin yenilenmesiyle ilgili yazılı sorusu.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- İzahatınızı anlayamadık Sayın Başkan. Siz, İçtüzüğe uyulması için Sayın Cumhurbaşkanına yazı mı yazdınız?

BAŞKAN- Evet.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Meclise şikâyet ettiniz Cumhurbaşkanına.

NAZİF BORMAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Başbakana.

BAŞKAN- Başbakana. Hükümet Başkanına dedim Sayın Erbilen.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Ha, hükümet başkanına.

BAŞKAN- Yazılı sorulara gününde yanıt verilmesi, somut yanıt verilmesi gerekir dedim.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Yanlış anladım efendim. Evet.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sen değnekçi başı mısın da durduğun yerde soru soran? Otur da ona göre sor hiç olmazsa.

BAŞKAN- Evet, okuyoruz lütfen.

KÂTİP-

Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in "Gaz Tüplerinin Yenilenmesiyle " ilgili sözlü sorusu.

BAŞKAN- Sayın Erbilen, lütfen oturur musunuz efendim? buyurun efendim. Ayakta hakikaten durulmaz Genel Kurulda.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Öyle bir usul mü var? İçtüzükte öyle mi yazar?

BAŞKAN- Öyle alışkanlık haline getirmeyin.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Hayır, öyle bir usul var içtüzükte?

BAŞKAN- Bu koltukları yaptığımızı göre, bir iş için...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Tamam oturacağız.

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla)- Bir de tesbih verin kendine.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Onu yaptın başka. O içtüzükte de Meclis Başkanının nasıl seçildiği yazılı, ama nasıl alındığı yazılı değil.

BAŞKAN- Alışkanlık haline getirmeyin efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Şimdi bu da aynıdır. Koltuklar varsa hep oturacak değiliz ya.

BAŞKAN- Mümkün mertebe oturulur efendim. Yani dikkat dağıtılmaz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Ama ayakta da durulur yani.

BAŞKAN- Evet okuyunuz lütfen.

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Dikkat dağılmasın Sayın Erbilen otur yerine.

BAŞKAN- Meclisin ciddiyeti var Sayın Erbilen. Hepimiz buna uymak zorundayız. Başkanından milletvekiline, vatandaşına kadar. Evet buyurun.

KATIP -

DONEM: II
YIL : 3

SORULDUĞU TARİH: 8 Aralık 1992
SOZLU SORU NO: 15/3/92

DEMOKRAT PARTİ GAZİ MAGUSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYTAÇ BEŞEŞLER'İN "GAZ TUPLERİNİN
YENİLENMESİ İLE İLGİLİ SOZLU SORUSU.

1. Ülkemizde her gerektiği yerde yaygın olarak kullanılan Likid gazın k nduğu tüplerin 1974 yılından bu yana KKTC'de kullanıldığını ve böylece imal yılının 1974 yılı öncelerine gittiğini ve t p eskiliğinin 20 yıla kadar vardığını, standart  l u olarak tüplerde 15 yılın geçmemesi gerektiğinin kabul edilmesi gerektiğine göre TUPLERİN YENİLENMESİ KONUSUNDA BAKANLIğINIZIN ÇABASI VAR MI? VARSA NELERDİR?
2. Uzun süre dolup boşalan tüplerin dibinde toplanan kükürt bileşimlerinin tabaka halinde tüpleri ağırlık olarak etkilediğini biliyor musunuz?

Biliyorsanız dolun tesislerinde gerekli tedbirleri alıp gaz tüketicilerini korumayı ve Net 10 Kg gaz doldurulmasını sağlayacak tedbiri düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Evet Sayın Bakan buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANI İLKAY KAMİL - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Beşeşlerin sorduğu soruya özet bilgilerle şu şekilde cevap vermek mümkündür. Likit gaz bilindiği gibi 'D' sınıfı bir akaryakıttır. Likit gazın nakliyesi, ithalat ve depolanmasının düzenlenmesi, muhafaza edilmesi, satışı ve gaz tüplerinin denetlenmesi Bakanlar Kurulunun 4-6-1980 gün ve Ç-416-80 Sayılı Kararıyla yayınlanan bir tüzükle düzenlenmiştir. Bu Tüzüğe göre tüpler imal yılından on yıl sonra 35 kilogram santimetre kare basınçla teste tabi tutulur. Bunu takriben beş yılda bir gözle muayene ve 10 yılda tekrar aynı şekilde teste tabi tutulmaları gerekmektedir. 1983-1992 döneminde yaklaşık 45 bin adet tüp Kıbrıs Türk Petrolleri Limited Şirketi uzmanları tarafından teste tabi tutulmuştur. Bu testler halen sürdürülmektedir. Yapılan araştırmada Türkiye Cumhuriyetinde de Türk Standartları Enstitüsü standartlarına göre sözkonusu tüplerin denetlenmesi aynı şekilde yapılmaktadır. Likit gaz tüplerinin diplerine biriken tortular bu testler veya gaz değiştirme sırasında temizlenmektedir. Tüzüğe göre tüp dolumunda +, - 100 bir gaz kabul edilir. Saygılarımla arz ederim. Meclisin bilgisine.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yazılı soruya döndüğüne göre Sayın Bakan, yazılı soru gibi oldu gecikmeli bir kopyasını rica edebilir miyim?

İLKAY KAMİL (Devamla) - Tabii tabii.

BAŞKAN - Efendim son bir sözlü soru var. Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilen'in özel bir bankanın yönetim kurulu başkanlığı yapmasıyla ilgili sözlü sorusu.

KÂTİP -

DONEM: II
YIL : 3

TARİH: 28 Ekim 1992
S.S.NO: 10/3/92

DEMOKRATİK PARTİ GAZİ MAGUSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AYTAÇ BEŞEŞLER'İN, "UBP LEFKOŞA MİL-
LETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA ERBİLEN'İN, OZEL BİR
BANKANIN YONETİM KURULU BAŞKANLIĞINI YAPMASI"
İLE İLGİLİ SÖZLÜ SORUSU.

- Soru 1. UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilen'in, Özel Bir Bankanın Yönetim Kurulu Başkanı olduğu, tarafınızdan biliniyor mu?
- Soru 2. Doğru ise özellikle Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesi Başkanlığını yapan bu Sayın Milletvekilinin Komite Başkanlığını devam ettirmesi sizce doğru mudur?

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kime sordunuz bu soruyu Sayın Aytaç?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başbakana.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başbakan yok efendim. Sayın Başbakana sorduğuna göre o cevap verecek. Bana sorsan sana cevap verecektim. Ama sormadığına göre.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) (Devamla) - Sen masumsun sen burda. Onur için Başbakan cevap verecek.

Sayın Başkan, usul hakkında?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Soruya sahip olan Başbakan burda değil efendim.

BAŞKAN - Buyurun, buyurun. Evet buyurun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Siyaset boşluk kaldırmaz dostum.

BAŞKAN- Usul hakkında konuşun efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu soruyu sorduğumdan bu yana tam yedi hafta geçti.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sekiz hafta.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Bunun iki haftası Meclis birleşimleri açıldı kapandı. Bu gündem maddesine gelmeden Meclis tatile girdi. Ancak, bu bir sözlü soru idi. Araştırmaya hiç gerek olmayacak tarzda gayet basit. Evet, duydum, Mustafa Erbilen bir bankanın idare meclisi başkanıdır. İki, ben onu Bütçe Plân Komitesi Başkanı yapmakla doğru hareket ettim demesi lâzımdı veyahut da yanlış hareket ettim, görevden alıyorum demesi lâzımdı.

TOKAY KEREM (Lefkoşa)(Yerinden)- Başbakan mı komisyon başkanı tayin eder?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Sayın Başbakan ...

BAŞKAN- Lütfen usul hakkında söylemek istediğinizi...

TOKAY KEREM (Yerinden)(Devamla)- Mustafa Erbilen'i Başbakan mı komite başkanı yaptı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Gayet tabii. Parti Başkanı değil mi canım?

TOKAY KEREM (Yerinden)(Devamla)- Yok canım öyle birşey.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Ne münasebet kim yaptı? Kim yaptı?

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Ama sen şimdi bizimle dalga geçersin- Daha dün seçildin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Uyuyorsun sen yahu. Sen daha dur bakalım. Kimin ne yaptığını öğreninceye kadar biraz vakit geçecek.

BAŞKAN- Sayın Beşeşler usule uyun efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Biraz vakit geçecek. Çekin Sayın Başkan. Buradan cevap vereceğim de ondan sonra müdahale edersin. Şimdi burada ...

TOKAY KEREM (Yerinden)(Devamla)- Nasıl? Yani komisyonun iradesini siz ...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Başbakan yardımcısı Sayın Bakana bir sözüm yok. Aslında, gıyabında da söylemek istemedim. Ama geldiğinde tekrar ederim de sözlerimi.

MİLLİ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI (Yerinden)- Bir zaman edersin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Sayın Başbakan, Hükümet Başkanını bu kürsüden Meclis İçtüzüğüne uymaya davet ediyorum. Kendisine, bir ifade kullanmak istemiyorum, kınama ifadesini ama, teessüfle karşılıyorum. Tam altı hafta bana cevap vermemesini ...

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Adam yerine koymadı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Bu Meclise saygısızlık sayıyorum ve geçtiği zaman, önümüzdeki hafta Sayın Başbakandan cevap bekliyorum. Teşekkür ederim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Bu soru orda durduğu müddetçe girmez bu salona Sayın Beşeşler. Sorular sıralandı....

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; daha önce bu konuda...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Yani, bu soru beni de direkt alâkadar ettiği için ben cevap verebilir miyim?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Hayır efendim. Kesinlikle etmez alâkadar Erbilen'i.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Hayır efendim.

BAŞKAN- Şimdi fikir mi değiştirdiniz?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Hayır, prensip...

BAŞKAN- Az önce başka söylüyordunuz. Şimdi başka söylüyorsunuz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Direkt beni alâkadar ettiği için ...

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Hiçbir şekilde. Sen hasbel kader ismen ordasın.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Benim de cevap hakkım var.

MUSTAFA KARPASLI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Hesap versin efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Sen hasbel kader ismen burdasın.

BAŞKAN- Buyurun.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Yalnız benim de cevap hakkım var yalnız burada Sayın Başkan.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Senin en küçük bir suçun yok ki.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

BAŞKAN- Yalnız kişileri, bir dakika Sayın Başkan, kişileri adam yerine koymama sözkonusu değil Sayın Erbilen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Ha, onu ordan söylesin.

BAŞKAN- Meclisi adam yerine koymaktır sözkonusu olan. Burdaki milletvekilidir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla)- Onu ordan söyleyecekse söylesin de cevaplandırayım. İsterseniz söz verin.

BAŞKAN- Onun için Meclisi adam yerine koymaya çalışmamız gerekir.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Demokrat Parti Başkanı olarak konuşuyorsunuz yoksa Meclis Başkanı olarak?

BAŞKAN- Hayır efendim. Meclis Başkanı olarak konuşuyorum.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Onda anlaşalım.

BAŞKAN- Evet. Adam yerine koyma lâfı zannederseniz gereksizdir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla)- Hayır, onu kürsüden söyleyin cevaplandırayım.

BAŞKAN- Her milletvekili için aynı şey sözkonusudur. Hangi milletvekili olursa olsun. Buyurun Sayın Atakol.

TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden)-
Sayın Beştaşlar de zavallısın dedi onu duyan yok.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla)- Hayır, hayır, bu
konuda masum. Bu konuda masumdur. Zavallıcık.

ERDAL ONURHAN (Yerinden)(Devamla)- Masum demediniz
sabahleyin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla)- Hayır, hayır efendim.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Atakol.

ERDAL ONURHAN (Yerinden)(Devamla)- Zavallı dediniz.
Onu duyan yok.

BAŞKAN- Karşılıklı konuşmayalım efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Zavallı kendisi.

KENAN ATAKOL (Devamla)- İçtüzük...

BAŞKAN- Sayın Onurhan burdan konuşabilirsiniz.

KENAN ATAKOL (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletve-
killeri; İçtüzüğümüz açıktır. Bir sözlü soru zamanında ya-
nıtlanmazsa yazılı soruya dönüşür. Bu bir. İkincisi de bu
soru sorulduktan sonra Bütçe görüşmeleri başlamıştır ve iki
haftaya yakın da bütçe görüşmeleri sürmüştür. her gün olmak
kaydıyla, her iş günü olmak kaydıyla ve bütçe görüşmelerinden
sonra da ilk toplantı bugün yapılmaktadır. Sözlü soru, yazılı
soruya dönüştüğüne göre, bu soruya da yazılı cevap gelecektir
Sayın Başbakan tarafından. Ben bunu burada söylemek istiyorum.
Salında başbakan yoktur. Ama esas olan budur. İçtüzük buna
amirdir. Dolayısıyla bu sözlü sorunun cevabı da yazılı olarak
Meclise geçecektir. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederiz Sayın Bakan. Başka söz vermeye gerek...

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa)(Yerinden)- Amma zor soru sormuşsun.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Başkan, efendim konuşma hakkı istiyorum.

BAŞKAN- Hayır efendim. Sayın milletvekilleri;...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- benim konuşma hakkım var. Sayın milletvekilleri beni direkt alâkadar eden bir mevzuda benim de konuşma hakkım vardır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yoktur hakkın. Hiç alâkadar etmez.

BAŞKAN- Efendim, sözlü soruya yanıt verilir veya verilmez efendim. Hükümet Başkanının vekili yanıt verdi.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla)- Burada, beni direkt alâkadar eden bir konuda benim de söz hakkım vardır.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla)- Hiç hakkın yoktur.

BAŞKAN - Hayır efendim. Sözlü soruya yanıt verilir veya verilmez efendim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Hiç alâkası yoktur.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Yok efendim.

BAŞKAN - Hükümet Başkanının vekiline yanıt verdi.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Sataşma olarak kabul ettim. Mustafa Erbilen adına direk birşey var.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Birşey yoktur.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Hayır efendim, hayır efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Var tabii.

BAŞKAN - Siz sataşma olarak söz istiyorsunuz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Evet direkt birşey var.

BAŞKAN - Buyurun o zaman.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)(Devamla) - Mustafa Erbilen'in bu konuda en ufak bir suçu yoktur!

BAŞKAN - Sataşma ise, sataşma kabul ediyorsanız, onu uygun görüyorum.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Aytaç Beştaş iki aydır muntazam olarak her gün bir soru yeniliyor ve ismimi bu kürsüde dile getiriyor. Bugün de aynı şekilde masumdur

zavallı da dedi, bizi zavallı yerine de koydu. O bakımdan kendi zavallılığını ortaya koydu. Şimdi aynı şekilde Sayın Beşeşler, Sayın Serdar Denktaş İçişleri Bakanı olduğu zaman kendinin de direk veya indirek karısından dolayı bazı şirketlerle ilişkisi olduğundan dolayı 11 tane kum-çakıl tesisini kendi şirketlerine verdiğiğinde aynı hassasiyeti göstermiş olsaydı alınından öperdim kendini. Onun için söyleyecek başka birşey yoktur.

BAŞKAN - Erbilen bu muydu usul hakkında sataşma hakkında vereceğiniz yanıt?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Amma gerekçe ha!

TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)(Devamla) - Sataşma kimde var?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Söz istiyorum.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa)(Yerinden) - Bulalım ve gidelim.

BAŞKAN - Sayın Erbilen; bu muydu vereceğiniz yanıt?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Evet buydu benim cevabım.

BAŞKAN - Bunu başka şekilde de verebilirsiniz efendim. Kendiniz dışarda konuşabilirsiniz, Genel Kurula getirmenize gerek yok bunu.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Tamam efendim, Genel Kurula getirdik.

BAŞKAN - Genel Kurulu meşgul ediyorsunuz Sayın Erbilen.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Evet meşgul ediyoruz.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

BAŞKAN - Kuliste konuşabilirsiniz efendim bunu.

MUSTAFA ERBİLEN(Yerinden)(Devamla) - Ne münasebet?

BAŞKAN - Altı hafta evvel de konuşabilirdiniz.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Şimdi konuşmak içimden geldi.

BAŞKAN - Sataşma var mı? Yoktur.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bu 11 tane kum çakıl hikâyesini bir buçuk sene kadar önce Sayın Erbilen...

BAŞKAN - Lütfen kısa olarak verin efendim, yanıt verin.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Evet efendim, gayet rahat olun.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Rahat ol Sayın Serdar Denktaş.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bundan bir buçuk sene önce sözlü ve yazılı olarak başkanınıza bildirdik ve konuştuk ve bu tartışmaların neticesinde de istifa

ettiğimi biliyorsunuz. Zamanında ben de bir bankanın başındaydım. Milletvekili seçildikten sonra o bankanın başından istifa ettim. Eğer bugün yeniden bir bankanın başına geçecek olsam milletvekili olarak, ilk önce milletvekilliğinden istifa ederim. O kadar erdemimiz de vardır Sayın Erbilen. O ocaklar konusunda eğer herhangi bir iddianız varsa, buyurun meclis araştırmasını açın...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Meclis araştırması açın. Hodri meydan.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Ve araştırın, ama hemen yapın sayın Erbilen.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Verdiğiniz misal üzerine...

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Neyi verdim misal Sayın Erbilen?

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - 11 tane kum çakıl tesisi verdiniz kendi şirketlerinize.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 9 tane, 9 tane.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Menfaat sağlayacak şekilde.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - 9 tane kum çakıl tesisini Sayın Erbilen...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - 8 olmamış da 9 oldu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Meclis araştırması ver diyor. Nasıl daha?

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bu konuda...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Kendi şirketlerine verdi. Ben daha bir menfaat vermedim kendi bankama.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - ama kendi bankan...
Sayın Erbilen...

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden)(Devamla) - Evet.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bu konuda bizim alnımız açıktır. Meclis araştırmasını da derhal açtırın ve bunun araştırmasını yapın. Herhangi birine menfaat sağlamışsak, bunun hesabını da vermeye hazırız. Bunun hesabını derhal vermeye hazırız biz, alnımız o kadar açıktır. Bu araştırmayı da açtırmanızı hassaten rica ediyorum ben sizden. Çünkü böyle çıkıp çıkıp Serdar Denktaş da onu yaptıydı, bilmem kim de bunu yaptıydı demek kolaydır, çamur atmak çok kolaydır. Ama o karikatürde çizdirdiğiniz gibi biz yıkanırız tertemiz çıkarız, ama siz zor çıkarsınız. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Lütfen daha fazla konuyu değiştirmeyin efendim. Size de mi sataşma var?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - 112/2'ye göre gayet tabii sataşma değil, önerge sahibi olarak söz alma hakkım var.

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Sakin ol. Sen zavallı.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Vallahi Meclis uygulaması görüyoruz, örnekler güzel.

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANI EŞBER SERAKINCI
(Yerinden) - 112/2'yi ne karıştırın? Alâkası yok.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Erbilen ben size durumunuzla ilgili aynı ifadeyi kullanacağım tekrar yanlış anlamayın zavallı demedim. İcraatta sorumluluğunuz yok, onu ifade ettim efendim. Sizin sorumluluğunuz yok buna. Siz Cumhurbaşkanı da olmak istersiniz, siz Maliye Bakanı da olmak istersiniz bu bankanın başında olduğunuz halde.

EŞBER SERAKINCI (Yerinden)(Devamla) - 0 kelime tamamdır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - 0 ise önemli değildir. Ama sizi oraya atayan adamın sorumluluğu, kişinin sorumluluğu var. Burada...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Devlet anlayışı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın Başbakanın sorumluluğu var. Onu vurgulamaya çalışıyorum. Zavallılığınız yoksa, siz zavallı olur musunuz efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Devlet ve siyaset anlayışını.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Maşallah Gazetenin Başkanı, Bankanın Başkanı, Bütçe, Plân Komitesi Başkanı, vardı geçen gün etiketleriniz. Onu orada söyledim. Onu özellikle...

BAŞKAN - Sayın Beşeşler; daha fazla ayrıntıya girmeye gerek yok efendim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tabii efendim ifade ederim.

BAŞKAN - Ne demek istediğinizi söylemiş oldunuz.

Sayın Erbilen'den isterdim ki daha önce orda kullandığı sözü tekrar getirsin kürsüden zabıtlara geçrisin ben de cevap vereyim. Ama onu kullanmadı. İyi oldu tabii.

Sayın Başkan değerli milletvekilleri; Serdar Denктаş Bakanlık döneminde ne yaptığına dair arkadaşım çıktı kürsüden size anlının açıklığı ile cevap verdi ve hodri meydan dedi Buyurun getirin gündeme biz de onu görelim, araştıralım ama onunla beraber yine araştırma yapalım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Diğer araştırmaları da yapalım.

AYTAÇ BEŞEŞER (Devamla)- Gene yapalım, kimin akça pakça olduğu meydana çıksın.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Benim önerim durur. Nerde o milletvekili, bakanların aldığı mallar?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve Sayın Denктаş...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Bizimki durur orda.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve Sayın Denктаş milletvekili olur olmaz istifa ettiğini söyledi. Erkeklik budur işte.

MUSTAFA ERBİLEN (Lefkoşa) (Yerinden) - E,
karısı başındaydı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Karısı ile ne
ilgisi var Sayın Erbilen?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; bu konuyu kapatmış
bulunuyoruz. Tekrar ediyorum yazılı ve sözlü sorulara
İçtüzüğün emrettiği günde yanıtlar verilirse bu
tartışmalara da gerek kalmaz ve Meclis de meşgul
edilmez efendim. Bunlar asgari görevdir. Söylemek
zorundayım bunu Meclis Başkanı olarak. Boşuna
İçtüzük yapılmaz.

Şimdi Görüşülecek Tasarı ve Önerilerle Komitelerden Gelen Diğer İşlere Geldik.

IV. GÖRÜŞÜLEN TASARILAR

Sayın milletvekilleri; bu kısımda Mal
Düzenleme ve Tahsilatın Hızlandırılması Geçici
Kurallar Yasa Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve
Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu görüşülecektir.

Sayın Komite Başkanı buyurunuz. Raporunuzu takdim
ediniz.

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI
MUSTAFA ERBİLEN- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

CUMHURİYET MECLİSİ
EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN
MALİ DÜZENLEME VE TAHSİLATIN HIZLANDIRILMASI
(GEÇİCİ KURALLAR) YASA TASARISINA (Y.T.NO:218/3/92)
İLİŞKİN RAPORUDUR

Komitemiz 7, 21 ve 23 Aralık 1992 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda Mali Düzenleme ve Tahsilatın Hızlandırılması (Geçici Kurallar) Yasa Tasarısını ek'te sunulan gerekçe ile ilgili Bakan ve yetkililerden aldığı bilgiler ışığında görüşmüş, ayrıca konu ile ilgili kurum ve kuruluşlardan gelen görüşleri de değerlendirerek tasarı üzerindeki çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının 5'inci maddesini fıkralar yönünde yeniden düzenlemiş ve (4)'üncü fıkrasına bağlı cetvelde yer alan vergilendirme dönemleri itibarıyla matrah artırımına esas alınacak oranları 1980 ve 1985 vergilendirme dönemi için (her iki dönemde dahil) %50 olarak yeniden düzenlemiş; ve,
1986 vergilendirme dönemi için %45
1987 vergilendirme dönemi için %40
1988 vergilendirme dönemi için %35
1989 vergilendirme dönemi için %30
1990 vergilendirme dönemi için %25
1991 vergilendirme dönemi için %20 olarak yeniden düzenlemiş ve maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının 8'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında, indirimden yararlanabilmek için başvurunun iki ay içinde yapılması ve ödemenin altı aylık sürenin sonuna kadar yapılması öngörülmekteydi. Komitemiz, yukarıda belirtilen iki aylık süreyi üç ay, altı aylık süreyi de sekiz ay olarak düzenlemiş ve yasanın diğer maddelerinde de iki ay ve altı ay olarak belirtilen süreleri üç ay ve sekiz ay olarak değiştirmiş ve 8'inci maddeyi oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz, Tasarının Bakanlar Kurulunun saptayacağı ve Resmî Gazete'de ilân edeceği bir tarihte başlayarak yürürlüğe gireceğini öngören "Yürürlüğe Giriş ve Yürürlükten Kaldırma" maddesini Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe gireceği yönünde düzenlemiş ve oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının diğer maddelerini yapmış olduğu teknik ve biçimsel düzenlemelerle birlikte oyçokluğuyla kabul eden Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

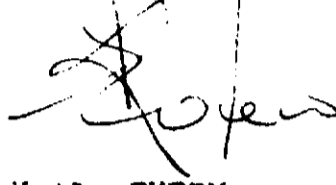
Komite üyelerinden Sayın Taşkent Atasayan, Sayın Kenan Akın, Sayın İsmet Kotak ve Sayın Ergün Vehbi tasarıya ret oyu kullanmışlar ve gerekçelerini Genel Kurulda açıklayacaklarını belirtmişlerdir.

- 4448 -

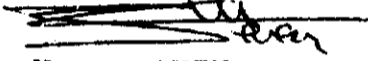
Komitemiz, Tasarının sunulan Rapor ışığında değerlendirerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

Mustafa ERİBİLEN
(Başkan)

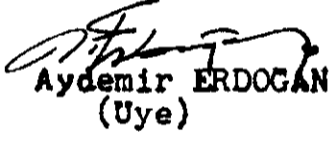
Kutlu EVREN
(Başkan Vekili)

Kenan AKIN
(Üye)

Taşkent ATASAYAN
(Üye)

Aydemir ERDOĞAN
(Üye)

Mustafa HACIAHMETOĞLU
(Üye)

İsmet KOTAK
(Üye)

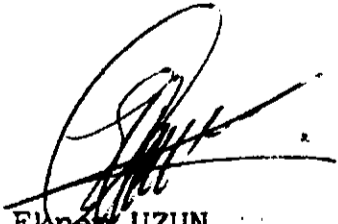
Gülin SAYINER
(Üye)

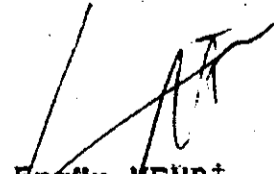
Muharrem SOYLEMEZ
(Üye)

Ruhsan TUĞYAN
(Üye)

Ergün UZUN
(Üye)

Ergün YENBİ
(Üye)

MALİ DÜZENLEME VE TAHSİLATIN HIZLANDIRILMASI
(GEÇİCİ KURALLAR) YASA TASARISI İÇDÜZENİ

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

- Madde 1. Kısa İsim
Madde 2. Kapsam
Madde 3. Amaç
Madde 4. Tefsir

İKİNCİ KISIM

Matrah Düzeltilmesi ile Vergi Ceza ve
Gecikme Zammı

- Madde 5. Beyana Dayanan Tarhiyatlarda Özel Pişmanlık Uzlaşma
ve Vergi Tahsili
Madde 6. Re'sen, İkmalen veya İdarece Tarbiyata Bağlı Tutulmuş
ve İtiraz Altında Olan veya İtiraz Süresi Dolmamış Tar-
hiyatlar ile Vergi İnceleme Safhasındaki Vergilerde
Özel Uzlaşma
Madde 7. Herhangi Bir Tarhiyat Türünde Vergilendirme İşlemi
Yapılmamış Olan Yükümlülerin Tarhiyatlarında Özel
Uzlaşma
Madde 8. Tahakkuk Etmiş Vergi, Ceza ve Gecikme Zamlarının
Odenmesi Halinde Ceza ve Gecikme Zammı İndirimi

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kişilerin Servet Beyanında Özel
Uzlaşma

- Madde 9. Servet Bildiriminde Bulunanlar Hakkında Uzlaşma
Madde 10. Başvurmayan veya Eksik veya Yanlış Bilgi Verenlerle
İlgili İşlemler
Madde 11. Servet Unsurlarında Değer Bildirimi, Hesaplama ve
Kayıtlara İşlenme Yöntemi

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kurumların Emtia Stoklarının ve Diğer Ekonomik
Kıymetlerinin Beyanında Özel Uzlaşma

- Madde 12. Emtia Stoku ve Diğer Ekonomik Kıymetlerin Düzenlenmesi
ve Kayıtlara İşlenmesi
Madde 13. Emtia Stokları ve Diğer Ekonomik Kıymetlerin Değerleme
Yöntemi

BEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Kurallar

- Madde 14. Başvuru Şekli ve Başvuruların Nereye Yapılacağı.
Madde 15. Bazı Kamu Alacaklarının Silinmesi
Madde 16. Özel Uzlaşma Kurallarından Yararlanma Koşulları
ve Verginin Odenmesi

ALTINCI KISIM

Son Kurallar

- Madde 17. İndirilemeyecek Giderler
Madde 18. Gelir ve Vergi Dairesinin Yetkileri
Madde 19. Usûl ve Esaslar
Madde 20. Yürütme Yetkisi
Madde 21. Yürürlüğe Giriş ve Yürürlükten Kaldırma

MALİ DÜZENLEME VE TAHSİLATIN HIZLANDIRILMASI
(GEÇİCİ KURALLAR) YASA TASARISI

GEREKÇE

GENEL GEREKÇE :

Gerek Kıbrıs Lirasından Türk Lirasına geçiş gerekse 1980 yılından sonra hızlanan enflasyon nedeniyle işletmelerin bilançolardaki ekonomik kıymetler gerçek değerlerinin çok altında kalmıştır.

Bu konuya çözüm getirmek amacıyla 1990 yılında Yeniden Değerleme ve Mali Düzenleme yasası yürürlüğe geçirilmekle işletmelerin amortismanına bağlı kıymetlerinin yeniden değerlendirilmesine , bu yeni değerler üzerinden yükümlülüklerce amortisman indirimi talep edilmesine ve yeniden değerlendirme sonucu oluşan değerlerin işletme bilançolarına dahil edilmesine olanak sağlanmıştır.

Hazırlanan bu Yasa Tasarısıyla da gerçek değerlerinin altında kalmış işletmelere ait emtia stoklarının yeni değerleri üzerinden beyan edilerek işletme hesaplarına dahil edilmesi; ayrıca kayıt dışı kalmış servet unsurlarının da beyan suretiyle ekonomiye enjekte edilmeleri ve Vergi İdaresi ile yükümlü arasındaki ihtilâflı veya ödenmemiş vergilerin ödenmesinin hızlandırılması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ:

- 1- Tasarının 1.maddesi, kısa isim olarak Yasa'nın ismini düzenlenmektedir.
- 2- Tasarının 2. maddesi, Yasa kapsamını düzenlemekte ve Yasa kurallarından yararlanmanın yükümlülerin isteğine bağlı olduğunu açıklamaktadır.
- 3- Tasarının 3. maddesi, Yasanın amacı olan 1980 ile 1991 vergilendirme dönemleri arasındaki dönemlerde gerçek veya tüzel kişiliğe sahip vergi yükümlülerinin gerek kişisel gerekse işletmelerine ait mali durumlarında yapacakları düzenlemelerin türlerini açıklamaktadır

4452

- 4- Tasarının 4. maddesi, Yasada yer alan tabir ve kelimelerin tanımını yapmaktadır.
- 5- Tasarının 5. maddesi, Gelir ve Vergi Dairesine yükümlülerce verilen ve Daire tarafından "Beyanen Tarhiyat" veya "İkmalen Tarhiyat" esasına göre vergilendirilen matrahların belli oran, kıstas ve koşullarda artırılmasına, zarar beyan etmiş olanların ise saptanan matrahlar üzerinden vergi ödemelerine, olanak tanımakta buna karşılık matrah artırım yapıları vergilendirme dönemleri için Dairece vergi incelemesi yapılmamasını kurala bağlamaktadır.
- 6- Tasarının 6. maddesi, Yasanın kapsamına giren vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Dairece re'sen, ikmalen ve idarece-tasfiyat işlemine bağlı tutulmuş ve Yasanın yürürlüğe giriş tarihinde itiraz altında bulunan veya itiraz süresi bahse konu tarih itibarıyla henüz dolmamış veya vergi inceleme işlemleri safhasındaki vergilerin ve vergi cezalarının belli kısımlarının öngörülen esas ve koşullarda ödenmesinin yükümlülerce yapılacak başvuru ile kabul edilmesi halinde geri kalan vergi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçileceği ve başvuru vergilendirme dönemleri ile ilgili vergi incelemesi işlemlerinin aynı dönemler için tekrar yapılamayacağını kurala bağlamaktadır.
- 7- Tasarının 7. maddesi, Yasanın kapsamına giren vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak herhangi bir kaynaktan vergiye bağlı gelir elde eden ancak Yasanın yürürlüğe giriş tarihine kadar vergi yükümlülüğü kaydı için gerekli yasal zorunlulukları henüz yerine getirmemiş veya ilgili vergilendirme dönemleri hususunda yıllık beyanname vermemek suretiyle vergi tarhiyat işlemleri gerçekleştirilememiş yükümlülerin Daireye başvuruları, yıllık beyanname vermeleri ve saptanan matrah sınırlarının altında olmayan bir matrah üzerinden hesaplanacak vergi, vergi cezası veya gecikme zammını öngörülen sürelerde ödemeyi kabul etmeleri halinde vergi cezası veya gecikme zamlarının % 50'sinden vazgeçileceğini ve vergilendirme konusu dönemin daha sonra gelen zaman içerisinde aynı dönemlerin inceleme kapsamına alınmayacağını kurala bağlamaktadır.

- 8- Tasarının 8. maddesi, Yasanın yürürlüğe girdiği tarihi itibarıyla Dairece tarh ve tahakkuk ettirilen veya etmiş olan ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin tamamının ödenmesi ve bu vergilere isabet eden vergi cezalarının ve bunların gecikme zamlarının % 50'sinin Yasanın yürürlük tarihinden başlayarak dört aylık eşit taksitlerle ödenmesi halinde geriye kalan cezalar ile gecikme zamlarının silineceğini kurala bağlamaktadır.
- 9- Tasarının 9. maddesi, gerçek kişi statüsündeki yükümlülerin kısmen veya tamamen beyan dışı bırakılmış oldukları servet unsurlarının Daireye beyan edilmesi ile ilgili olarak başvuruya ilişkin süre, şekil ve koşulları düzenlemekte ayrıca servet unsurlarının belgelenmesi ile vergilendirme yöntemini açıklamakta ve bu maddede öngörülen hususları gerektiği gibi yerine getiren yükümlülerin Yasa'nın yürürlük tarihinden önceki dönemleri ile ilgili "servet beyanı esasına göre vergilendirme" işlemine bağlı tutulmayacakları kurala bağlanmaktadır.
- 10-Tasarının 10. maddesi, öngörülen sürede başvurmayan veya 9. maddede belirtilen diğer gerekleri kısmen veya tamamen yerine getirmeyen veya yanlış beyanda bulunan veya beyan ettiği hususları kanıtlayamayan yükümlülerin vergi incelemesi işlemlerinden muaf tutulmasına ilişkin kurallardan yararlanamayacağını kurala bağlanmaktadır.
- 11-Tasarının 11.maddesi, yükümlülerin beyan edecekleri her türlü servet unsurlarının türlerine göre değer bildirim esas ve yöntemlerinin nasıl hesaplanacağı ve kayıtlara nasıl işleneceği açıklanmakta, hibe veya eşdeğer mal karşılığı iktisap edilen malların da beyan edilmesi gerekliliğine karşın bunların değerlerinin bu Yasa amaçları bakımından safi servet değeri kapsamında vergiye tabi tutulmayacakları kurala bağlanmaktadır.

- 12- Tasarının 12. maddesi, kurum statüsündeki işletmelerin 1991 vergilendirme dönemi sonu itibariyle işletmelerinde mevcut olduğu halde hesaplarına kısmen veya tamamen kaydedilmemiş veya düşük bedel ile kaydedilmiş emtia stoku ile diğer ekonomik kıymetlerin miktar ve değerlerinin yeniden düzenlenmesini ve hesaplara işlenmesinin yöntem ve koşullarını açıklamakta ve bu işlemler dolayısıyla sermayeye ilâve edilecek miktarın, bazı koşullara uyulması kaydıyla, işletme ilgilileri bakımından vergiye tabi tutulmayacağını kurala bağlamaktadır.
- 13- Tasarının 13. maddesi, 1992 vergilendirme döneminin başlangıç tarihi itibariyle emtia stoku ile emtia türü dışında kalan ekonomik kıymetlerin türleri bakımından değerlendirme yöntemlerini kurala bağlamaktadır.
- 14- Tasarının 14. maddesi, bu Yasa kurallarından yararlanmak isteyen yükümlülerin başvurularını Gelir ve Vergi Dairesinin ilgili şubelerine yapacaklarını kurala bağlamaktadır.
- 15- Tasarının 15. maddesi, çeşitli nedenlerle tahsili olanaksız hale gelen ve toplamı 100.000,-TL'ni aşmayan bu Yasa kapsamındaki kamu alacakları ile 50.000,-TL altındaki aynı türdeki alacakların silinmesini kurala bağlamaktadır.
- 16- Tasarının 16. maddesi, Yasa kurallarından yararlanmak için öngörülen süreler içinde başvuran yükümlülerin yararlanma ve verginin ödenmesine ilişkin koşulları düzenlemekte, bu koşullara uymayacak olanlara uygulanacak usûl ve esasları kurala bağlamaktadır.
- 17- Tasarının 17. maddesi, bu Yasa kurallarından yararlanmak için başvuran yükümlülerin ödeyecekleri vergiler ve vergi cezaları ile bunlara ilişkin gecikme zâmları veya faizleri ile sair giderlerin vergi anaçları bakımından gider yazılamayacağı kurala bağlanmaktadır.
- 18- Tasarının 18. maddesi, Gelir ve Vergi Dairesinin vergi kayıplarını önlemek, gidermek veya işlemleri düzeltmekle ilgili yetkilerini düzenlemektedir.
- 19- Tasarının 19. maddesi, Yasanın uygulanmasında gerekli görülecek usul ve esasların Maliye İşleri ile ilgili Bakanlıkça belirleneceğini kurala bağlamaktadır.
- 20- Tasarının 20. maddesi, yürütme yetkisini düzenlemektedir.
- 21- Tasarının 21. maddesi, Yasanın yürürlüğe giriş tarihi ve yürürlükten kalkma süresini düzenlemektedir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Komite Başkanı.

Sayın milletvekilleri; söz isteyen?... Sayın Atasayan, Sayın Kotak. Buyurun Sayın Atasayan.

(Meclis Başkanı Hakkı Atun, Başkanlık Kürsüsünü Meclis Başkan Yardımcısı Dr. Vehbi Zeki Serter'e devreder.)

TAŞKENT ATASAYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması Yasa Tasarısını görüşmeye başlıyoruz. Ben grup adına Komisyonda görev yapan bir kişi olarak, bu Yasaya çok kısa olarak ret gerekçelerimizi söyledikten sonra, benden sonra söz alan arkadaşlar daha geniş şekilde Yasayı elleyeceklerdir.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; iktidar son zamanlarda özel sektöre şirin görünmek için bazı icraatlar yapamaya çalışmaktadır ve Mali Düzenleme Yasası, Stok Affı Yasası ne dersiniz deyin ama esas isim olarak denen Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması Yasası iktidar tarafından özel sektöre sağlanan bir nimetmiş gibi lânse edilmeye çalışılmaktadır ancak öyle bir konu mevzu bahis değildir. Bizim bu Yasayı reddetme gerekçelerimiz içeriği incelendiğinde hiç de gerekçede anlatıldığı gibi olmadı, asıl amacın tahsilât olduğu artık ortaya çıkmaktadır. Bütün hikâye batmış olan kamu maliyesine nerede ne koparabilirsen kopar felsefesi ile bu Yasa gündeme getirilmiştir. Kısa bir süre için belki biraz rahatlık gelebilir düşüncesi ile bu Yasa keşfedilip, düşünülüp taşınılıp buraya getirilmiştir ne çıkarsa kabildinden. Yani sıçanın bilmem nesinin denize faydası vardır hikâyesinden şey edilmiştir.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)-
Nasıl şirin görüneceğiz öyle ise? Sen diyorsun ki şirin
görünmek için yaptım.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - İşte onun için yaptın
ama işte öyle değil. Esasında bu memlekette mali
düzenlemeye...

SALİH COŞAR (Yerinden)(Devamla) - Sabah söylediğin-
den vazgeçtin.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - İhtiyaç vardır ama
enflasyon mahkemesi ile beraber gelmesi lâzım. Vaatte
bulundunuz. Biz enflasyon muhasebesine getireceğiz dedi-
niz komisyonda ama ona inanmıyoruz. Eğer hakikaten bu
görüşte samimi olsaydınız o yasa da bu Yasa ile beraber
geçirmek elinizdeydi. Yasanın ikinci kısmında belirtilen
matrah düzenlemesi ile, dördüncü kısımda işletmelerin
emtia stokların güncel değerlere getirilmesi konusunun
aynı çerçevede değerlendirilmesi gerekirken, ayrı ayrı
ele alınarak kişi ve kurumlara iki kez vergi ödemesi ge-
tirilmektedir, iki kez düzeltme yani iki ceza verilme-
tedir. Eğer buna ceza demek isterse. Eğer samimi olsay-
dınız çünkü matrahla, matrah tespiti ile stoku birbi-
rinden ayırmak kolay değildir. Matrah, yani bilançolar
çıkarken, stok muhakkak surette gözönünde bulundurulur.
O stoktan dolayı bir matrah çıkmıştır, şimdi o matrahı
düzeltiyor, dönüyor ondan sonra da bir de stokunda düzelt-
me diyorsunuz ki bu bir dublikasyon ve bu Yasanın cazi-
besini ortadan kaldırmaktadır.

Ayrıca tasarıda gerçi yüzde dıştan ekonomiye kadar enjekte etmek için yurt dışındaki servetlerin memlekete getirilmesi için ilk öneri de %5'ti. Bu %2'ye düşmüştür. Ama eğer bu memleketin, eğer kaynağa ihtiyacı varsa ve dışta da servetleri varsa nasıl olursa olsun bundan herhangi bir vergi almak gerekmezdi. Daha cazip hale getirilebilirdi. Bir kaynakla bu para buraya getirilerek ekonomiye enjekte edilebilirdi. Biz o iddiadayız ki bu Yasa amacına yönelik olarak çalışmayacaktır ve baştan ölü doğacaktır. Kısaca bizim bu Yasaya ret gerekçemizin birincisi stokların ve matrahların iki katı... yani matrahlarda bir düzenleme yapılması ondan sonra stoklar için tekrar bir düzeltme istenmesi. Ayrıca dıştaki servetlerin içe gelişinde herhangi bir bedel ödenmesi ve en önemlisi de bu Yasa ile beraber enflasyon muhasebesinin beraber gelmemesi bizim bizim ana ret gerekçelerimizdir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Atasayan teşekkür ederim. Sayın Kotak buyurun efendim.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hür Demokrat Parti açısından biz bu Yasanın içeriğine girmek niyetinde değiliz. Komitede de görüşlerimizi işaret ettik. Bu yasanın mevsimsiz ve gereksiz bir yasa olduğuna inanıyoruz. Henüz çalışanların, memur, öğretmen, polis ve işcinin sırtında bir enflasyon ateşi, enflasyon yükü varken belirli bir kesime sürekli olarak, teşviklerle, yardımlarla, kolaylıklarla yaklaşmak ve bir de stok affına gitmek sureti ile belirli bir zümreye belirli avantajlar getirmek bizim görüş ve düşüncelerimize tersttir. Bugün börtro mahkumlarından çatır çatır vergileri geçmişte alınmaktaydı, bugün alınmaya devam etmektedir. Ve 1993'de de gene vergi yükünün vergi ateşinin çalışanların sırtında bırakılacağıyan beyan ortadadır.

Biz henüz bu konularda Bütçe Meclisten geçtiği halde bir bilgiye sahip değiliz. Ne acıdır. Bugün sendikalarla görüşmelerin sürdüğüne dair bilgiler de verilmektedir. O sendikalar ki bir bölümü asgari ücret görüşmelerinde işçiyi mahkum etmişlerdir. Ve oybirliği ile bu endekslere uymayan asgari ücrete evet diyebilmişlerdir. Bugün kalkıp memur hakları, öğretmen, polis hakları geriye kalan hükümet yetkilileri ile görüşmeye çaba harcamaktadırlar. Hangi yüzle bunu yaptıklarını ben gerçekten merak etmekteyim. İşçiyi Asgari Ücret Komitesine mahkum edenlerin, geriye kalan komitelerde çalışanların lehine herhangi bir hak alabileceklerine ben inanmıyorum. Dolayısıyla bu Yasanın bugün ele alınmasının büyük hata olacağına ve bu Meclis Gündeminden çıkarılmasına önce çalışanların yaşam koşullarını düzeltmek sureti ile olaya yaklaşılmasını tercih ettiğimizi de vurgularız. Bu Yasa görüşülürse,ret oyumuzu vereceğimizi belirtiriz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İsmet Kotak.
Buyurun Sayın Borman.

NAZİF BORMAN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bu Yasa Tasarısı üzerinde uzun uzadıya konuşmak kabil. Ama bu safhada gereksizdir. Bu Yasa Tasarısı esasında ne için önümüze geldi? Bu soruları sorduğumuzda hızlı enflasyon veyahut fiyat artışları sonucunda yıpranan işletme değerlerinin firmalar olsun, şahıslar olsun, mal ve ticari işlemlerinin bir ölçüde vergi vermemek için tecelli eden sonuçlarınının karşılanabilmesi amacını taşıyor, gördüğüm kadarı ile.

Yani bu mali düzenlemeden ziyade bir vergi affı, kaçırılan matrahların mükelleften gönüllü olarak beyanı ve bu gönüllü beyan üzerine de mükellefin bir miktar vergi vermesi şeklindedir. Özeti bu. Dolayısıyla önümüze gelen bu Tasarı bir nevi vergi affıdır. Yani bugüne kadar matrahlarını beyan etmemiş kişilerin, matrahlarını gönüllü olarak beyan etmeleri, türlü şekillerle beyan etmeleri ve bir oranda bunları kayıtlarına geçirebilmelerine matuf bir tasarı. Esasında düşündüğümüzde bugün ülkede iş alemini tedirgin eden nokta bu değil, bu noktaya nasıl geldiğidir. Bu noktaya nasıl geldiği de sarihtir. Enflasyonun, devamlı fiyat yükselişleri işletmelerin varlıklarını yıllar itibarıyla kemirmiş ve işletmelerde zahiri olarak vergi vermektense, bu değerleri gizlemek suretiyle hayatlarını idame ettirmeye çalışmaları sonucunda, ortaya çıkan olumsuz bir tablonun mevcudiyeti. Hakikat olan bu. Peki bunu düzeltmek için böyle bir tasarı buna bir çare getirebilir mi? Geriye dönük olarak buna elbette evet cevabı verilebilirdi.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden)
Daha başlamadık.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Geriye dönük buna evet cevabı verilebilir, ama hakikatta bugün iş hayatının kişi olsun, kurum olsun sıkıntısı nedir? Bunların sıkıntısı devamlı yıpranmakta olan değerlerinin, revalüe edilerek, yeniden değerlendirilerek ki bu konuda bir yasamız var, o daha da mütakâmil hale getirilebilir. Bilânçolarını reel olarak, ortaya çıkmaları sağlanmalıdır kanaatimce. Yani bugün bilânço değerlerini hazır varlıkları olsun, taşınabilir, taşınamaz varlıkları olsun, stokları olsun, sermayeleri olsun, ilânihayet bütün bilânço kıymetlerini yeniden değerlemek bir sistem, bir yasal düzenleme

meselesidir. Bu yapıldığı takdirde kişiler ve firmalar reel olarak kazançlarından gerekli karşılıkları ayırmak suretiyle kendilerini güvenceye aldıktan sonra bana öyle geliyor ki vergi o zaman hızlanabilir, vergi alışı o zaman hızlanabilir. Çünkü işletmeler, firmalar hakiki durumlarını, gerçek durumlarını ortaya koyacaklardır, ve vergi kaçırmalarına olanak yoktur ondan sonra. Ama siz onları reel olarak mal varlıklarının her yıl değerlendirme fırsatını yasal olarak vermeniz lâzım. Yani halk tabiri ile enflasyon oranında ortaya çıkan ticari kârlarından bir düşürme yaptıktan sonra vergiye dahil gelirin saptanması. Soru budur. Piyasanın da sorusu bu. İş aleminin beklediği faaliyet de budur. Ama Sayın Başbakanın sekiz maddelik ekonomik reformu programı açıklandığında bu birinci maddeyi teşkil ederdi. Onun yarısı önümüze geldi geçmişe evet. Ben size söyleyeyim. Bu Tasarı kesinlikle amacına, hedefine ulaşamaz çünkü esasen mal varlıklarını bir defa tespit ettikten sonra kanuni gözetim altına girecek olan bir işletme, bundan sonra bunun bedelini de ödemek durumunda olacağı için şimdiye kadar nasıl açıklamışsa, enflasyondan kendisini koruması için yine saklamaya devam edecektir.

O halde bu Tasarının ekonomiye ve dolayısıyla işletmelere ve kişilere hiçbir yarar getirmeyeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Ve tamamen getireceği bazı olumlu sonuçlar da geçicidir. Ve şöyle bir olumsuzluk daha çıkacak. Dürüst kişiler bu Yasa ile cezalanmış olacak.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Her zaman olduğu gibi.

NAZİF BORMAN (Devamla) - Dürüst kişiler hakikaten cezalanacak ve bir katmerli ceza daha bugüne kadar gülünççe vergisini beyan edip ödeyen kişi, kadmerli cezalanacak. Bunca yıldır ödüyor vergisini. Ben kaçırıyorum vergimi ama 10 yıl sonra birtakım avantajlarla bu vergiyi verme imkanı veriliyor güzel birşey. Esasında yapılması da lazım ama eksik. Dolayısıyla bugün eğer işletmelere, firmalara veyahutta kişilere mevcut değerleri koruyacak oranda yeniden değerlendirme imkanı vermezsek hesapları, blançoları değerlendirme imkanı yasal olarak verilmezse ne esnafın ne ticaret erbabının kazanacağı hiçbirşey yoktur. Ve bu Yasada öngörülen gerekçenin tam tersi bir sonuçla karşılanacaktır. Bu görüşten hareket edersek hakikaten çok büyük menfi tesirlerini de diğer programla da görüyoruz. Yani bugün 5 Yıllık Kalkınma Planında önümüze milli gelir hesapları geliyor. Efendim ulusal ekonominin blançosu gelebiliyor. Ama bu rakamları DPÖ nerden sağlıyor? Bu rakamları işte şirketlerin beyan ettikleri hesaplardan çıkarıyor. Bu hesaplar madem ki yanlıştır o zaman bütün bu senaryo ve yapılan plan program da yanlıştır. Bu bakımdan da bu dediğim yeniden değerlendirilmesi konusunun daha önemli bir şekilde ele alınması lazım. O zaman hakikaten ülkenin hesabı kitabı sarıh olarak, reel olarak ortaya çıkacak ve bugün zahiri olarak kar yaptığını söylediğimiz ve kendisinden vergi istediğimiz kişilerin hakikaten de

zarar ettiklerini de bildiğimiz halde yasal mevzuat odur diye üstlerine gidebiliyoruz. Bu da bir noktada ülkenin kalkınmasını da engeller. yeni yatırımcıların gelmesini de engeller. Yeni yatırımların yapılmasını da engeller. Bugün siz eğer 70 lira kar ediyorsanız ve bu 70 liranız safi, 70 liranız vergiye tabi ise diyelim ki %40'ını vergi olarak veriyorsunuz ne tutuyor %40'ı? 28 lira vergi veriyorsun. Hakikaten bu 70 lira karınız sizin izafidir. Çünkü %70 enflasyon var zaten. Yani olmayan bir parayı vergilendiriyorsunuz. Bu Yasanın ortaya çıkmasının sebebi bundandır. Reel olarak karları vergilendirmediğimiz için, işletmelerin de yaşamlarını sürdürebilmek için, birtakım muhasebe oyunlarına gidiyorlar. Bu realiteleri gizlemeye imkan yok. Aksi halde iflas edecek. Hepsi iflas edecek. Ve Bütçe görüşmelerinde de ben, bu soruyu ortaya attım. Bu konuda en büyük günah bu hesapları tutan kişilerdedir. "Chartered Accountant" müessesesi dediğimiz bazı kişiler tarafından yozlaştırılmıştır. Bu yolları, bu usulleri onlar ortaya çıkarıyorlar ve hali ile hem resmi organlar, Vergi Daireleri, Maliye Bakanlığı yanıltılıyor. Hem de ekonomik alanında olumsuz durumlar ortaya çıkıyor. Bence yapabileceğimiz en güzel şey blanço değerlerinin hiç olmazsa yılda bir kez, hatta iki yılda bir kez yeniden değerlendirilme imkanını yasal olarak kişilere, şirketlere verelim ve bütün blançolar artık şeffaflaşsın reel duruma gelsin.

Herkesin nesi varsa ortaya çıksın ve ona göre göreceğiz ki vergi tahsilatımızda çok daha yüksek noktalara çıkabileceğiz. Bugün paranın, pulun nerde olduğunu kimse bilmez. Allah ile şahıs kendisi bilir. Çünkü bütün bilançolar zahiridir, reel değildir. Bu konularda ben de Sayın Kotak'ın görüşüne katılıyorum. Fazla birşey getirecek değildir bu Yasa Tasarısı ve göreceksiniz beyanlarını verecek kişi dahi ortaya çıkmayacak. 1990 yılında Yeniden Değerlenme Mali Düzenleme Yasasını geçirdiğimizde yine aynı heyecanla geçirmiştik. Ama gördük ki yıllar geçti ve bu konuda fabrikasının demirbaşının yeniden değerlendirilmesini isteyen kişi çok az müracaat etti Vergi dairesine. Bu olayı yaşadık. Niçin müracaat etmedi? Ondan vergi mi alınacaktı? Hayır etmedi. Dolayısıyla bizim yapabileceğimiz hakikaten reel işletmelerin, reel baza oturacak şekilde değerlerini bilançolarında göstermelerini sağlamak olmalıdır ve bu kesintisiz ileriye dönük olduğu zaman hem ekonomi birbirini iyi denetleyebilecek, hem de gerek kamu maliyesi bakımından, gerekse ekonominin geliştirilmesi bakımından ve ülkenin istatistiklerinin reel olması bakımından çok büyük yararları olacaktır. Bu konuda gerçi parantez içindedir benim şeylerim, Yasa Tasarısı ile direkt değil, ama yapılması gerekenin böyle olması gerektiğini düşündüğüm için vaktinizi aldım. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Borman. Buyurun Sayın Atay A.Raşit.

ATAY A. RAŞİT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözkonusu yasa ile ilgili olarak, ben de kısaca bir-iki söz söylemek istiyorum. Şöyle ki bildiğiniz kadarı ile bu Yasa Taslağı hazırlandığı dönemlerde

Herkesin nesi varsa ortaya çıksın ve ona göre göreceğiz ki vergi tahsilatımızda çok daha yüksek noktalara çıkabileceğiz. Bugün paranın, pulun nerde olduğunu kimse bilmez. Allah ile şahıs kendisi bilir. Çünkü bütün bilançolar zahiridir, reel değildir. Bu konularda ben de Sayın Kotak'ın görüşüne katılıyorum. Fazla birşey getirecek değildir bu Yasa Tasarısı ve göreceksiniz beyanlarını verecek kişi dahi ortaya çıkmayacak. 1990 yılında Yeniden Değerlenme Mali Düzenleme Yasasını geçirdiğimizde yine aynı heyecanla geçirmiştik. Ama gördük ki yıllar geçti ve bu konuda fabrikasının demirbaşının yeniden değerlendirilmesini isteyen kişi çok az müracaat etti Vergi dairesine. Bu olayı yaşadık. Niçin müracaat etmedi? Ondan vergi mi alınacaktı? Hayır etmedi. Dolayısıyla bizim yapabileceğimiz hakikaten reel işletmelerin, reel baza oturacak şekilde değerlerini bilançolarında göstermelerini sağlamak olmalıdır ve bu kesintisiz ileriye dönük olduğu zaman hem ekonomi birbirini iyi denetleyebilecek, hem de gerek kamu maliyesi bakımından, gerekse ekonominin geliştirilmesi bakımından ve ülkenin istatistiklerinin reel olması bakımından çok büyük yararları olacaktır. Bu konuda gerçi parantez içindedir benim şeylerim, Yasa Tasarısı ile direkt değil, ama yapılması gerekenin böyle olması gerektiğini düşündüğüm için vaktinizi aldım. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Borman. Buyurun Sayın Atay A.Raşit.

ATAY A. RAŞİT (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözkonusu yasa ile ilgili olarak, ben de kısaca bir-iki söz söylemek istiyorum. Şöyle ki bildiğiniz kadarı ile bu Yasa Taslağı hazırlandığı dönemlerde

bu Yasa Tasarısından etkilenecek ilgili çevreler veya ilgili meslek kuruluşları Yasa ile ilgili görüşlerini ve içeriğinin ne getirip, ne götüreceğini irdeleyen görüşlerini ortaya koymuşlardı ve düşünce ve temenni bu görüşlerin dikkate alınacağı, en azından alınması gerektiği doğrultusunda idi. Fakat Yasa sonuçlandırılmış şekli ile, bu hale geldiğinde görüyoruz ki maalesef bir-iki rütuş dışında, Yasanın içeriğinde esasına müteallik gerekli değişiklik yapılmamıştır. Yapılan küçük rütuşlar ise sadece matrah üzerinden alınması öngörülen yüzdelerde bir oynama, bir rütuş yapılmıştır. Bir de Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren süre ile ilgili bir değişiklik yapıp süre biraz daha uzatılmıştır. Oysa ki bu Yasanın iş çevrelerine ve dolayısıyla de ekonomiye getirmesi beklenen temel iyileştirme ve temel unsur maalesef gözardı edilmiştir. Bu da bizi ister istemez, şu düşünceye sevketmiştir. Bu Yasa da günü kurtarma bir palyatif tedbir olmaktan öteye gitmeyecek bir yasa olarak görülmektedir. Çünkü bu ülkede yıllardır devam eden enflasyonu dikkate alarak geçmişe yönelik hazırlanan bu Yasa ileriye yönelik hiçbir şey getirmemektedir. Kaldı ki benden önceki konuşmacıların da ifade ettiği gibi bu Yasada bir de düplikasyon, mükerrerlik vardır. Beyan edilmesi beklenen stoklardan belli bir yüzdeler. %5 olarak bir ödeme yapılması beklendiği gibi tabii stokların artırılması ile kâr zarar bilançolarında gösterilecek olan vergi matrahlarında da otomatik olarak bir değişiklik olacağı için

Bu kez onların üzerinden de bir ikinci vergilendirme sözkonusudur. Yani burada amaç gördüğümüz kadarı ile şimdiye kadar bir ihmal sonucu süre gelmiş olan bu anomaliyi düzeltmekten öteye 91 yılına kadar bir anlamda kamu maliyesine geriye dönük bazı katkıları, gelirden öteye bir şey ifade etmemektedir. Oysa ki Sayın Bakanın da bu kürsüden ve Bütçe Komitesinde de sürekli olarak vurguladıkları bir temel sorunumuz var ülke ekonomimiz açısından. Bu da kaynak yetersizliğidir. Bu kaynak yetersizliği bir anlamda kalkınmakta olan bizim ülkeler gibi ülkelerde de büyük ölçüde dış kaynaklara bağımlıdır. Bu dış kaynakların, yine bu Yasanın içeriğinde belirtilen servet ve sermaye transferleri falan konusunda ise hiçbir iyileştirme görülmemektedir. Şimdi bu kaynakların buraya gelip, burada yatırıma dönüşmesi halinde yine şimdiye kadar bu Yasanın içeriğinde de kabul edildiği gibi, geçmiş 15 yılın anomalisini bundan sonraki dönemde yaşayacak demektir. İleriye yönelik muhtemel yatırımcılara ne verilmektedir? Bu Yasanın içeriğinde bununla ilgili hiçbir şey yoktur. Olaya bir başka açıdan baktığımızda, yine Sayın Bakanın Bütçe görüşmelerinde vurguladığı gibi 93 yılı içerisinde %60 enflasyon oranını baz aldıkları vurgulanmıştır. Bu %60 rakamına nerden bakarsanız bakın, yine Bütçe görüşmelerindeki konuşmalarında da anlatmaya çalıştığım gibi, bu ülkenin Türkiye'ye göre bir başka büyük dezavantajı vardır. O da ulaşım maliyetlerindeki aşırı, diğer komşu ülkelere göre yüksek oluşumdur. Ulaşım maliyetlerinden bu yükseklik, hali ile maliyetlere yansımaları ve bizdeki enflasyonu Türkiye'dekinden 7-8 hatta bazan 10 puan daha yukarıya çekmektedir. Bu da gösteriyor ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisinde enflasyon Türkiye'dekinin 10 puanın üzerinde seyretmesi halinde %70-80'lere bali olacaktır. %70-80 enfasyon yaşanan bir ekonomide %35-40 gibi oranlarda vergi tahsil edilme yoluna gidildiğinde, bu rakam toplam hatta %110-120'ye çıkmaktadır. %110, %120. Bugüne kadar yıllardır iş hayatında, hiçbir iş sektöründe %120, %150'nin üzerinde kâr

sağlayabilecek bir işletme veya bir iş sahası düşünemiyorum, bu mümkün değil. Sonuç olarak şunu söylemeye çalışıyorum. Vergi toplamak devletin görevidir, vergi vermek vatandaşın görevidir. Ancak bu konuda gerçekçi olursanız, karşılıklı bir konsensus içerisinde ve ülkenin ekonomik koşullarını dikkate alarak yasalar ve vergi sistemleri düzenlenirse eğer bu vergi tahsilatları alan için de, ödeyen için de çok daha rahat bir ortamda, düzeye getirilmiş olur. Bu maalesef yapılmamıştır, yapılmamaktadır ve bu yasada da maalesef bu durum düzeltilmemiştir. Ülkedeki işletmelerin ve ticaret sektörünün etkilendiği, enflasyon konusu konuşulurken değişik vesilelerle denilmiştir ki, işte bu işletmeler banka kredi faizleriyle enflasyonu bir anlamda kamufle ediyorlar. Bu da bence geçerli bir mazeret veya geçerli bir sebep olamaz. Çünkü yine biraz önce de belirttiğim gibi, eğer bu ülkede dış kaynağa ihtiyaç varsa, bu işletmelerin kendi öz kaynaklarını kullanmaya teşvik etmeniz lâzım. Halbuki bu görüş ve mentalite içerisinde ve bu Yasa ile öz kaynağını kullanan işletmeler cezalandırılmaktadır. Bunu anlamamak, görmemek, tespit etmemek mümkün değildir. Buna rağmen yine de bir anlamda biraz önce de söylediğim gibi günü kurtarmak için, sanki verilmiş bir söz, biran önce yerine getirilecekmiş gibi o sözü yerine getirmek için böylesine belli bir noktaya kadar gelen,

Fakat ileriye yönelik ülke çıkarlarına, ülke ekonomisi çıkarlarına hiçbir fayda getirmeyecek bir yasa hazırlanmış oluyor. Bizim önerimiz bu Yasanın her halükarda hızlandırılmış bir stok muafiyet affını veya sistemini içerecek bir şekilde gündeme getirmiş olması ise ve bu ileriye yönelik üç yıl, beş yıl gibi bir zaman dilimine bölüştürülerek bu konuda geçmişin getirdiği sıkıntı ve birikimler bu suretle geleceğe yönelik üç-beş yıl zarfında ve ondan sonraki dönemlerde de rahat ve yumuşak bir inişle tamamlanmış ve iş alemine de, ticaret alemine de bu konuda rahatlama getirilmiş olurdu.

Sonuç olarak şunu belirtmek istiyorum. Bu Yasanın içeriği ile siyasi iktidarın sözcülerinin ifade ettikleri düşünce maalesef uyuşmamaktadır. Tam bir tezat içerisindedir ve tabiri caizse de bir aldatmaca olarak görülmektedir. Bunun, temenni ederim, bunun önümüzdeki yılda cddiyetle ele alınıp hızlandırılmış stok muafiyet affı konusunda bu Yasanın içeriğine yerleştirilmesi gerekir. Aksi halde bu ülkeye dış kaynak getirmeyeceği gibi bu ülkedeki kaynakları da tutmak mümkün olmayacaktır. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Atay A.Raşit.
Başka söz almak isteyen var mı efendim? Buyurun Sayın Bakan.

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sayın milletvekillerimizi dinledik. İki partiden konuşmacılar var. Bir parti tabii sosyal demokrat parti hüviyetinde Sayın Kotak Hür Demokrat Parti adına konuştu. O doğrudan bu Yasaya karşıdır.

Böyle bir yasanın gereksiz olduğunu söylemiştir. Çalışanların vergi yükü altında olduğunu ifade etmiştir ve demiştir ki, çalışanlar vergi veriyor bu memlekette siz, kime ne bağışlıyorsunuz? Söylemek istediği o idi. Satır aralarında onu söyledi.

Şimdi Demokrat Partiden üç arkadaşımız konuştu. Üç arkadaşımızın konuşmaları da ilginçtir, birbirinden farklı. Bir tek ortak noktaları var konuşmalar içerisinde. Diğer sıfatları saymayacağım şimdi. Daha başka sıfatlar da kullandılar ama, bu Yasa yetersizdir, bunun devamı sözkonsudur. Devamı olmadığına göre bunun bir anlamı da yoktur. Bu bir aldatmacadır diyenler de var.

Şimdi, bu Yasanın devamı olacaktır. Onu komisyon safhasında da, çeşitli beyanatlarımızda da açıkladık. Ülkemizde %60'larda seyreden bir enflasyon var. Yıllardır bu enflasyon komik bir şekilde devam etmektedir. Bu enflasyon devam ederken, elbette ki sermayenin de korunması lazımdır. Biz, bunun bilincindeyiz ve bunun korunması gerektiği hususunu da müteaddit defalar açıkladık. Yalnız ülkede enflasyon olması kazançların saklanması gerektirmeyeceğini ve kazançların saklanmasının mübah olmayacağını da biz açıkladık.

Basında açıkladık. Bu ülkede enflasyon var, ama kazançların saklanması da mübah değil, saklanmaması lâzım. Şimdi..

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Saklatmayın, saklatın diyen mi var?

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam efendim, müsaade eder-seniz Sayın Adaoğlu bu kürsüden açıklayacağız. Bu ülkede beyan sistemi çalışmaktadır, bağımsız mali müşavirlik sistemi çalışmaktadır. Bu sistem dünyanın beğendiği, uyguladığı bir sistemdir ve bu sisteme geçmek için Türkiye, örnek olarak veriyorum. 40 yıl beklemiştir. 40 yılda geçilmiştir bu sisteme. Bizim ülkemizde eskiden beri bu sistem vardır ve güzel bir sistemdir. Ancak gerek enfasyon saiki ile, gerek başka saiklerle kazançların gerektiği şekilde hesaplara yansıtılmadığı da bir gerçektir. Bunu saklamanın da bir anlamı yoktur. Çünkü bu gerçek olmasaydı bu ülkede, ne başka ülkelerde vergi incelemesi diye bir mekanizma, vergi incelemesi diye bir çalışma yapılmazdı. Beyanlar alınırdı, beyanlar işlenirdi ve ona göre her şey güllük gülistanlık devam eder. Bütün ülkelerde beyan sistemi olmasına rağmen, o beyanlarda eğer açıkça iğne ile gösterilerek değil, eşeleyerek değil, açıkça takdim edilen beyanda bir saptırma varsa, onun incelenmesi fevkalade doğaldır ve bu yapılmaktadır ve bunun için yasalarımızda da amir kural var. 12 sene diyor bunu yapabilir. 12 senelik bir periyod içerisinde bunu yapabilir.

Başkan salonun şeyini sağlarsanız devam edeceğim.

BAŞKAN - Buyurun efendim, buyurun.

SALİH COŞAR (Devamla) - Burada ciddi konular konuşuyoruz onun için dinlemeyecekler dışarı çıkabilirler.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Konuşmacı haklı bu konuda.

SALİH COŞAR (Devamla) - Geniş bir kitleyi ilgilendiren bir konuyu tartışıyoruz.

ATAY AHMET RAŞİT (Lefkoşa) (Yerinden) - Ekonominin tümünü.

SALİH COŞAR (Devamla) - Tamam efendim görüşlerimizi açıkça söylüyoruz. Siz söylediniz, biz de söylüyoruz. Şimdi ülkemizde her müessesede olduğu gibi inceleme konusu da bir ekip, bir eğitim meselesidir. Bu ekip ve eğitim meselesi bu ülkede de belli bir dönemden sonra başladı. Bu ülkede 82'den sonra başladı. 82'ye kadar böyle bir gerek hissedilmedi, yapılmadı. 82 den sonra elemanlar yetiştirilmeye çalışıldı, elemanlar yetiştirildi, bu elemanlar daha sonra terfi almak için, kendilerine daha iyi imkânlar buldukları zaman, ülke ekonomisi gelişirken, bunlar başka taraflara başvurular, ayrıldılar. Yeneden eleman yetiştirmek gerekti ve netice itibarı ile bu ülkede vergi incelemesi ciddi bir şekilde yıllık olarak en azından bir ön inceleme dahi yapılamamıştır. Dolayısıyla bu birikim vardır. Bu safhada vergi daireleri nasıl işler? Duruma göre işler. Vergi Dairesinde 'X' işletme yaptığında, bir duyum yapılır, bir ihbarda bulunulur ve bir tanesi o dcsyayı açar, başlar yaprakları çevirmeye. Duyum 90 içindir, 90 için ihtiyaç çıkar 89'u çevirir. 89'da ulaşamazsa 88'i çevirir. Çünkü bu hakkı var. Nereye kadar? 12 sene geriye. Neticede bu gün geldiğimiz noktada yeni bir sistem arayışına girmek istiyorsak, evela mevzuda bir çizgi çizmek mecburiyetindeyiz.

Çünkü o duruyor. O Demokles'in Kılıcı gibi herkesin kafasında duruyor bugünkü duyum ve geriye ne oluyor?

X için duyum var, Y için duyum var, için duyum var. Neticede ne oluyor? Yakaladığımızı mı incelettireceğiz? Bizim bu Yasayı esas getirmekteki amacımız 1991 itibarı ile bu çizgiyi çekmektir. Bu bir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Olan oldu, torba doldu.

SALİH COŞAR(Devamla) -Zinciridir Sayın Adaoğlu. Biz, açık kalplilikle onu söylüyoruz. 3000 şirket var. Çarp 12. 36.000 yaprak. Kim inceleyecek bu 36.000 yaprağı? Bu mümkün değildir. Bu bir. İki; bizim incelemelerimizde, istatistik olarak incelemelerimizde matrah farkları doğmakta mıdır? Doğmaktadır. Memurların farklı maaşını da rastgele sistemle, randım sistemle yaptık. Her yıl için yaptırдық. İstatistik vardır. O istatistiki bilgileri de sunduk. Gerek iş çevreleri ile yaptığımız temaslarda, gerek muhasiplerle yaptığımız temaslarda, gerek komite safhasında biz bu istatistiki bilgileri de verdik. Meraklı arkadaşlara da verebiliriz. Yani biz bu istatistiki çalışmayı yaptığımızda gördük ki gerçekten bu matrahlar gerçek matrah değiller. Farklılıklar var ve büyük oranda var. Hatta bazı çevrelerde tamir edilemeyecek olanlar da var. Bunlar da var.

Üçüncü bir konu, çalışanlar var, dürüst vergi verenler var. Enflasyona rağmen bütün kazancını gösterenler var. Demek ki bu konu ne idi? Bir bileşke meselesi idi. Bu işin bileşkesini bulma meselesi idi. Öyle bir bileşkesini bulacaktık ki, öyle bir ortalama katsayı faktör getirmemiz gerekir ki hem dürüst vergi veren, çalışan, ne bu işi yaptı diye kendi kendine sormasın, hem geriye dönük bu işi yaparken, büyük bir haksızlık da yapmayalım. Biz, bu görüşten hareket ederek uzun bir süre her çevre ile temas ettik. Her çevreden görüş

aldık. Üç defa, dört defa, beş defa görüş aldık her çevreden. Niçin bu zorunluluğu hissettik. Çünkü bu konu hassas idi. Bileşkeyi bulmak zordu. Onun için çok temas yaptık ve bir yerde bir denge getirdiğimize inanıyoruz. Ama diyoruz ki bunu getirmekle bu konu bitti mi? Hayır. Konu şu idi. Bu konuda da bir görüş birliği yok çeşitli çevrelerde. Biz, bunun da araştırmasını yapıyoruz. Son konuşan milletvekili arkadaşımız Sayın Raşit güzel bir kelime kullandı. Kendi öz kaynağını kullanan dedi. Kendi öz kaynağını kullananda bir aşınma var. Borçlanarak işletmesini idame ettiren de var. Fiyat var, faiz öder. O ödediğini de gider olarak zaten işler. Gider olarak işler. O zaman demek ki bu enflasyonu neye yansıtacağız? Ne oranda yansıtacağız? Bu muhasebedeki aşınmayı nasıl yapacağız? Bu dünyanın tartıştığı bir olaydır. O kadar basit bir olay değildir. %60 enflasyon var, %60 oranında şunu yapacağız, bunu yapacağız. Bu kadar basit değil bu iş. Bunun biz bilinci içindeyiz., Bunu beyan ettik, bu çalışma içindeyiz ve bu memlekette öz kaynakları ile çalışan müesseseleri enflasyona ezdirtmeme konusunda hazırlığımız olduğunu da beyan ettik ve bu dedik gelecek. Ama o gelene kadar bir yerde bu işi halletmek lazım. Biz, o düşünce ile bu Tasarıyı getirdik.

ATAY A. RAŞİT (Lefkoşa)(Yerinden) - Sayın Bakan sizin de dediğiniz gibi Demokles'in Kılıcı orda duruyor.

SALİH COŞAR (Devamla) - Teşekkür ederim, işte onu denetleyeceğiz bu yasa ile. Ne yapacaktık bu Yasa ile? Çizgiyi çekelim mi?

ATAY R. RAŞİT (Yerinden)(Devamla) - Gelecek için...

SALİH COŞAR (Devamla) - Biz getirdik. gelecek için söylüyoruz, gelecek diyoruz. Yeni tasarı getireceğiz. Onun çalışmasını yapıyoruz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Dolara, Sterline endeksleyin herşeyi kapansın bu iş.

SALİH COŞAR (Devamla) - getireceğiz efendim, getireceğiz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Zaten herşey Dolara göre endekslenir.

SALİH COŞAR (Devamla) - E, satışlar da Dolara göre endekslenir.

ATAY AHMET RAŞİT (Lefkoşa) (Yerinden) - Siz bu Yasada.

SALİH COŞAR (Devamla) - Ama biz onu getireceğiz diye bize yaptığınız tenkit, Komite safhasında da getirdiğimiz, özellikle DP'nin getirdiği argüman nedir? Onu madem getirmedi, bunu da getirme.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Birlikte getirin diyoruz.

SALİH COŞAR (Devamla) - İlgisi yok, ikisi birbirinden farklıdır.

ATAY AHMET RAŞİT (Yerinden) (Devamla) - Bu Yasa ile siz dürüst çalışana diyorsunuz ki, sen de yalancılık yap, nasıl olsa üç, beş sene sonra yeni bir af çıkacak.

SALİH COŞAR (Devamla) - Efendim ihtiyaridir bu Yasa. Bu Yasa ihtiyaridir. Biz beyanlarımızda var, temaslarımızda var. Açıkça, açık kalple ne yapacağımızı da söylüyoruz, parmağımızın arkasına saklanmıyoruz. Biz ne yapacağımızı üç adım geriden söylüyoruz, üç gün sonra ne yapacağımızı da söylüyoruz, öyle ansızın çıkmıyoruz ortaya. Biz bunu yapacağımızı beyan ettik, söyledik, ne getireceğimizi de söyledik, onu da söyledik. Teşekkür ederim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 8 sene geç kaldık.

BAŞKAN - Sayın Bakan teşekkür ederim. Nisap var mı?

KATİP - Nisap yoktur efendim.

BAŞKAN - Ad okunarak yoklama yapın lütfen.

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Belki bunun daha evvel gelmesi gerekirdi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - 8 sene geç kaldınız. Bu geçikmede senin de , benim de, devletin de rolü oldu.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Nisap sağlanmıştır Sayın Başkan.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Nisap sağladık efendim. Yapıcı muhalefet olduğumuzu isbatladık.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; nisap vardır. Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde, madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?..Etmeyenler?..Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Madde, madde okuyun efendim.

KATİP -

MALİ DÜZENLEME VE TAHSİLATIN HIZLANDIRILMASI
(GEÇİCİ KURALLAR)
YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması (Geçici Kurallar) Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN - 1'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?..Çekimser?...Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Kapsam
13/1961
9/1962
1/1963
2/1967
2/1969
10/1972
3/1973
26/1974
61/1977
8/1979
25/1979
5/1980
19/1980

58/1961
4/1963

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992

41/1976
24/1977
62/1977
11/1980
35/1983
36/1987

27/1977
13/1980

48/1977
28/1985
31/1988
31/1991

2. (1) Bu Yasa kuralları, Türk Cemaat Meclisi Şahsi Vergiler (Gelir Vergisi) Yasası, Gelir Vergisi (Yabancı Şahıslar) Yasası, Gelir Vergisi Yasası ve Kurumlar Vergisi Yasası ile bunlara ilişkin Vergi Usul Yasası ve Kamu Alacaklarının Tahsilî Usulü Yasası kapsamına giren vergiler, vergi cezaları, gecikme zamları ve beyanların yeniden düzenlenmesi ve tahsilâtın hızlandırılması hakkında uygulanır.
- (2) Bu Yasa kurallarının tümünden veya belirli kurallarından yararlanma, yükümlünün isteğine bağlıdır.

BAŞKAN - 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Amaç

3. Bu Yasanın amacı, 1980 ile 1991 vergilendirme dönemleri arasındaki dönemlerde (her iki vergilendirme dönemi dahil) gerçek veya tüzel kişiliğe sahip vergi yükümlülerinin;

(1) Beyana dayanan tarhiyat türü uyarınca beyan etmiş oldukları kazançlarının veya zararlarının;

(2) Beyan türü dışında herhangi bir tarhiyat türüne bağlı olarak yapılan tarhiyatların itirazlı veya tahakkuk etmemiş veya inceleme safhasındaki matrahlarının;

(3) Herhangi bir vergi tarhiyat türü uyarınca vergilendirilmemiş kazançlarının, Yıllık Gelir Beyannamesine bağlı olarak vergilendirilmeleri öngörülen, ancak kayıt dışı kalmış Gelir Vergisi veya Kurumlar Vergisi yükümlülerinin beyanname verme suretiyle vergiye ilişkin mali durum bildirimlerinin ve vergi ödevlerinin;

(4) Bu Yasanın yürürlük tarihinden önce ödeme süresi gelmiş halde kısmen veya tamamen ödenmemiş vergi, vergi cezası ve bunlara ilişkin olarak tahakkuk etmiş gecikme zamlarının;

(5) Yükümlülerin 31 Aralık 1991 tarihi itibarıyla kısmen veya tamamen beyan dışı kalmış servet unsurlarının beyanını ve işletmelere ait kayıt dışı veya gerçek değerinin altında kalmış emtia stoku veya diğer ekonomik kıymetlere ilişkin envanter kayıtlarının;

düzenlenmesine olanak vermek suretiyle öngörülen mali düzenlemelerin yapılması ve vergi tahsilâtının hızlandırılmasıdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; biz nisabı sağladık, ama lütfen yoklama yapın.

BAŞKAN - Evet, yapacağım. Farkındayım. Oylamaya geldiğinde yapacağım, farkındayım.

Sayın milletvekilleri; nisap yoktur efendim. Ad okunarak yoklama yapın lütfen. Biraz önce vardı, şimdi nisap düşmüştür.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri nisap vardır. Devam ediyoruz. Şu anda 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP -

Tafels

4. (1) Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe; "Gelir", Gelir ve Vergi Dairesini anlatır. "Maliye", kazanç amacıyla satılmak üzere alınan, üretilen imal veya inşa edilen her türlü taşınır ve taşınmaz mallarla ham maddeleri ve yardımcı malzemeyi anlatır; ve yarı mamül olanları da kapsar. "Mevzuat", yürürlükteki vergi yasalarında belirtilen toplam brüt kazançlardan, kurumlar bakımından yasal giderler ve indirimler düşüldükten, gerçek kişiler bakımından toplam brüt kazançlardan yasal giderler ve indirimler ile kişisel muafiyetler düşüldükten sonra vergi oranlarının uygulandığı miktarı anlatır. "Vergi Yasaları", Bu Yasanın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasında belirtilen Yasaları anlatır.
- (2) Bu Yasada yer alan diğer vergi, terim ve sözcükleri ise bu Yasanın 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasında belirtilen vergi yasalarında kendilerine verilen anlamları taşırlar.

BAŞKAN - 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATIP -

İKİNCİ KISIM

Matrah Düzeltilmesi İle Vergi Ceza Ve Gecikme Zammı
Tahsilinde Özel Uzlaşma

Beyana Dayanan
Tahiyatlarda
Özel Pişmanlık
Uzlaşma ve Vergi
Tahsili

5. (1) Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi yükümlüleri, aşağıdaki (4)'üncü ve (6)'ncı fıkralarda belirtilen vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak, Gelir ve Vergi Dairesine, Yıllık Gelir Vergisi veya Yıllık Kurumlar Vergisi Beyanamesi vermiş; ancak, Dairece, vergi incelemesi ile ilgili işlemlere henüz başlanılmamış olanlar, 1980 ile 1991 yılları arasındaki vergilendirme dönemlerine veya herhangi bir vergilendirme dönemine ait beyan etmiş oldukları matrahları veya yasal ölçülere dayanılarak bu matrahlar üzerinden hesaplanan tahakkuk ettirilmiş matrah toplamlarını, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç üç ay içinde aşağıdaki (4)'üncü veya (6)'ncü fıkralarda belirtilen esas ve kıstaslarda ancak belirtilen matrah miktarlarından az olmamak koşuluyla artırmayı kabul etmeleri ve (7)'nci fıkrada saptanan vergi oranı üzerinden hesaplanacak vergilerle ilgili bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil, süre ve koşullara uygun olarak ödemedi bulunmaları halinde, artırmada buldukları vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak daha sonraki yıllarda tahiyat yapılmaz.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarından yararlanmak için daha önce vergi incelemesi yapılmış olan yükümlüler, diledikleri takdirde, vergi incelemesi yapılan yıl için de ilgili vergilendirme döneminde en son saptanan matrahla ilgili artırmada bulunabilirler.
- (3) Yukarıdaki fıkralar çerçevesinde matrah artırımında bulunulmayan vergilendirme dönemleri için Gelir ve Vergi Dairesinin:
- (A) vergi incelemesi yapma ve buna ilişkin kuralları uygulama;
- (B) Bu Yasadan yararlanan yükümlülerden bilgi ve belge isteme ve yükümlülerin de bilgi ve belge verme zorunluluğuna uymasını sağlama;

(C) Aşağıdaki (4)'üncü fıkrada öngörülen işlemlere başlamadan önce, "Vergi Yasaları" uyarınca ikmalen vergi tarhiyat işlemi yapmak suretiyle matrah düzeltmesini gerçekleştirme hususunda, vergi yasalarındaki kurallar uyarınca işlem yapma,

hakkı saklıdır.

(4) Vergilendirme dönemleri itibarıyla matrah artırımına esas alınacak oranlar ve artırılacak asgari matrah miktarları şunlardır:

Vergilendirme Dönemleri	Artırma Oranları	Asgari Matrah Artışı Gelir Vergisi Yükümlüleri (tl)	Kurumlar Vergisi Yükümlüleri (tl)
1980 her vergilendirme dönemi için	%50	1,000,000.-	2,000,000.-
1981 " " " "	%50	1,500,000.-	2,500,000.-
1982 " " " "	%50	2,000,000.-	3,000,000.-
1983 " " " "	%50	2,500,000.-	4,000,000.-
1984 " " " "	%50	3,000,000.-	5,000,000.-
1985 " " " "	%50	3,500,000.-	6,000,000.-
1986 " " " "	%45	4,000,000.-	7,500,000.-
1987 " " " "	%40	4,500,000.-	9,000,000.-
1988 " " " "	%35	5,000,000.-	12,000,000.-
1989 " " " "	%30	6,000,000.-	15,000,000.-
1990 " " " "	%25	7,000,000.-	18,000,000.-
1991 " " " "	%20	10,000,000.-	20,000,000.-

(5) Bu madde uyarınca matrah artırımlarının hesaplanmasında, 1979 ve daha sonraki geçmiş vergilendirme dönemlerine ilişkin zarar mahsupları dikkate alınmaz ve bunun sonucunda saptanan matrahın, vergilendirme dönemlerine, yukarıdaki (4)'üncü fıkrada belirtilen esas ve kıstaslarla uygulanır; ayrıca, Gelir Vergisi veya Kurumlar Vergisi yükümlülerinin ilgili vergilendirme dönemlerine ilişkin zararları, yükümlülerin bu Yasa kurallarına dayanarak matrah artırımında bulunmaları halinde, gelecek yılların kazançlarından mahsup edilemez.

(6) Yukarıdaki (1)'inci ve (2)'nci fıkralarda belirtilen yükümlülerin matrah artırımında bulunacakları vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak vermiş oldukları Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde veya Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamelerinde ilgili vergilendirme dönemi ile ilgili (zarar mahsubu öncesi) zarar beyan etmiş olmaları halinde vergilendirme dönemleri itibarıyla bu Yasa uyarınca vergilendirmeye esas alınacak matrah miktarları şunlardır:

Vergilendirme Dönemleri:	Matrah Miktarları	
	Gelir Vergisi İİ	Kurumlar Vergisi İİ
1980 her vergilendirme dönemi için	1,000,000.-	2,000,000.-
1981 " " " "	1,500,000.-	2,500,000.-
1982 " " " "	2,000,000.-	3,000,000.-
1983 " " " "	2,500,000.-	4,000,000.-
1984 " " " "	3,000,000.-	5,000,000.-
1985 " " " "	3,500,000.-	6,000,000.-
1986 " " " "	4,000,000.-	7,500,000.-
1987 " " " "	4,500,000.-	9,000,000.-
1988 " " " "	5,000,000.-	12,000,000.-
1989 " " " "	6,000,000.-	15,000,000.-
1990 " " " "	7,000,000.-	18,000,000.-
1991 " " " "	10,000,000.-	20,000,000.-

(7) Yukarıdaki (4)'üncü ve (5)'inci fıkra kurallarına uygun olarak artırılacak veya esas alınacak matrahlar ile bu Yasanın 7'nci maddesi uyarınca beyan edilecek matrahlar yüzde otuzbeş (%25) oranında vergilendirilir. Kurumlara bu matrahlar üzerinden, ayrıca gelir vergisi kesintisi yapılmaz;

(8) Gelir veya Kurumlar Vergisi yükümlülerinin bu madde kurallarından yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce stopaj (kesinti) yoluyla ödemiş oldukları vergiler mahsup veya iade edilmez.

BAŞKAN - 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Re'sen İkmalen
Veya İdarece
Tarihiyata
Bağlı Tutulmuş
ve İtiraz Altında
Olan Veya İtiraz
Süresi Dolmamış
Tarhiyatlar ile
Vergi İnceleme
Safhasındaki
Vergilerde Özel
Uzlaşma

6. (1) Bu Yasanın kapsamına giren vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak, Gelir Vergisi ve Kurumlar Vergisi Yükümlülüklerine karşılık, Gelir ve Vergi Dairesi tarafından, re'sen, ikmalen veya idarece tarh edilmiş bulunan, ancak bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihte itiraz altında bulunan veya itiraz süresi dolmamış bulunan vergilerini, yükümlülerin, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç üç ay içinde başvurmaları ve, bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil, süre ve koşullara uygun olarak bu vergilerin %75'ini ve vergi cezalarının %15'ini ödemeleri halinde, itirazlı veya tahakkuk etmemiş vergi miktarlarının geri kalan %25'i ile bunlara ilişkin vergi cezalarının %85'inin tahsilinden vazgeçilir ve başvuru bu vergilendirme dönemleri ile ilgili vergi incelemesi işlemleri tekrar yapılmaz;

(2) Bu Yasanın kapsadığı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce incelenmeye başlandığı halde, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihe kadar tamamlanmamış olan vergi incelemeleri ile tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir. Yükümlülerin (1)'inci fıkrada belirtilen sürede başvurmaları ve bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilecek vergilerin %75'inin ve cezalarının %15'inin ödenmesini taahüt etmeleri ve bunları bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil, süre ve koşullara uygun olarak ödemeleri halinde, Verginin geri kalan %25'i ile cezanın %85'inin tahsilinden vazgeçilir ve başvuru bu vergilendirme dönemleri ile ilgili vergi incelemesi işlemleri tekrar yapılmaz;

(3) Bu maddeye göre vergi asıllarının saptanmasında bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tarhiyatın bulunduğu en son safhada belirlenmiş olan matrah miktarı esas alınır;

(4) Bu maddeye göre "incelemeye başlama" bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten en az bir ay önce defter ve belgelerin incelenmek üzere Dairenin inceleme personeline teslim edilmesi hallerini kapsar.

BAŞKAN - 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Herhangi Bir
Tarhiyat
Türünde Ver-
gilendirme
İşlemi Ya-
pılmamış Olan
Yükümlülerin
Tarhiyatlarında
Özel Uzlaşma

7. (1) Bu Yasanın kapsamına giren vergilendirme dönemlerinde herhangi bir kaynaktan vergiye bağlı gelir elde eden, ancak bu Yasanın yürürlüğe giriş tarihine kadar vergi yükümlülüğü kaydı için Daireye başvurmak suretiyle gerekli kayıt işlemleri zorunluluğunu yerine getirmemiş veya Yıllık Gelir Beyannamesini vermeme nedeni ile herhangi bir tarhiyat türüne bağlı olarak vergilendirilmeleri yapılmamış gelir vergisi veya kurumlar vergisi yükümlülerinin, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç ay içinde yazılı olarak başvurmaları ve ilgili vergilendirme dönemleri için yıllık beyanname vermeleri ve bu maddenin (2)'inci fıkrasında belirtilen matrahlardan az olmamak üzere saptanacak matrah ve bu Yasanın 5'inci maddesinin (7)'nci fıkrasında öngörülen vergi oranı üzerinden vergi yasalarına dayalı olarak hesaplanıp tarhedilecek vergiyi, vergi cezasını veya gecikme zammını, bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil, süre ve koşullara uygun olarak ödemeleri halinde, başvuru konusu vergilendirme dönemleri için vergi incelemesi veya re'sen tarhiyat yapılmaz ve bu işlemlere ilişkin vergi cezalarının veya gecikme zamlarının %50'sinden vazgeçilir;

(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkraya uyarınca,
vergi tarhiyat işlemlerine bağlı
vergilendirme dönemleri ile ilgili
vergilendirilecek asgari matrah
miktarları şunlardır:

Vergilendirme Dönemleri:	Asgari Matrah Miktarı	
	Gelir Vergisi Yükümlülere İ	Kurumlar Vergisi Yükümlülere İ
1980 her vergilendirme dönemi için	1,000,000.-	2,000,000.-
1981 " " " "	1,500,000.-	2,500,000.-
1982 " " " "	2,000,000.-	3,000,000.-
1983 " " " "	2,500,000.-	4,000,000.-
1984 " " " "	3,000,000.-	5,000,000.-
1985 " " " "	3,500,000.-	6,000,000.-
1986 " " " "	4,000,000.-	7,500,000.-
1987 " " " "	4,500,000.-	9,000,000.-
1988 " " " "	5,000,000.-	12,000,000.-
1989 " " " "	6,000,000.-	15,000,000.-
1990 " " " "	7,000,000.-	18,000,000.-
1991 " " " "	10,000,000.-	20,000,000.-

BAŞKAN - 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?...
Oyçokluğuyla kabul edilmiştir. 8.

KÂTİP -

Tahakkuk :
Etmis Vergi,
Ceza ve
Gecikme
Zamlarının
Ödenmesi
Halinde
Ceza ve
Gecikme
Zamı
İndirimi

8. (1) Bu Yasa kapsamına giren vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürürlüğe girdiği tarih dahil Dairece herhangi bir şekilde tarh ve tahakkuk ettirilen veya etmiş olan; ancak ödeme süresi geldiği halde ödenmemiş olan veya ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan bu Yasa kapsamındaki vergilerin tamamı ile bunlara isabet eden vergi cezalarının ve bunların ödenmesine kadar tahakkuk eden veya edecek olan gecikme zamlarının, (3)'üncü fıkra kuralları uyarınca ödenmesi ve uyumsuzluk yaratılmaması veya yaratılmış uyumsuzluklardan vazgeçilmesi ve ceza ile gecikme zamlarının %50'sinin ödenmesi halinde, geriye kalan cezalar ile geriye kalan gecikme zamları silinir;

(2) Bu Yasanın, 6'ncı, 7'nci ve 8'inci maddesi kurallarından yararlanan yükümlüler, bu Yasada öngörülen vergi cezası indirimi hesaplanmasında, Vergi Usul Yasasının 273'üncü maddesindeki indirim kurallarından ayrıca yararlanamazlar;

(3) Yukarıdaki (1)'inci fıkrada belirtilen indirimden yararlanabilmek için, başvurunun en geç bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç ay içinde yapılması ve tüm ödemelerin, bu Yasanın yürürlüğe girdiği ayı izleyen sekiz aylık sürenin sonuna kadar eşit taksitlerle yerine getirilmesi koşuldur.

27/1977
13/1980

BAŞKAN - 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KÂTİP -

ÜÇÜNCÜ KISIM

Kişilerin Servet Beyanında Özel Uzlaşma

Servet
Bildiriminde
Bulunanlar
Hakkında
Uzlaşma

9.(1) Gelir Vergisi Yasasının 20'nci maddesi kurallarına dayanılarak yıllık beyanname ile, aynı Yasanın 30'uncu maddesi kuralları uyarınca Servet Beyannamesi vermek yükümlülüğünde olan gerçek kişi statüsündeki yükümlüler, bu Yasanın yürürlüğe giriş tarihi itibarıyla, gerek bu beyannamelerine, gerekse Yıllık Gelir Beyannamelerine dahil etmedikleri yurt içindeki ve yurt dışındaki her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve diğer servet unsurları ile alacakları hakkında, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak, en geç üç ay içinde, Gelir ve Vergi Dairesinin öngöreceği beyanname üzerinde bildirimde bulunmaları ve hesaplanacak safi servet değerleri üzerinden, aşağıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen vergi oranının uygulanması sonucu saptanacak Gelir Vergisi miktarını, bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil süre ve koşullara uygun olarak ödemeleri halinde, bu Yasanın yürürlük tarihinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak servet beyanları esas alınmak suretiyle Gelir Vergisi Yasasının 38'inci maddesine dayanılarak vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992

Ancak, beyan edilmesi gerekli unsurların beyan dışı bırakılması halinde, ilgili madde uyarınca tarhiyat yapma ve ceza uygulama kuralları saklıdır.

(2) Yükümlülerin başvurusu sonucu gelir ve vergi Dairesinden sağlanacak beyanname üzerinde bildirimde bulunacakları servet unsurlarının bu Yasanın 11'inci maddesi uyarınca saptanacak değer toplamı üzerinden hesaplanacak safi servet miktarlarının %5'i vergi olarak tarh ve tahakkuk ettirilir.

Ancak, bildirimde bulunulacak servet unsuru türünün para, tahvil, hisse senedi ve benzerlerinden oluşan kısmının vergilendirilmesinde yukarıdaki oran yerine %2 vergi oranı uygulanır ve vergilendirilen bu miktar safi servet kapsamında hesaplanır.

(3) Bu madde kurallarından yararlanmak isteyen yükümlülerin, yukarıdaki (1)'inci fıkrada öngörülen süre içinde Gelir ve Vergi Dairesine bildirimde bulunacakları servet unsurlarını ve diğer bildirimlerini, talep edilmesi halinde, belgelenmeleri koşuldur.

(4) Servet unsurlarının doğruluğunu ve değerlerinin gerçekliğini saptamak amacıyla Gelir ve Vergi Dairesinin araştırma yapma ve kanıtlayacağı belgeler isteme hakkı saklıdır. Değerlerin gerçek dışı olması veya unsullerinden çok yüksek veya düşük beyan veya hesap edilmesi veya yükümlülerce uyumsuzluk yaratılması halinde bunların başvuruları kabul edilmez.

Ancak, Dairenin kayıtları dışında kalmış veya herhangi bir tarhiyat türü uyarınca vergilendirme işlemi yapılmamış yükümlülerin, bu madde kurallarından yararlanmaları için bu Yasanın 7'nci maddesinde belirtilen esas ve kıstaslar çerçevesinde, vergilendirme işlemi ile ilgili kuralları da yerine getirmeleri zorunludur.

(5) Bu madde amaçları bakımından "Sarı Servet" deyimi, bu Yasanın 11'inci maddesinin (2)'nci fıkrasında tanımlanmış olmak koşuluyla yükümlülerin bildirimde bulunacakları ve gelir ve vergi dairesi tarafından uygun görülecek veya doğruluğu saptanacak aktif ve pasif kalemleri arasındaki pozitif farkı anlatır.

BAŞKAN - 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?..
Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Başvurmayan
Veya Eksik
Veya Yanlış
Bilgi Veren-
lerle İlgili
İşlemler

24/1982
11/1985
67/1987
16/1989
20/1990
22/1991
14/1992
20/1992

10. Bu Yasanın 9'uncu maddesinde öngörülen sürede başvurmayan veya öngörülen diğer hususlar ile bu Yasanın 11'inci madde kurallarını tamamen veya kısmen yerine getirmeyen veya eksik veya yanlış beyanda bulunan veya bildirimlerini belgelendiremeyen Yükümlülerin, sözkonusu madde kurallarından yararlanma hakları kalkar ve bu Yasanın yürürlük tarihinden önceki Vergilendirme Dönemlerine ait servet unsurlarının elde edilmesine ilişkin kazançların vergilendirilmesi, Gelir Vergisi Yasasının 38'inci maddesi ile diğer vergi yasalarında yer alan bu kısım ile ilgili kurallar uyarınca yapılır.

BAŞKAN - 10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

KÂTİP -

Servet
Unsurlarında
Değer
Bildirimi,
Hesaplama
Ve Kayıtlara
İşlenme
Yöntemi

11. (1) Gelir ve Vergi Dairesi tarafından, bu Yasanın 9'uncu madde amaçları için öngörülecek beyanname üzerinde beyan edilecek servet unsurlarının değerlerinin bildirilmesinde aşağıdaki değerlendirme yöntemleri uygulanır:

- (A) Emtia türünde olan unsurlar, bu Yasanın 13'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkra kuralları,
(B) Emtia türü dışında kalan servet unsurunun satın alınmış veya takas veya başka bir şekilde bir kıymet vermek suretiyle iktisap edilmiş olması halinde, bunun iktisap tarihi itibarıyla maloluş bedeli;
(C) Yukarıdaki (B) bendi dışında kalan bir yöntem ile iktisap edilen unsurlar, iktisap tarihi itibarıyla takdir edilecek rayiç bedel;
(D) Borç ve alacaklar, borcun verildiği veya alındığı gündeki değeri,
esas alınarak hesaplanır.

(2) Hibe veya miras yoluyla iktisap edilen taşınmaz mallarla, İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası uyarınca eşdeğer mal karşılığı Kesin Tasarruf Belgesi veya koçan alma yöntemiyle iktisap edilen taşınmaz malların da bu Yasanın 9'uncu maddesi amaçları bakımından beyanı gereklidir.

Ancak, bunların iktisabı veya inkişafı ile ilgili yapılan yatırım harcamaları dışında, Tapu ve Kadastro Dairesi tarafından, iktisap tarihi itibarıyla saptanan rayiç değeri, bu Yasanın 9'uncu maddesinin (2)'nci fıkrası uyarınca bulunacak safi servet miktarının vergilendirilmesinde dikkate alınmaz.

41/1977
5/1981
27/1982
23/1985
3/1988
12/1989
44/1990
24/1991
53/1991
17/1992

- (3) Bu yasanın 9'uncu maddesi kurallarından yararlanmak için bildirimde bulunan yükümlülerin servet unsurları arasında yurt dışında paraları da bulunması halinde, bu paralarını bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak en geç üç ay içerisinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde faaliyette bulunan bir bankaya aktarmaları zorunludur.

Ancak sözkonusu paraların vadeli mevduat türünde olması halinde yükümlülerin bu maddede öngörülen başvuru süresi içinde Gelir ve Vergi Dairesine başvurmaları durumunda bu paraların aktarılma süresi vade bitimine kadar uzatılır.

Yukarıda belirtilen paraların döviz türünde olması halinde bunların değerlerinin saptanması, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihteki ilgili banka kuru üzerinden hesaplanır.

- (4) Bilanço esasına göre defter tutan yükümlüler, aktiflerine kaydedecekleri emtia stoku ve diğer ekonomik kıymetlerin değer miktarlarının karşılıklarını sermayelerine eklerler ve değiştirilmiş bilanço verilmesi ile ilgili işlemleri bu Yasanın 12'nci maddesinin (4)'üncü fıkrasının öngördüğü sürede yerine getirirler.
- (5) Bu madde kurallarından yararlanmak amacıyla verilen servet beyanlarında gösterilen servet unsurlarının daha sonraki yıllarda elden çıkarılmaları halinde, bunların belgelendirilmesi koşuldur.

BAŞKAN - 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

BAŞKAN -

DÖRDÜNCÜ KISIM

Kurumların Emtia Stoklarının ve Diğer Ekonomik Kıymetlerinin
Beyanında Özel Uzlaşma

Emtia stoku
ve diğer ekono-
mik kıymet-
lerin düzenlen-
mesi ve kayıt-
lara işlenmesi

12. (1) 1991 vergilendirme dönemi sonu itibarıyla bilanço esasına göre Gelir ve Vergi Dairesine hesap sunmuş olan tüzel kişiliğe sahip yükümlüler, 1991 vergilendirme dönemi sonu itibarıyla işletmelerinde mevcut olduğu halde bu hesaplarında kısmen veya tamamen kaydedilmemiş veya gerçek maloluş bedeli veya daha düşük bedel ile kaydedilmiş tüm emtia stoku ile diğer ekonomik kıymetlerin miktar ve değerlerini, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç ay içinde türlerini, niteliklerini ve değerlerini bildiren bir beyanname üzerinde Gelir ve Vergi Dairesine beyan etmeleri ve bunların bu Yasanın 13'üncü maddesi uyarınca hesaplanacak toplam değerlerinden, 1991 vergilendirme dönemi hesaplarında kayıtlı değer toplamı indirildikten sonra saptanacak değer miktarı üzerinden (2)'nci fıkrada belirtilen vergi oranının uygulanması ile saptanacak vergiyi, bu Yasanın 16'ncı maddesinde öngörülen şekil, süre ve koşullara uygun olarak ödemeleri halinde, yeni saptanan emtia stoku ile diğer ekonomik kıymetlerin miktar ve değerlerini, işletmelerinin 1992 vergilendirme dönemi başındaki envanter kayıtlarına ve hesaplarına intikal ettirebilmeler.

- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkraya uyarınca beyanda bulunmak suretiyle yükümlülerin 1992 vergilendirme döneminin hesap kayıtlarına intikal ettirecekleri yeni değerlere %5 vergi tahakkuk ettirilir.

Ancak, kayıtlara intikal ettirilecek, ekonomik kıymet türünün para, tahvil, hisse senedi ve benzerlerinden oluşan kısmının vergilendirilmesinde yukarıdaki oran yerine %2 vergi oranı uygulanır.

- (3) Bu madde kurallarından yararlanmak için yükümlülerin yukarıdaki (1)'inci fıkraya uyarınca verecekleri beyanname-deki emtia stoku ile diğer ekonomik kıymetlerin miktar ve yeni değerlerini, talep edilmesi durumunda, 1992 vergilendirme dönemi başı itibarıyla belgelemeleri zorunludur. İşletmelerin yurtdışı paralarının beyanında bu Yasanın 11'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası kuralları uygulanır.

Ayrıca, beyan edilecek emtia stokunun, işletmenin tamamen mülkiyetinde bulunması, fiilen kullanılabilir ve satılabilir durumda olması koşuldur. Kullanım dışı, arızalı, defolu veya 1991 vergilendirme dönemi başı itibarıyla, resmi kullanım süresi bitimine üç aylık süresi kalmış veya modası geçmiş olan ve normal cari satış fiyatının en az %20'nin altında satış bedeli olan emtia stokunun değerlendirilmesi, bu Yasanın 13'üncü maddesinin (1)'inci ve (2)'nci fıkralarında öngörülen kurallar yerine maloluş bedeli veya rayiç bedeli (hangisi düşük ise) ile değerlendirilir.

- (4) (A) Bilânço esasına göre defter tutan yükümlüler, bu madde kuralları uyarınca aktiflerine kaydedecekleri emtia stoku ile diğer ekonomik kıymetlerin miktarları ve yeni değerleri için envanter hesaplarında gerekli kayıtları yaparlar ve bu amaçla ayrı özel karşılık hesabı açarlar ve bunun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yürürlükte bulunan yasaların öngördüğü kurallara bağlı kalmak koşuluyla, en geç 1992 vergilendirme dönemi sonunu izleyen sekiz ay içinde sermayelerine ilâve ederler.

(B) Yukarıdaki (A) bendi uyarınca sermayeye ilâve edilen bu karşılık tutarları, kişiler, ortaklar veya hissedarlar tarafından işletmeye ilâve edilmiş kıymetler olarak kabul edilir ve ayrıca vergiye bağlı tutulmaz. Sermaye ilâvesi ile ilgili tescil işlemlerinin yapılması, sermaye ilâvesi ile ilgili miktarın Gelir ve Vergi Dairesinden alınacak ve düzeltilmiş bilânçoya dayandırılacak bir belge ile gerçekleştirilir. Özel hesap dönemi için yetki almış olan ancak 1992 vergilendirme dönemi ile ilgili olarak yıllık beyanname ve hesap sunmuş olan yükümlülerin ilgili vergilendirme dönemi bilânçolarını düzeltme hakları saklıdır.

Ancak, yukarıdaki işlemler dolayısıyla Bilânçoda oluşan karşılığın sermayeye ilâvesi dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba aktarılması veya işletmeden herhangi bir şekilde çekilmesi halinde, bundan yararlananların kazancı sayılır ve ilgili vergilendirme döneminin kazancı olarak vergiye bağlı tutulur.

BAŞKAN - 12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçok-
luğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Emtia 13. Bu Yasanın 9'uncu ve 12'nci maddesi kuralları uyarınca beyan
stokları ve edilecek emtia stokları ile diğer ekonomik kıymetlerin 1992 vergi-
diğer ekono- lendirme dönemi başlangıç tarihi itibarıyla değerlendirilmesi:
mik kıymet- lerin
değerleme yöntemi

27/1977
13/1980

- (1) 1991 vergilendirme döneminde en son satın alınan aynı tür ve özelliklere sahip malın ikâme bedeli;
- (2) 1991 vergilendirme döneminde aynı tür ve özellikleri taşıyan maldan satın alınmaması halinde, 1992 vergilendirme dönemi başındaki katalog, fiyat listesi veya benzeri belgeler dikkate alınarak toptan maloluş esası üzerinden Vergi Usul Yasasının 182'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasının (a) bendi uyarınca saptanan emsal bedeli;
- (3) Emtia türü dışında kalan diğer ekonomik kıymetler bu Yasanın 11'inci maddesinde öngörülen esastır;
- (4) Yabancı paraların değerlendirilmesi, bu Yasanın 11'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası

Üzerinden yapılır.

BAŞKAN - 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçok-
luğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli Kurallar

Başvuru 14. Bu Yasa kurallarından yararlanmak için yapılacak başvurular,
şekli ve bu amaçla düzenlenecek forma ve beyannameler üzerinde gerçekleştirecek ve bunlar yükümlülerin bağlı oldukları yerleşim biriminin
başvuruların nereye yapılacağı Gelir ve Vergi Dairesi Şubesine verilecektir.

BAŞKAN - 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçok-
luğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Bazı kamu
alacakla-
rının sil-
inmesi

15. (1) Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödeme süresi geldiği halde yükümlülerin ölümü, ükeden sürekli ayrılma-
ları veya adres yetersizliği nedeni ile bulunamamaları
hallerinde tahsil edilememiş olan ve 100,000.-'i aşmayan
kamu alacaklarının tahsilinden vazgeçilir ve kayıtlardan
silinir.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kapsamı dışında kalan yükümlülere
ait ödenmemiş olan ve 50,000.-'i aşmayan kamu alacakları
da, (1)'inci fıkrada belirtilen şekilde işleme bağlı tutu-
lur. 50,000.-'i aşmayan saptanmasında her bir alacağın türü,
dönemi, asılları ve buna ilişkin gecikme zamları ayrı
ayrı dikkate alınır.

BAŞKAN - 15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Oyçok-
luğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Özel
uzlaşma
kuralların-
dan yarar-
lanma koşu-
ları ve
verginin
ödenmesi

16. (1) Bu Yasanın herhangi bir maddesindeki kurallardan yararlanmak
amacıyla ilgili maddelerde öngörülen süreler içinde yüküm-
lüler tarafından Gelir ve Vergi Dairesine tümü veya herhangi
bir vergilendirme dönemi için yazılı istem ile bildirimde
bulunulması ve tarh ve tahakkuk etmiş veya ettirilecek
vergi, vergi cezası, veya gecikme zamlarının yükümlüye
tebliğ tarihini izleyen altı aylık süre içinde sonuna kadar
eşit taksitlerle ödenmesi koşuldur.

Aşağıdaki (2)'nci fıkra kuralları suslu kalmak koşuluyla
bu Yasada saptanan süreler içinde ödenmeyen vergi ve vergi
cezaları gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

(2) Bu yasa kuralları uyarınca tarh ve tahakkuk eden veya tahakkuk etmiş olan vergi miktarlarının tümünü:

(A) En son ödeme tarihinden başlayarak vergi, vergi cezası ve bunlarla ilgili tahakkuk etmiş ve edecek olan, gecikme zamlarını en son ödeme tarihinden başlayarak iki aya kadar ödemenenlerin;

(B) Vergi, tarh ve tahakkuk işlemlerinin gerektirdiği şekilde yerine getirilmesine olanak veremeyenlerin;

(C) Bu Yasada öngörülen başvuru, beyanname verme veya bildirimde bulunmaya ilişkin süreler içinde işlem yapmayanların; veya

(D) Gelir ve Vergi Dairesinin bu Yasa kuralları uyarınca yapacağı uygulamayı kabul etmeyen veya uyumsuzluk yaratan yükümlülerin,

bu Yasa kurallarından yararlanma hakları kalkar ve bu şekilde yararlanma hakları kalkan yükümlülerden tahsil edilen verginin iadesi, diğer vergilere veya başka yıllara mahsubu yapılmaz.

(3) Bu Yasa kurallarına uygun olarak başvuru ve buna ilişkin işlemlerde bulunmayan, veya yukarıdaki (2)'nci fıkra kuralları uyarınca yararlanma hakları kalkan yükümlüler hakkında, Gelir ve Vergi Dairesinin, vergi yasalarındaki vergi incelemesi ve buna ilişkin diğer kuralları uygulama veya kayba uğratılan verginin telâfi edilmesi hususundaki yetkileri saklıdır.

BAŞKAN - 16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

KATİP -

ALTINCI KISIM
Son Kurallar

İndirilemeye-
cek giderler

17. Yükümlülerin bu Yasaya göre ödeyecekleri vergiler ve vergi cezaları ile bunlara ilişkin gecikme zamları veya faizleri ile sair giderleri, herhangi bir vergilendirme döneminde gider olarak indirilmez.

BAŞKAN - 17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

KATİP -

Gelir ve
Vergi Daire-
sinin yet-
kileri

18. Bu Yasa kuralları uyarınca işleme bağlı tutulan yükümlülerin ödemekle veya yerine getirmekle yükümlü oldukları vergiler veya diğer ödevlerin gerektiği gibi ödenmediği veya yerine getirilmediğinin saptanması halinde, vergi kaybını önlemek, gidermek veya işlemi düzeltmek amacıyla, Gelir ve Vergi Dairesi, gerekli tarih ve tahakkuk ile diğer işlemleri, bu Yasa ve diğer vergi yasaları uyarınca yapar ve uygulamaya pratiklik sağlama açısından gerekli önlemleri alır ve takdir etme hakkını kullanır.

BAŞKAN - 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

KATİP -

Usul ve Esaslar

19. Bu Yasanın uygulamasına ait usul ve esaslar,
Maliye İşleri ile görevli Bakanlıkça belirlenir.

BAŞKAN - 19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

KATİP -

Yürütme
Yetkisi

20. Bu Yasayı Maliye İşleri ile görevli Bakanlık yürütür.

BAŞKAN - 20'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

KATİP -

Yürürlüğe
Giriş ve
Yürürlükten
Kalkma

21. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten
başlayarak yürürlüğe girer ve bu tarihten başlayarak
bir yıl sonra yürürlükten kalkar.

BAŞKAN - 21'inci ve son maddeyi oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oyçokluğu ile.

Sayın milletvekilleri;...

KÂTİP - Bir dakika öneri var.

BAŞKAN - Hani nerde var öneri? Öneri mi var efendim 21'inci maddede. Oylamadım daha henüz. Varsa öneriniz sunun efendim. Var mı öneri?

EKONOMİ VE MALİYE BAKANI SALİH COŞAR (Yerinden) -
Var.

BAŞKAN - Buyrun sayın Bakan. Öneriyi okuyun efendim. Arkadaşlar; 21'inci madde ile ilgili bir öneri var. Okuyun efendim.

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,

Mali Düzenleme Tahsilatının Hızlandırılması, Geçici Kurallar Yasa Tasarısının 21'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini Hükümet adına saygılarımla arz ederim.

Yeni 21'inci madde 21. Bu Yasa Resmi Gazetede yayımlandığı
Yürürlüğe Giriş ve tarihten başlayarak...
Yürürlükten Kalkma.

SERDAR DENKTAŞ (Lefkoşa) (Yerinden) - Efendim bu maddeyi oyladınız.

BAŞKAN - Oylamadım Sayın Serdar. Sağır değiliz ya. Burda dinleriz.

BAŞKAN - Hakikaten oylamadım Sayın Serdar. Oylamadım hakikaten.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Bir yıl sonra kalkacak madde değil mi bu?

BAŞKAN - Hayır oylamadım daha. Oyladığımda tiklerim.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Yürürlük maddesi demin okundu ve oyladık yahu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla), Tutanaklara bakarsınız efendim.

NAZIF BORMAN (Yerinden) (Devamla) - Tutanakları kontrol ediniz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Tutanakları kontrol ediniz.

BAŞKAN - Efendim?

SALİH COŞAR (Yerinden) (Devamla) - Oylamadıysan devam edin yahu Başkan.

BAŞKAN - Oylamadım şey, oylamadım ben. Devam et şey. Oylamadım oğlum.

KATİP -

Yeni 21'inci madde 21. Bu Yasa Resmi Gazete'de yayımlandığı
Yürürlüğe Giriş ve tarihten başlayarak yürürlüğe girer
Yürürlükten kalkma. ve iki yıl yürürlükte kalır.

GEREKÇE

Yasada belli sınırlamalar vardır. Müracaat süresi belirlenmiştir. İşlemler zaman alabilir. Dosya sayısı fazladır süreye ihtiyaç vardır.

Salih Coşar
Ekonomi ve Maliye
Bakanı

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, aynı maddeyi bir yıl sonra yürürlükten kalkar şekli ile oyladınız ve oyçokluğu ile kabul ettiniz. Bakın zabıtlara efendim.

BAŞKAN - Okuyun efendim. Okuyun zabıtları bakalım. Okuyun zabıtları, okuyun efendim. Kontrol et oğlum, sen geç kontrol et.

(Zabıtlar kontrol eder)

BAŞKAN - Söylemedim değil mi şey?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Lütfer efendim oyladın ve burda...

BAŞKAN - Söylemedim ama şey. Yani kabul edildi dedim mi, veya reddedildi denmedi. Çünkü tam o anda Sayın Serdar, sunuyorum dedim. Fakat o anda öneri var dedik.

MUSTAFA ERBİLEN (Yerinden) (Devamla) - Tutanaklar da yalan söylemez ya.

BAŞKAN - Evet arkadaşlar; Sayın Bakanın önerisini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Etmeyenler? Çekimser? Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Şimdi 21'inci ve son maddeyi tekrar oylarınıza sunuyorum değiştirilmiş şekli ile.

BAŞKAN- Oyçokluğuyla kabul edilmiştir efendim.
Sayın milletvekilleri;

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Burda usulsüzlük vardır. Sayın Bakanın yapmış olduğu öneri müzakereye açılmamıştır.

İSMET KOTAK (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yani düzeltiniz onu. Er azından onu düzeltin. Çünkü sundu Bakan. Söz isteyip istemediğini soracaksınız.

BAŞKAN- Var mı efendim?

İSMET KOTAK (Yerinden)(Devamla)- Yoktur.

BAŞKAN- Peki peki.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış, ikinci görüşmesi sona ermiştir. Yasanın üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve bütünü oylanmak suretiyle yapılacaktır. Oylama da içtüzüğün 155'inci maddesi gereğince açık olacaktır.

Kısa ismi okuyunuz lütfen.

KÂTİP-

Kısa İsim 1. Bu Yasa Mali Düzenleme ve Tahsilâtın Hızlandırılması, Geçici Kurallar Yasası olarak isimlendirilir.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri şimdi Tasarının bütününcülere sunuyorum.

Oylama cetvelini okuyunuz efendim.

KÂTİP-

MALİ DÜZENLEME VE TAHSİLÂTIN HIZLANDIRILMASI,
(GEÇİCİ KURALLAR) YASASINA İLİŞKİN OYLAMA SONUCU

<u>Kabul Edenler</u>	<u>Reddedenler</u>	<u>Oylamaya Katılmayanlar</u>
Ayhan H.Acarkan	Mustafa Adaoğlu	Kenan Akın
Kenan Atakol	Taşkent Atasayan	Hakkı Atun
Mehmet Bayram	Aytaç Beşeşler	Ömer Demir
Günay Caymaz	Nazif Borman	Derviş Eroğlu
Salih Coşar	Serdar R.Denktaş	Güner Göktuğ
Hüseyin Curcioğlu	Erkan Emekçi	Mustafa Hacıahmetoğlu
Derviş Çobanoğlu	İsmet Kotak	Ahmet Kâşif
Mustafa Erbilin	Atay A. Raşit	Salih Miroğlu
Aydemir Erdoğan		Süha Türköz
Kutlu Evren		Ergün Vehbi
Ertuğrul Hasipoğlu		Harun Dimililer
İlkay Kâmil		
Mustafa Karpaslı		
Tokay Kerem		
Hasan Kutay		
Zaim Necatigil		
Ali Onay		
Erdal Onurhan		
Olgun Paşalar		
Gülin Sayiner		
Eşber Serakıncı		
Hüseyin Ş.Serdaroğlu		
Vehbi Z. Serter		
Ahmet Sevinç		
Muharrem Söylemez		
Ali Süha		
Ruhsan Tuğyan		
Ekrem Uzun		
Emin Uzun		
Ünal Üstel		
Hasan Yumuk		

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; oylama sonucunu tuta-
nağa göre açıklıyorum. Kabul 31, Ret 8, Çekimser yok,
katılmayan 11.

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Hayırlı olsun Sayın Başkan, hayırlı olsun.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bugünkü birleşimimizde 1992 yılının en son toplantısını yapmış bulunuyoruz. Yıl boyunca yürütülen yoğun çalışmalarda gösterdiğiniz özveriye teşekkür ederim.

1993'ün Cumhuriyetimiz, Anavatanımız Türkiye ve tüm insanlık için...

İSMET KOTAK (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, evvela senin partililerin bile dinlemez seni. Onun için dursunlar da...

BAŞKAN - Tüm insanlık için mutluluk, refah ve barış yanlı olmasına diler, siz değerli arkadaşlarımın yeni yılını en içten duygularla kutlarım. Gelecek birleşim...

(Alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gelecek birleşim; 8 Ocak 1993 Cuma günü yapılacak. 93 yılı 14 Ocaktır. Gündem sizlere daha sonra dağıtılacaktır.

Birleşimi burada kapatıyorum.

Kapanış Saati:17.17

DÖNEM: II

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ
19'uncu Birleşim
29 Aralık 1992, Salı
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
- IV. SORULAR:

A. YAZILI SORULAR:

1. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Davin Ali Onay'ın,
"Özel Bankaların Son Beş Yıllık Mali Durumları
ve Ödedikleri Vergiler" ile ilgili Yazılı Soru-
su (Y.S.No:42/3/92) ve bu Soruya Ekonomi ve Maliye
Bakanlığının Yanıtı.
2. UBP Gazi Mağusa Milletvekili Davin Derviş Çobanoğlu-
lu'nun, "Kıbrıs Kredi Bankası Ltd'nin 1990-1991
Yıllarında Ödediği Kurumlar Vergisi" ile ilgili
Yazılı Sorusu (Y.S.No:43/3/92) ve bu Soruya Eko-
nomi ve Maliye Bakanlığının Yanıtı.

3. SDP Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, "BRT Kurumunun Ev Kazanan İzleyiciye Karşı Yükümlülüğü" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:46/3/92) ve bu Soruya Başbakanlığın Yanıtı.
4. Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Erkan Emekçi'nin, "Dışişleri Bakanının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Tanınması Doğrultusunda Girişim ve On Çalışmaları" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No: 44/3/92) ve bu Soruya Dışişleri ve Savunma Bakanlığının Yanıtı.
5. YDP Gazi Mağusa Milletvekilleri Sayın Kenan Akın ile Sayın Dr. Ahmet Kâşif'in birlikte sordukları "1990 Yılından Bu Yana Banka Kurmak İçin Bu Uran veya Kişiler" ile ilgili Yazılı Soru (Y.S.No: 45/3/92) ve bu Soruya Başbakanlığın Yanıtı.
6. Sosyal Demokrat Parti Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin "1990 Seçimleri Sonrası Verilen Banka Kurma İzinleri" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:47/3/92) ve bu Soruya Başbakanlığın Yanıtı.
7. Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Taşkent Atasayan'ın, "1 Ocak 1990 Tarihinden İtibaren Devlet Hizmetine Alınanlar" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:49/3/92) ve bu Soruya Başbakanlığın Yanıtı.

B. SÖZLÜ SORULAR:

1. Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in, ÜMİ Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Erbilin'in "Özel Bir Bankanın Yönetim Kurulu Başkanlığını Yapması" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:10/3/92)
2. HDP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın İsmet Kotak'ın, "Tekstil Sektörüne KKTC Dışından Getirilen veya Getirilecek İşçiler" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No: 14/3/92)
3. DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aytaç Beşeşler'in, "Gaz Tüplerinin Yenilenmesi" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:15/3/92)

V. GENEL GORUSME VE MECLIS ARASTIRMASI YAPILMASI.
VI. GORUSULECEK TASARI VE ONERILER ILE KOMITELERDEN
GELEN DIGER ISLER:

- (1) Mali Duzenleme ve Tahsilatin Hizlandirilmesi
(Geçici Kurallar) Yasa Tasarisi (Y.T.No:218/3/9)
ve Ekonomi, Maliye, Mütçe ve Plân Komitesinin
Tasarıya İlişkin Raporu.